

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 542

Wydanie P

Poznań, sobota dnia 21 listopada 1936

Rok 31

Poznań, 20 listopada.

List otwarty Rusinów do społeczeństwa polskiego

List otwarty do społeczeństwa polskiego wystosowały ruskie organizacje polityczne i społeczne we Lwowie. Ruskie, w tym wypadku, to znaczy te, które nie odrzucają starej, narodowej nazwy i nie godzą się na nazwę „ukraińskie”. Polskie społeczeństwo oczywiście wszystkich Rusinów nazywa Rusinami, ale pod względem politycznym odróżnia kierunek młodoruski, czyli ukraiński, od kierunku staroruskiego, lub poprostu ruskiego.

O starorusinach ukazał się w roku zeszłym, w sierpniu, dość dokładny artykuł informacyjny pióra podpisanego. W niniejszym artykule powtórzę tylko rzeczy najbardziej zasadnicze i dodam niektóre nowe. Od czasów króla Jana III nie było już na Ziemi Czerwieni żadnego separatyzmu ruskiego. Być może, iż bohaterska obrona przez tego władcę ziem kresowych zespółiła ostatecznie tutejszych Rusinów z Polakami.

Dopiero po rozbiorach — a t. zw. Galicja zagarnięta została przez Austrię już w r. 1772 i nie przeżyła okresu odrodzenia narodowego z drugiej połowy panowania Stanisława Augusta — dołożyły rządy austriackie wszelkich starań, aby poróżnić Rusinów z Polakami. Usiłowania Marji Teresy i Józefa II zeszły bujnym płonem dopiero w roku 1848, w czasie „wiosny narodów”, kiedy wszystkie narody Austrii powstały przeciw uciskowi i niewoli. Wyjątkiem byli galicyjscy Rusini, którzy stanęli po stronie despotycznego rządu austriackiego przeciw wolnościowym poczynaniom Polaków w ówczesnej Galicji.

Tu zbliżamy się do tematu, t. j. listu otwartego organizacji staroruskich we Lwowie. List ten porusza sprawę fundacji „Ruskiego Domu Narodowego” we Lwowie. A fundacja ta powstała w wyniku zdarzeń 1848 roku w okolicznościach następujących:

W dniu 1 listopada 1848 polska gwardja narodowa wybudowała barykadę na ulicach Lwowa. Austriacki generał Hammerstein odpowiedział bombardowaniem miasta z armat, ustawionych na Wysokim Zamku. Spłonął wtedy m. in. starożytny ratusz i gmach biblioteki uniwersyteckiej. W rok potem rząd austriacki podarował Rusinom ruiny biblioteki uniwersyteckiej razem z gruntem, na którym one się znajdowały, i zasilkiem pieniężnym na rozpoczęcie budowy. W roku 1851 cesarz austriacki Franciszek Józef, ten sam, który rozpoczął w 65 lat potem wojnę światową, założył osobiście kamień węgielny pod budowę gmachu „Ruskiego Domu Narodowego”, który stał się też siedzibą fundacji o tej samej nazwie.

Taka jest krótka historia powsta-

Kataklizm żywiołowy w Japonii

Powódź z powodu zerwania tamy — Pięć wsi i liczne kopalnie są zalane — Narazie jest ponad 350 ofiar katastrofy

London. (Tel. wł.) Według doniesień z Tokio, wydarzyła się w północnej Japonii straszna katastrofa powodziowa, która — sądząc z dotychczasowych bardzo ogólnikowych wieści — pochłonęła co najmniej kilkaset ofiar. Wiadomości nadchodzące z zalanych obszarów są bardzo niekompletne, to też trudno wyrobić sobie w chwili obecnej wyobrażenie o rozmiarach tego kataklizmu żywiołowego.

Katastrofa wydarzyła się w okręgu górniczym Osaruzawa w północnej Japonii. Wskutek silnego naporu wód, nagromadzonych z powodu gwałtownego przyboru, pękł wał ochronny i fale zalały całą okolicę, wraz z kopalniami, w których pracowali górnicy. Według dotychczasowych danych stwierdzono, że jest przeszło 350 ofiar śmiertelnych, lecz zachodzi obawa, że liczba ta wzrośnie.

Pod wodą znajduje się 5 wsi, zamieszkałych przeważnie przez górników. W zalanych okolicach mieszkało 6000 ludzi, w tem 2000 górników. Z tysiąca domów spienione fale zniosły całkowicie przeszło 400. Inne natomiast są poważnie uszkodzone. Jak donoszą, woda dostownie zniszczyła całe wsie, tak, że na ich miejscu widnieją obecnie tylko ogromne jeziora.

nia instytucji, o którą dziś toczy się walka między ukraińcami i starorusinami. Powstała ta instytucja z polskiej klęski i austriackiej przemocy. Wprawdzie większość funduszów na budowę złożyli sami Rusini, ale początek dał rząd austriacki, konfiskując polskiemu uniwersytetowi jego własność i zrujnowawszy poprzednio ogniem artylerji skarby polskiej kultury we Lwowie.

W kilkanaście lat po „wiosnie narodów” utrwalił się wśród Rusinów podział na starorusinów i młodorusinów, zwanych się pod wpływem prądów z Ukrainy rosyjskiej także ukraińcami. Kierunek staroruski zatrzymał w swoich rękach fundację i gmach „Narodnego Domu” i pomnażał te dobra. Dzisiaj jest to duży majątek nieruchomy: wielki gmach ze salą teatralną we Lwowie (przy ul. Rutowskiego; obecnie grywa tam najczęściej polski „Teatr Żołnierza”, niekiedy i ruskie teatry), dwie czynszowe kamienice we Lwowie, 800 morgów pola i lasu pod Lwowem, dom w Kołomyi, a ponadto we Lwowie biblioteka, zbiory muzealne, różne fundusze fundacyjne i t. p. To wszystko zbudowali już później swoim własnym wysiłkiem starorusini. Ulegali oni przed wojną wpływom rosyjskim i dlatego psuły się ich stosunki z rządem austriackim, który coraz bardziej zaczął stawiać na „tyrolczyków wschodu” — ukraińców. Konserwatywne skrzydło starorusinów trzymało się zdala od Rosji i utrzymywało przyjazne stosunki ze społeczeństwem polskim.

Wojna światowa była katastrofą dla starorusinów, zarówno umiarkowanych, jak i rusofilskich. Władze

Mieszkańcy zalanych wsi już niejednokrotnie zwracali uwagę na niebezpieczeństwo, grożące im w razie przerwania tamy. Przeprowadzono badania urządzeń ochronnych i znaleziono je w porządku. Nie liczono się widocznie z tak wielkimi rozmiarami powodzi i z tak ogromnym naporem wody.

Zalane kopalnie Osaruzawa dostarczały rocznie około 6000 tonn miedzi, 6000 kilogramów srebra i 350 kg złota.

Tokjo. (PAT) Tama, która została przerwana, powodując śmierć 300 osób, należała do największych w Japonii. Długość jej wynosiła 700 stóp, a wysokość 200.

Wzburzone wody po przerwaniu tamy zniszczyły 450 domów, przeważnie górników, zatrudnionych w kopalni miedzi w Akita. Ludność osiedla wynosiła 1200 osób. Dotychczas wydobyto zwłoki 75 ofiar katastrofy.

Katastrofa kolejowa pod Chabówką

Kraków. O katastrofie pod Chabówką PAT donosi:

Pociąg osobowy nr. 522 odjeżdżający z Zakopanego o godz. 16 wykołoił się w Chabówce. Składał się on z 13 wagonów, a wykołoiły się 10 i 11. Pierwsze 9 wagonów, brankard i wóz pocztowy pozostały nienaruszone. Z wykołojonych dwóch, wagon 3 klasy został zdruzgotany, a pulmanowski — poważnie uszkodzony.

Ofiarą katastrofy padły 4 osoby zabite, w tem 2 mężczyzn i 2 kobiety,

oraz 6 osób ciężko rannych i 8 lżej rannych. Władze zajmują się stwierdzeniem tożsamości zabitych. Na miejscu przyczynę katastrofy bada komisja, złożona z przedstawicieli władz kolejowych i sądowych.

Wskutek katastrofy nastąpiła przerwa w komunikacji. Ruch kolejowy odbywa się z przesiadaniem w miejscu katastrofy. Nad przywróceniem normalnego ruchu i usunięciem przeszkód pracują kolejowe oddziały ratownicze.

wojskowe austriackie — nie bez poduszczeń ze strony ukraińskiej — rozstrzeliwały masowo starorusinów. Kilkanaście tysięcy zwolenników tego ruchu internowano aż w Styryi, w Talerhofie. Na początku wojny zawieszono działalność stowarzyszenia, które statutowo zarządzało fundacją „Narodny Dom”, a w roku 1917 stowarzyszenie to rozwiązano. Do zarządu majątkiem powołano kuratorjum, złożone z ukraińców.

Państwo polskie, niestety, od początku swego odnowienia w roku 1918 nie umiało się zdobyć na jednolitą politykę w swoich wewnętrznych sprawach wschodnich. Tu po zakończeniu wojny był czas na zlikwidowanie ukrajinizmu. Należało wtedy poprzeć polonofilskie skrzydło starorusinów, nakłonić ich do zerwania ze sympatjami rosyjskimi i odnowienia związków polsko - ruskich z czasów przedrozbiorowej Rzeczypospolitej. Nie uczyniono nic w tej sprawie. Nie oddano starorusinom „Narodnego Domu”, lecz utrzymano stan pozaprawny i zarząd komisarski. Za czasów „sanacyjnych” komisarzami byli wprawdzie starorusini, ale odepchnięci od swoich, a pozostający na usługach i należący jako członkowie do B. B. Można sobie wyobrazić, jakie były ich rządy w fundacji. Kilka milionów złotych długów hipotecznych, oto wynik ich gospodarki.

Dzisiaj przygotowuje się oddanie „Narodnego Domu” ukraińcom. Zamianowano nowego komisarza, inż. Voelpla, Polaka, który ma zadanie stać na straży interesów wierzyciela hipotecznego, Banku Gospodarstwa Krajowego. Komisarzowi dodano jednak ra-

dę przyboczną (modny w b. Galicji „Beirat”), złożoną z dwu ukraińców i 1 starorusina. Ukraińcy ci mają zapoznać się z instytucją, aby po jej ustanowieniu objąć ją zupełnie w swe władanie. Tak przynajmniej mówi się powszechnie we Lwowie.

Starorusini przeciw udziałowi ukraińców w zarządzie „Narodnego Domu” protestują. Młodzież staroruska obrzuciła nawet członków ukraińskich komisarskiej rady zgnięłymi jajami. Organizacje demonstrują poważnie: wydają list otwarty do społeczeństwa polskiego. Słusznie wskazują, że prawo jest po ich stronie. Rozwiązanie stowarzyszenia „Narodny Dom” przez Austrię było bezprawne. Stowarzyszenie ukonstytuowało się za polskich czasów na nowo i ono jest jedynym prawnym włodarzem fundacji. Wskazują też starorusini słusznie na to, że zawsze byli wobec Polski lojalni, że nie strzelali do ministrów i nie robowali kas pocztowych.

Te argumenty nie trafiają — zdaje się — do przekonania dzisiejszych czynników decydujących. Czynniki te wyznają teorię relatywizmu w prawie. Powinny jednak zastanowić się nad tem, co dyktuje interes państwa polskiego. Czy na to ma się naruszyć zasady prawne, aby separatystycznej grupie ukraińskiej dać jeszcze jeden punkt oparcia w polskim Lwowie?! Ukraińcy otwarcie głoszą, że, nie zdobywszy Lwowa orężnie, chcą go zdobyć gospodarczo. Czy do tego ma przyczyniać się państwo polskie i pogłębiać poczynania Franciszka Józefa i hr. Stadion, gnębieli polskości?! Zdaniem społeczeństwa polskiego — nie.

L w ó w

M. R.

Brytyjskie sposoby utrzymania pokoju

Kanclerz skarbu Neville Chamberlain domaga się, aby wszystkie państwa były członkami Ligi — Oświadczenie min. Halifaxa w izbie lordów — Min. Eden w sprawie Hiszpanji

London (PAT) Kanclerz skarbu Neville Chamberlain wygłosił w Leeds przemówienie na zgromadzeniu publicznym.

„W. Brytania — mówił — jest w największym stopniu zainteresowana w utrzymaniu pokoju. Liga Narodów stanowi nadal podstawę naszej polityki. Ale gdy Stany Zjednoczone, Niemcy i Japonia są po za Genewą, a Włochy trzymają się od niej zdala, Liga nie może utrzymać pokoju na świecie.

„Winnimy uczynić wszelkie wysiłki, aby ją wzmocnić, a jedyna droga wiodąca do tego celu, to sprowadzenie do Genewy wszystkich wielkich państw. Winnimy im ułatwić, wskazując, że Liga istnieje nie po to, aby utrzymać raz na zawsze status quo, lecz jej zadaniem jest ustalić sposoby, z których pomocą słuszne zastrzeżenia co do obecnego stanu rzeczy, mogą być omawiane, a w następstwie w drodze pokojowej zaspokojenie.”

W pakcie zachodnim chciałby kanclerz skarbu widzieć usunięcie wszystkich niebezpieczeństw grożących Europie.

„Trzeba jednak pamiętać — zakończył Neville Chamberlain, — że rękojmią państwa takiego jak W. Brytania nie mogłaby być dostateczną osłoną ani pomocą dla nikogo, jeżeli Anglia nie będzie tak potężną aby jej interwencja w każdym wypadku była skuteczną”.

London (PAT) W izbie lordów odbyła się debata o polityce zagranicznej i zbrojeniach. W odpowiedzi na kilka przemówień zabrał głos imieniem rządu lord Halifax.

„Poza dozbrojeniem — oświadczył on — należy zwracać uwagę na zasoby finansowe i gospodarcze kraju, aby obrona była na wysokości zadania. Rząd docenia trudność swojego zadania i poświęca wykonaniu całą energię. Wierzymy szczerze, że wszystkie państwa chcą żyć z nami w przyjaźni tak, jak my chcemy być ze wszystkimi w zgodzie.

„W. Brytania zawsze żywić będzie dążenie stanowcze, aby kraj nasz nie był automatycznie wciągnięty w wojnę o sprawę, w której interesy angielskie nie są zaangażowane. Polityka nasza opiera się nadal na Lidze Narodów”.

London (PAT) Nawiązując do uznania rządu gen. Franco przez Włochy i Niemcy, min. Eden oświadczył w izbie gmin:

„Stanowisko rządu brytyjskiego pozostaje takim, jakim było dotychczas”.

Wyłudzenie podpisów pod listy wyborcze

Wczoraj w godzinach porannych na Wildzie chodzili po mieszkaniach jacyś osobnicy, przyczem wybierali te mieszkania, których właściciele z powodu zawodowych zajęć byli nieobecni i przedkładali pozostałym domownikom powyżej 24 lat, przeważnie kobietom, jakies listy wyborcze do podpisu.

Ostrzegamy przed wspomnianymi osobnikami, jak również wogóle przed wszystkimi zbierającymi podpisy, jeżeli nie będą zaopatrzeni w odpowiednie dowody upoważniające Stronnictwa Narodowe, gdyż mamy tu niewątpliwie do czynienia z próbą wyłudzenia podpisów.

Wrodości

Min. Schacht przybył samolotem do Bagdadu, skąd udaje się dalej do Teheranu.

Dyrektorjat m. Klajpedy mianował ponownie burmistrzem dr. Brindlingera, który został zwolniony z zajmowanego etatowiska w 1935 r., ponieważ nie wykazał się dostateczną znajomością języka litewskiego.

Przemysł bawełniany Stanów Zjedn. postanowił podwyższyć o 10 proc. płace robotnicze. Z podwyżki tej skorzysta 434 tys. robotników. Znaczący należy, że podwyżka płac w różnych gałęziach przemysłu U. S. A. następuje już od pewnego czasu.

Na zapytanie przedstawiciela Partji Pracy Attlee, czy Anglia ma zamiar uznać rząd gen. Franco, min. Eden odrzekł:

„Izba gmin zdaje sobie sprawę z różnicy, istniejącej pomiędzy uznaniem stron walczących, a uznaniem jednej lub drugiej jako rządu Hiszpanji. Pod tym względem nie mam nic do dodania do tego co już powiedziałem”.

Odpowiadając na pytanie, czy uznanie rządu gen. Franco przez Niemcy

i Włochy stanowi pogwałcenie układu o nieinterwencji, min. Eden oświadczył:

„Możliwe jest dalsze prowadzenie polityki nieinterwencji w stosunku do dostaw broni, uznając jednocześnie rząd jednej lub drugiej strony. Wszystkie narody uczyniły to już dotychczas przez fakt uznania rządu hiszpańskiego. Co się tyczy nieinterwencji, kategorycznie oświadczam, iż moim zdaniem, inne rządy zasługują bardziej na naganę niż Niemcy i Włochy”.

Nota angielska w sprawie Lokarna

London (PAT) Reuter donosi: Nowa nota brytyjska o Lokarnie została doręczona ambasadorom Francji, Niemiec i Belgii oraz chargé d'affaires włoskiemu.

Wysuwa ona wnioski, zmierzające do wyrównania różnicy zdań, która

ujawniła się w różnych odpowiedziach na notę brytyjską 18 września r. b.

London (PAT) O nowej nocy Reuter donosi, że wnioski rządu brytyjskiego nie zawierają konkretnych propozycji, a m. in. nie ustalają daty konferencji o nowe Lokarno.

Max Dormoy następcą min. Salengro?

Paryż (PAT) Koła polityczne zdają się potwierdzać wiadomość, iż premier Blum zwrócić się miał do Maxa Dormoy, podsekretarza stanu w min. spraw wewn. z propozycją objęcia teki po zmarłym min. Salengro.

Paryż (PAT) Rząd złożył w izbie deputowanych projekt noweli do ustawy prasowej, zawierający przepisy o

procedurze w sprawach o oszczerstwo i zniesławienie w druku. Rząd domagać się będzie zatwierdzenia projektu w trybie przyspieszonym.

Paryż (PAT) Według wiadomości, krążących w kuluarach, izba deputowanych przystąpi do obrad nad projektem ustawy prasowej w najbliższy wtorek.

Jutro w wydaniu głównym:

CYRK PRZYJECHAŁ DO POZNANIA...

przez dr. Alfreda Brosiga, kustosza Muzeum Wielkopolskiego.

Archiwum O. U. N.

Lwów. (Tel. wł.) W jednej z wsi powiatu sokalskiego w Małopolsce władze bezpieczeństwa przejęły tajne archiwum słynnej organizacji O. U. N. (Ukraińskiej Organizacji Narodowostycznej).

Z dokumentów zabranych wynika, że inteligencja ruska musiała płacić na cele organizacji stałe opodatkowanie. Aresztowano 13 osób.

Ujęcie bandytów

Kielce. (PAT) W związku z napadem rabunkowym, dokonany na przejeżdżających szosą kupców pod wsią Drożejowice, pow. pinczowskiego, policja po uciążliwych dochodzeniach ustaliła, że sprawcami byli St. Studniarz i Leon Kuspiel, znani zawodowi przestępcy.

W czasie rewizji u aresztowanych znaleziono niemiecki karabin oraz zakrwawiony kij, którym bandyci pobili kupca Ferensteina i jego towarzyszy. Ponadto władze policyjne przeprowadziły rewizję u rusznikarza Schaba Józefa, który aresztowanemu dostarczał broni i amunicji oraz naprawiał karabiny i rewolwery nielegalnie posiadane. W wyniku rewizji znaleziono kilka dubeltówek, rewolwery, kapiszony do nabojęw karabinowych i rewolwerowych itp. Studniarza, Kuspiela i Schaba osadzono w więzieniu.

Szczwany Żyd

Katowice. (AJS) Śląskie władze skarbowe mają nielada kłopot ze znany na terenie Katowic kupcem Żydem Jerzym Künstlerem, który mimo iż uchodzi za właściciela kilku przedsiębiorstw, a m. in. firmy Boiński oraz automatów, nie oficjalnie nie posiada.

Jego wspaniale urządzone 7-pokojowe mieszkanie, okazało się tylko... oddane mu w użytkowanie przez osobę trzecią, która całe urządzenie nabyła. Nawet drobne figurki ozdobne nie stanowią własności p. Künstlingera.

Nadmienić należy, że wypadek z p. Künstlerem nie jest bynajmniej odosobniony. W swoim czasie kupiec ten uważany był za nader ustosunkowanego, co odzwierciedliło się chociażby w tem, że został mianowany nadzorcą sądowym huty „Pokój” i przez kilka dni funkcje te pełnił.

Trzecia ofiara

Katowice. (AJS) W dalszym ciągu wyteżonej akcji ratowniczej w kopalni „Wujek” w Brynowie, po 43 godzinach pracy zdołano dokopać się na poziomie 613 m do trzeciej ofiary katastrofy, 40-letniego Antoniego Foltty. Podobnie jak Otworowski, Folta poniósł śmierć pod zwalami węgla.

Na miejscu wypadku przeprowadzała badania komisja okręgowego urzędu górniczego z Katowic oraz delegat prokuratury sądu okręgowego, celem ustalenia przyczyn wypadku.

O nagrodę pokojową

Oslo. (PAT) Prasa norweska omawia żywo sprawę przyznania nagrody pokojowej Nobla. Pisma liberalne i radykalne wypowiedają się za kandydaturą Karola Ossietzky'ego, prawicowe zwalczają tę kandydaturę. Wiadomościom, że Ossietzky został uwolniony z obozu koncentracyjnego w Niemczech, stronnicy jego nie dają wiary, twierząc, że jest to manewr.

W dyskusji wymieniono jako kandydatów b. prezydenta prof. Masaryka i bar. Coubertina, a norwescy narodowi socjaliści wysunęli kanclerza Hitlera.

Wyjaśnić należy, iż sąd nagrody pokojowej składa się z delegatów parlamentu norweskiego.

Pies ocalił dzieci

London. (Tel. wł.) — W tych dniach — mieszkankę miasteczka Backworth, p. Małgorzatę Clark, która wyszła na przedchadzke ku granicom miejskim, zatrzymał nagle pies, naszczekujący głośno, spoglądając jej trwożnym wzrokiem w oczy i zwracając wciąż w jednym kierunku.

Zaciekawiona dziwnymi manewrami psa p. Clarket ruszyła za zaniepokojonem stworzeniem i wnet znalazła się na torze kolejowym, gdzie ku przerażeniu swemu spostrzegła troje małych dzieci, bawiących się najspokojniej pomiędzy szynami.

Dostłownie w ostatniej chwili pies doprowadził ją do tego miejsca, za ledwie bowiem zdążyła usunąć dzieci z toru, gdy nadjechał całym pędem londyński pociąg pośpieszny.

Dzięki więc zmyślności psa, troje dzieci uniknęło niechybnej śmierci.

Znów burza

London. (ATE) Na wschodnich i południowych wybrzeżach Anglii szalała wczoraj nowa burza, która spowodowała liczne trudności w komunikacji okrętowej.

Na wysokości Suffolk zatonał szkuner „Olive Branch” wraz z załogą, liczącą 9 osób. Kilka większych statków rybackich i nadbrzeżnych zostało wyrzuconych na brzeg. Z załogi tych statków nikt nie poniósł szwanku.

Proces trockistów

Moskwa. (Tel. wł.) Rozpoczął się proces „grupy kontrrewolucyjnej trockistów” w Syberji zachodniej, stojącej po zarzutom „licznych aktów sabotażu i dywersji”.

Podobnie jak podczas rozprawy Zinowiewa i tow. wszyscy podsądni w liczbie 9 przyznali się do zarzucanych im w akcie oskarżenia występów.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 20. 11. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

W papierach państwowych nie doszło do notowania.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4½% listy zast. złote w zlocie po 45,50 oraz 4% listy zast. konwert. po 38,50 poza tem obracano 4½% złotowe listy zast. po 43—43,50.

Z akcyj bankowych poszukiwano Bank Polski po 110,— bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

4½% listy zast. złote w zlocie przestempłowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 45,50 O.

4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred. 43,—43,50 +

4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 38,50 O.

Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 20. 11. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Pozn., ładunki wagonowo, dostawa biejąca za 100 kg; STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:
Żyto (Uspobienie spokojne) . . . 18,50—18,75
Pszenica (Uspob. spokojne) . . . 25,50—25,75
Jęczmień browarowy . . . 25,00—26,00

Uspobienie spokojne.
Jęczmień 630—640 g/l. 19,75—20,00
Jęczmień 667—676 g/l. 20,75—21,00
Jęczmień 700—715 g/l. 22,00—22,75

Uspobienie spokojne.
Owies 16,00—16,50

Uspobienie spokojne.

Maka
żytnia wyciąg 0-30% wł. w. . . . 28,25—28,50
żytnia gat. I 0-50% wł. w. . . . 27,75—28,00
żytnia gat. I 0-65% wł. w. . . . 26,00—26,50
żytnia gat. II 50-65% wł. w. . . . 18,25—18,75
żytnia pośl. pon. 65% wł. w. . . . 16,50—17,00

Uspobienie spokojne.

pszenica gat. I wyc. 2-20% wł. w. . . 41,25—42,25
pszenica gat. IA 0-45% wł. w. . . . 40,25—40,75
pszenica gat. IB 0-55% wł. w. . . . 38,75—39,25
pszenica gat. IC 0-60% wł. w. . . . 38,25—38,75
pszenica gat. ID 0-65% wł. w. . . . 37,25—37,75
pszenica gat. IIA 20-55% wł. w. . . . 36,25—36,75
pszenica gat. IIB 20 55% wł. w. . . . 35,50—36,00
pszenica gat. IID 45-65% wł. w. . . . 32,50—33,50
pszenica gat. IIF 55-65% wł. w. . . . 28,50—29,50
pszenica gat. IIG 60-65% wł. w. . . . 22,00—23,00
pszenica gat. IIIB 70-75% wł. w. . . . 19,00—20,00

Uspobienie spokojne.

Otreby żytnie stand. 13,00—13,50
Otreby pszenne grube stand. . . . 13,25—13,75
Otreby pszenne średnie stand. . . . 12,25—13,00
Otreby jęczmienne 13,75—15,00
Rzepak zimowy 45,00—46,00
Siemie lniane 42,00—45,00
Gorzyczka 30,00—33,00
Groch Wiktoria 22,00—25,00
Groch Folgera 23,00—25,00
Mak niebieski 64,00—68,00
Konieczyna czerwona surowa . . . 100,00—125,00
Konieczyna biała 100,00—125,00
Ziemniaki fabryczne za kilo 18

Makuch lniany w tafłach 20,75—21,00
Makuch rzepak. w tafłach 16,75—17,00
Makuch st. w taf. 42—43% 21,50—22,50
Stoma pszeniana luzem 2,15—2,40

„ pszeniana prasowana 2,65—2,90
„ żytnia luzem 2,25—2,50
„ żytnia prasowana 3,00—3,25
„ owsiana luzem 2,50—2,75
„ owsiana prasowana 3,00—3,25
„ jęczmienna luzem 2,15—2,40
„ jęczmienna prasowana 2,65—2,90

Siano zwykłe luzem 4,10—4,60
„ zwykle prasowane 4,75—5,25
„ nadnoteckie luzem 5,00—5,50
„ nadnoteckie prasowane 6,00—6,50

Ogólne usposobienie spokojne.

Ogólny obrót: 4104,5 tonn, w tem żyta 1458 tonn, pszenicy 400 tonn, jęczmienia 570 tonn, owsa 122 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 20. 11. 1936 r.

Spędzono: krów 11, cieląt 90, owiec 4, świń 329, prosiąt 56, razem 490 zwierząt.

„Młodzież 1936“ we Francji

Mądry kompromis rozważli i doświadczenia z rzutkością i zapalem

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“).

Paryż, w listopadzie.

We wszystkich niemal państwach problem młodzieży zajmuje obecnie czołowe miejsce. Można prawie powiedzieć, że obok walki klasowej wyłoniła się walka generacji.

Jej przyczyna? — W dość uproszczonym skrócie: walka o byt dwóch pokoleń, z których jedno trzyma się zdobytych placówek i tradycji, gdy drugie, zmagając się z trudnościami, toruje sobie drogę w imię „place aux jeunes“ — „miejsca dla młodych!“

Stąd zderzenie; stąd rozterki w łonie nieraz jednej i tej samej partii;

„Młodzież 36“, bardziej dojrzała od innych ugrupowań, doszła do przekonania, że dla skutecznej pracy, należy zawrzeć poniekąd aljans rozważli i doświadczenia starszych generacji z zapalem i aspiracjami młodych. Inaczej mówiąc, iść ręką w rękę, korzystając z doświadczenia jednych, a szanując hasła drugich.

W obecnych zmaganiach się, powiada Filip Henriot, precyzując zadania „Młodzieży 36“, chciano wpoić światu wyłączone zamilowanie do materializmu; my zaś przeciwnie, pragniemy skierować go na tory uduchowienia. Sądźmy też, iż nie istnieje kompromis w sprawie wielkich idei, na które wziął się właśnie materializm bolszewizujący. Polityka nie jest dla nas celem, ale środkiem, zapomocą którego pragniemy przysłużyć się krajowi.

Dlatego kierownicy Młodzieży Republikańskiej Francji kładą specjalny nacisk na wychowanie polityczne współczesnego pokolenia. Zamierzają bowiem przygotować je należycie do przyszłych walk, podnieść ogólny poziom działaczy politycznych, wyrobić, jednym słowem, elitę polityczną;

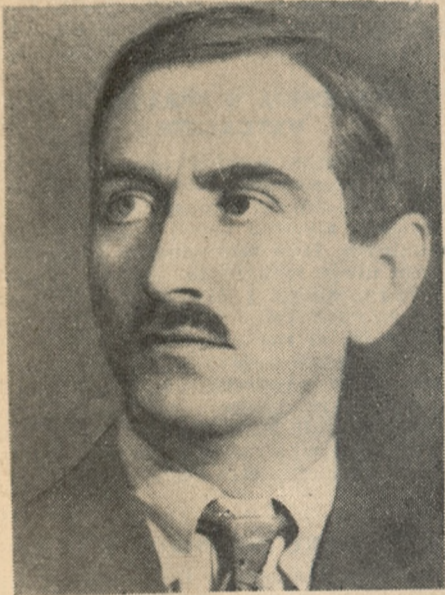
„régénérer par les bases“ — odrodzić od podstaw.

Stowarzyszenie Młodzieży Republikańsko-Narodowej, jakkolwiek niedawno powstało, posiada ośrodki organizacyjne we wszystkich większych miastach Francji. Dostępne są one dla młodych od 17—30 roku życia, gotowych poddać się dyscyplinie nauki politycznego zawodu. Wyklucza się jednak tych, którzy marzą jedynie o burdach ulicznych.

Tygodnik „Jeunesse 36“ wychodzi od niedawna już 2 razy na miesiąc, redagowany jest doskonale. Prócz działów politycznych — ideologicznych posiada łamy, poświęcone kulturze, sztuce, sportom, reportażowi itd. Rozchodzi się już dzisiaj w około 15,000 egzemplarzy.

Jego współpracownicy? Młodzież oczywiście, ale należąca do wszystkich warstw społecznych. Mam przed oczami świeży numer; są w nim artykuły polityka, intelektualisty, obok bardzo ciekawych artykułów... robotnika i chłopca. Łączy ich wszystkich to samo hasło: „Rodzina — Ojczyzna“.

I. B.

FILIP HENRIOT

poseł narodowy dep. Gironde, naczelny redaktor tygodnika „Jeunesse 36“.

stąd przykre często tarcia pomiędzy ludźmi, których łączy ta sama doktryna, przekonania, ideał — a dzieli: wiek

Ten konflikt delikatnej natury, wystąpił również we Francji.

Studująca młodzież francuska zdaje sobie doskonale sprawę, że trudności na jakie w życiu napotyka, są wynikiem złej polityki. Fakt, iż studenci muszą nieraz oddawać się najprzeróżniejszym zawodom, by móc zarobić trochę groszy na kontynuowanie nauki, jest także konsekwencją ogólnego kryzysu, a zatem nieodpowiedniej polityki. Wszystko to razem sprawia, iż rozwinęła się wśród młodzieży chęć zupełnie zrozumienia zajęcia się ową polityką, wnikięcia w jej tajniki.

Powstały różne ugrupowania, różne ligi prawicowe, jak również lewicowe. Nie przyczynia się to już samo w sobie do odrodzenia polityki. Trzeba do zajmowania się nią nietylko osobistych zdolności, ale także należytego, solidnego przygotowania.

Tę potrzebę, a powiedzmy także brak odpowiedniego wykształcenia, rozumiała „Fédération Républicaine de France“ (dawniejsza Unia Demokratyczno-Republikańska) p. Marina, powołując u siebie do życia „Federację Republikańską Narodowej Młodzieży Francji“.

Organem jej jest tygodnik o sugestywnym tytule „Jeunesse 36“. Zaczął wychodzić w Bordeaux w 1934 r., będąc od początku organem bojowym młodych.

W rok później, bo w marcu 1935 r. zostało zorganizowane w Paryżu Stowarzyszenie Młodzieży Republikańsko-Narodowej. Do stolicy też została przeniesiona cała redakcja miesięcznika „Jeunesse 36“. Jego naczelnym redaktorem został poseł Filip Henriot, którego sensacyjne rewelacje o aferze Stawiskiego przyczyniły się do obalenia pamiętnego rządu „6-go lutego“. Wystąpienie Henriota przyprawiło lewicę o szal. To też dokładała wysiłków, aby Filip Henriot nie wszedł ponownie do izby w maju b. r. Intrygi i kombinacje poszły na marne.

Młodzież francuska grupująca się pod sztandarem „Federacji Republikańskiej Francji“ obrala sobie za hasło — w przeciwieństwie do tylu innych stowarzyszeń — „współpracę dwóch generacji“, jak mi właśnie objaśnił jej generalny sekretarz p. René Rusier i delegat do propagandy Christian Leray.

Mówi się często we Francji: „Si la vieillesse pouvait, si la jeunesse savait...“ — „gdyby starość mogła, a młodość wiedziała“... Otóż właśnie

Ciekawe ugrupowanie

Łódź, dnia 19 listopada. Prasa w ostatnich dniach zajmuje się sprawą niedanego marszu Żydów do Palestyny. Przy tej okazji zajmuje się również sprawą „Frontu Młodzieżowego“. Cóż to za nowy odłam?

„Front Młodzieżowy“ powstał stosunkowo niedawno. Twórcami jego są adwokat dr. Rippel i młody, zdolny dziennikarz Manes Fromer. Organem prasowym jest gazeta „5-ta rano“ wychodząca w Warszawie.

Naczelnym ideologiem był p. Fromer. W książce swojej p. t. „Nasza wina, nasza hańba, nasza walka! (O światowe rozwiązanie kwestji żydowskiej)“, wydanej w księgarni „Nowoczesnej“ Warszawa — sierpień 1936 — wyłożył program.

Motywe przewodnym jest stworzenie wielkiego potężnego państwa żydowskiego w Palestynie. Otwarcie głosi Fromer hasło „Jak Polska dla Polaków, tak Palestyna dla Żydów“ O ustroju wspomina tylko mimochodem, zaznaczając wszakże, że niema mowy o rządach wielkiego kapitału.

Najciekawszym jest, że p. Fromer nie potępia narodowców polskich — jak to czynią zazwyczaj Żydzi. Odnosi się raczej do nich z pewną sympatią, uważając za przepojonych jednym duchem — chęcią posiadania państwa dla siebie.

Daje coprawda p. Fromer taki punkt w swym programie: „Faszyzm jest wrogiem materialnym i moralnym żydostwa“.

W każdym razie, nie bawimy się w długie omówienia, stwierdzamy, że ten ruch wychodzący jest nam raczej sympatyczny, jako odłam reprezentujący zdrową i trzeźwą myśl żydowską.

Wracamy do sprawy marszu. Wiadomym jest, że policja podobno na skutek interwencji ambasady angielskiej, rozproszyła pochód — my zajmujemy się sprawą pobudek, które kierowały tym marszem.

W żydowskim piśmie „5-ta rano“ niejaki Eses pisze:

„Impreza „marszu wyzwolenczego“, choć u logicznie i trzeźwo myślących ludzi nie mogła wzbudzić zaufania, a tem bardziej nie u tych, którzy praktycznie rzecz biorąc, bo słusznie wskazywali, że bez paszportów i wiz, a najważniejsze bez wiz angielskich do Palestyny dostać się nie można — mimo to impreza „marszu wyzwolenczego“ ma tę zasługę, że stała się żywym i aktualnym protestem przeciw zamykaniu wrót do Palestyny przed współczesnym pokoleniem Żydów, przeciw zważaniu tych wrót do ucha igielnego, przez które może się dostać ten lub ów szczęśliwiec certyfikaty.“ (Podkreślenia nasze — J. N.)

W dalszym ciągu artykułu rozważa Eses następstwa rozwiązania marszu:

„Może i nie należy żalować, że „marsz“ się tak szybko skończył, bo i na cóż przydałoby się wycieńczenie tysięcy czy mniej młodych Żydów w pochodzie beznadziejnym. Ale ogień zapalu i idealizmu tych daleko od polityki stojących młodzieńców wskazuje na olbrzymie potencjalne siły nagromadzone w masach żydowskich, czekających na wyzwolenie. Siły te niespożyte już dojrzały do kinetycznego działania do tego stopnia, że wystarczy, by znaleźli się chętni do prowadzenia ich choć na oślepie, choć na zatracenie, byle pod znakiem wyzwolenia Palestyny, a by setkami czy tysiącami stanęli do apelu.“

To stanowisko jest szczerze i godnie uznania. My narodowcy polscy również walczymy o Wielką Polskę, my też pod znakiem Szczerbca ruszymy setkami tysięcy do walki o najszczytniejsze nasze ideały.

Sami, będąc zwolennikami idei, umiemy ocenić ideę wyzwolenczą innych. „Front Młodzieżowy“ jest nam sympatyczny.

Czy marsz został zakończony? Odpowiedzi na to udzielił w wywiadzie Manes Fromer jednemu z dziennikarzy warszawskich.

„— Oświadczam panu, jako jeden z twórców frontu młodzieżowego, że marsz nie jest skończony. On trwa nadal. W tej chwili stał się dla nas symbolicznym. Z prawdziwego nie rezygnujemy. Wkrótce podejmiemy nowe kroki ku jego realizacji. Wierzymy — kończy mój rozmówca — iż władze ułatwią nam wymarsz legialnie.“

— Marsz trwa nadal — kończy temi słowy: Może za tydzień, miesiąc podejmiemy znów nowy.

— Jaki był właściwie cel tej wyprawy? — zapytuje jeszcze red. Fromera. Można to określić jednym zdaniem. — Chodzi o wyrobienie w społeczeństwie żydowskim idei wymarszu.

Chcemy, aby się nami wszyscy zainteresowali, cały świat... Anglija i finansjera żydowska.

— Czy są wśród społeczeństwa żydowskiego przeciwnicy waszego „frontu młodzieżowego“?

— Jest ich wielu. Przedewszystkiem starsi Żydzi. Mówią oni: „po co emigrować, kiedy w Polsce wystarczy chleba?“

— A więc istnieje pewna grupa Żydów w Polsce, którym zależy na utrudnianiu ruchu emigracyjnego?

— Milczenie. Redaktor Fromer nie dał nam odpowiedzi.“

Myśmy o tem wiedzieli dobrze. Nie dziwi nas przeto, że szereg pism żydowskich obrzuca inicjatorów marszu obelgami. Ale jesteście zadowoleni, że chociaż część społeczeństwa żydowskiego (i to część najważniejsza, bo

Z życia

Król Edward VIII przyjął obiadem polskiego ministra spraw zagranicznych. Na 9 osób, które zasiadły do królewskiego stołu, było „trzech wybitnych przemysłowców angielskich, szczególnie zainteresowanych rozwojem stosunków handlowych z Polską“, jak dostownie formuluje oficjalny komunikat.

Król angielski już jako następca tronu chętnie a konsekwentnie i stale brał na siebie rolę „pierwszego agenta handlowego“ swojego kraju. W czasie licznych swoich podróży księżę Walji niejedną raz zapraszał ludzi wpływowych w innych częściach świata do zwiedzenia Anglii i ściśle określonych przez niego gałęzi angielskiego przemysłu. Objęcie tronu w niczem nie zmieniło jego poglądu — i król dalej robi wszystko, aby ułatwić angielskiemu przemysłowi podbój świata. Dlatego i teraz przy swoim stole posadził obok siebie i polskiego ministra i trzech przemysłowców, którzy chcą eksportować do Polski.

Może to tylko przypadek, ale tak się złożyło, że tego samego dnia, którego min. Beck jadł w Londynie obiad z królem i kupcami angielskimi, polskie Radio dało nam reportaż o nadmiarze inteligencji w Polsce. Jeden z rozmówców radiowych twierdził, że dotąd w Polsce nie widział biletu wizytowego z dopiskiem „rzemieślnik“, drugi na to oświadczył, że bilety takie widział nieraz zagranicą, a w Polsce — parę razy, ale tylko w obu województwach zachodnich. W Polsce jeszcze i dziś byle „gryziopiórek“ ma się za coś lepszego od człowieka pracy w handlu, przemyśle czy rzemiośle. A cóż dopiero niejedną wysoki dygnitarz państwowy, który „od nadmiaru władzy spać nie może“, jak to niedawno powiedział min. Składkowski.

Polska przechodzi obecnie wielką przemianę moralną i gospodarczą. Przemysł i handel, dotąd poza dwoma województwami zachodnimi, opanowane przez Żydów, wyzwalają się, przechodzą w ręce właściwe, więc polskie, a przez to samo stają się bliższe Polsce. Może ta zmiana, tak skutecznie przyspieszana przez obóz narodowy, doprowadzi i polskich przemysłowców do stołu — na zamku królewskim w Polsce.

młodzież) uznaje istniejący „status quo“ za niemożliwy.

Frontowi mówimy słowami jego hasła: „Kadzima hauoar haywri“ — „Naprzód młodzieży żydowska!“

J. N.

Kto następcą Lestera?

W związku z pobylem min. Becka w Londynie, zwrócono uwagę na obecność referenta Foreign Office p. Stevensona, referenta spraw gdańskich, przy rozmowach prowadzonych przez polskiego ministra spraw zagranicznych z Anglikami. W kołach niemieckich chcą widzieć, że p. Stevenson będzie w Gdańsku następcą dotychczasowego wysokiego komisarza Ligi Narodów. Fakt wyboru na to stanowisko Anglika jest dla Niemców bardzo nieprzyjemny. Okazuje się pewnie niebawem, ile w pogłoskach o przyszej karczerze p. Stevensona jest prawdy.

Niemieckie fortyfikacje nad Bałtykiem

Paryż. (ag) Londyński sprawozdawca paryskiego pisma „Echo de Paris“ podaje szczegóły, będące w posiadaniu admiralicji londyńskiej, a dotyczące olbrzymich prac fortyfikacyjnych nad morzem Północnym i Bałtykiem, prowadzonych przez sztab generalny Trzeciej Rzeszy. W okolicach Kilonji są odnawiane stare fortyfikacje oraz budowane nowe. Poza tem budowane są na Helgolandzie, wyspach Fryzyjskich. Na wybrzeżach Rugji buduje się duże zakłady lotnicze, pracujące dniem i nocą. Ten teren Niemcy uważają za strefę szczególnie nadającą się do umieszczenia fabryk i zakładów, pracujących dla przemysłu wojennego. Lotnictwo nieprzyjacielskie musiałoby, chcąc bombardować tę strefę, przelecieć ponad Danją, a Kopenhaga zdana jest na łaskę i niełaskę lotnictwa niemieckiego. Dla Niemiec Danja ma znaczenie nietylko strategiczne jako klucz na morzu Bałtykiem, lecz również jako teren, zasobny w środki żywnościowe.

Bombardowanie Madrytu trwa

Teneryfa. (PAT) Według komunikatu powstańczego, bombardowanie Madrytu trwa w dalszym ciągu. Ogień artyleryjski jest skierowany głównie na min. wojny oraz różne punkty miasta, w których koncentrują się siły obrończe. Liczne pociski trafiły w gmachy towarzystwa telefonów.

Potwierdza się wiadomość, iż anarchiści postanowili opuścić Madryt. Wysadzili oni dynamitem liczne gmachy. Wszyscy gwardziści cywilni zostali rozbrojeni i są pilnowani w koszarach przez anarchistów.

Ataki wojsk narodowych

Paryż. (PAT) Korespondent Havasa donosi z Avila (główniej kwatery wojsk powstańczych, atakujących Madryt): Wszystkie siły zbrojne, znajdujące się pod rozkazami gen. Mola, dookoła Madrytu wznosiły dn. 19 bm. natarcie. Kolumny płk. Delgado i Bartolomeu, poparte przez kolumny płk. Escamez, atakowały po północno-zachodniej stronie miasta, kolumny Barona i Asensio, poparte przez oddziały karlistów płk. Rada — od strony zachodniej. Od południa nacierały kolumny Tella i Monasterio. Samoloty powstańców zrzuciły ogromnej siły bomby na gmach min. spraw wewn. na Puerta del Sol, niszcząc go całkowicie. O godz. 10 z rana wojska powstańcze zajęły kilkadziesiąt will, leżących pomiędzy mostami Legovia i Toledo na rzece Manzanares.

Na innych frontach

Salamanca. (PAT) Według komunikatu kwatery głównej powstańców, na froncie Huesca panuje duże ożywienie. Liczne ataki nieprzyjaciela zostały odparte. Na froncie Escorialu powstańcy poczynili pewne postępy.

Włosi i Niemcy opuścili Barcelonę

Londyn. (PAT) Według oficjalnych informacji brytyjskich, konsul

Renty emerytalne pracowników umysłowych

W ostatnich dniach ukazała się wiadomość, że w orzeczeniu L. rej. 8567/33 Najwyższy Trybunał Administracyjny uzależnił przyznanie renty emerytalnej od okoliczności, czy dana osoba posiada środki na utrzymanie. Wyrok ten, który podano tylko w skróceniu, bez bliższego wyjaśnienia, wywołał między pracownikami umysłowymi zrozumiałe zaniepokojenie.

Faktycznie wspomniany wyrok N. T. A. nie stanowi żadnego ukrócenia praw emerytalnych. Art. 160 rozp. o ubezp. prac. umysł., do którego odnosi się orzeczenie N. T. A., postanawia bowiem, że pracownicy, którzy w chwili wejścia w życie rozporządzenia t. j. 1. 1. 1928 ukończyli 65 rok życia, posiadają obywatelstwo polskie, są niezdolni do wykonywania swego zawodu, o ile przynajmniej przez pięć lat przed nastaniem niezdolności pracowali zawodowo, a nie mają niezbędnych środków na utrzymanie, otrzymują zaopatrzenie w wysokości minimalnej renty. Zatem przyznaje się wyjątkowo rentę, mimo że składki nie były wogóle opłacane, ale za to stawia się warunek nieposiadania środków na życie.

Wyrok powyższy nie dotyczy osób, które nabyły prawo do emerytury wskutek opłacania składek.

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO WILDA

Kurs kandydatów w piątek, 20 bm. w lokalu p. Zawadki przy ul. G. Wilda 75.

Początek o godz. 20.

KOŁO JEŻYCE

4 lekcja kursu kandydatów w piątek, 20 bm. w lokalu koła, ul. Piotra Wawrzyniaka 37 m. 23. Początek o godz. 20.

Zapisy na członków przyjmuje sekretarjat koła codziennie od godz. 18 do 21.

KOŁO DĘBIEC

Zebrań publiczne dla dzielnicy Dębiec w niedzielę, 22 bm. w lokalu p. Figla ul. Świerczewska. Początek o godz. 17.

KOŁO POZNAŃ WINIARY

Zebrań w niedzielę, 22 bm. w świetlicy „Szkola” przy ul. Obornickiej. Początek o godz. 18.

niemiecki i włoski opuszczają Barcelonę. Obywatele włoscy i niemieccy są ewakuowani z wielkim pośpiechem.

Główna kwatera prostuje

Salamanca. (PAT) Główna kwatera powstańcza ogłosiła następujący komunikat: Pewne dzienniki cudzo-

ziemskie prowadzą kampanję przeciw powstańcom pod pretekstem, iż mordują oni protestantów i palą kościoły protestanckie w strefie okupowanej. Twierdzenia te są całkowicie nieprawdziwe. Armia narodowa nikogo nie rozstrzeliwuje i nigdzie nie były burzone kościoły protestanckie.

Wielkie Zebranie Przedwyborcze Stronnictwa Narodowego

odbędzie się w niedzielę, 22 b. m. o godz. 12 w sali cyrku Olimpia (ul. Poznańska, u wylotu ul. Mickiewicza).

Przemawiać będą:

Dr. Tadeusz Wróbel z Poznania
Red. Karol Wierczak z Warszawy
Jan Matłachowski ze Lwowa.

Wstęp wolny dla wszystkich.

Na uniwersytecie w Wilnie wciąż bez zmian

Wilno. (Tel. wł.) Grono matek młodzieży akademickiej, zajmującej Dom Akademicki, udało się do rektora Jakowickiego, aby uzyskać wyjaśnienie w sprawie stosunku senatu akademickiego. Rektor odpowiedział, że toczą się nieustannie narady w tej sprawie i że pozostaje w kontakcie telefonicznym z min. Świętosławskim. W niedzielę ma odbyć się w Warszawie zjazd rektorów wyższych uczelni, ażeby omówić położenie w stolicy, Lwowie i Wilnie.

Wczoraj wieczorem odbyła się narada b. rektorów uniwersytetu wileń-

skiego i z jej ramienia o godz. 21.15 udali się do Domu Akademickiego b. rektorzy Dziewulski i Staniewicz. Podczas rozmowy z przewodcami młodzieży ustalono, że w piątek w południe przybędzie do Domu Akademickiego delegacja b. rektorów, aby odbyć naradę.

Komunikat młodzieży mówi, że żywność już się wyczerpała, ale głód i blokada muszą być prowadzone nadal. Rektor i senat uniwersytecki wydali odezwę, wypowiadającą się przeciw żądaniom młodzieży.

Stosunki niemiecko-austrjackie

Berlin. (PAT) „Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz”, omawiając przyjazd do Berlina austrjackiego sekretarza stanu dr. Schmidta, wita w nim nie tylko przedstawiciela sąsiedniego państwa, lecz również reprezentanta drugiego narodu niemieckiego.

Chęć ożywienia stosunków politycznych i duchowych — pisze — przyczyniła się do normalnych i przyjaznych stosunków między obu niemieckimi państwami. Ten nawrót do niemieckiej solidarności sprawił, że zarówno Rzesza jak i Austria mogą rozwinać znacznie większą aktywność we współpracy z Włochami i Węgrami, nad przywróceniem w specjalnie wrażliwej i przez niepowołanych krzywdzonej (?) strefie Europy, pokoju i dobrobytu. Odwiedziny austrjackiego sekretarza stanu są dla obu stron pożądaną sposobnością do bezpośredniej wymiany

zdań na temat najważniejszych zagadnień oraz do uczynienia postępów na drodze politycznej i gospodarczego zespolenia, z którym połączona jest pomyślna przyszłość obu państw.

Berlin. (PAT) Kanclerz Hitler przyjął austrjackiego sekretarza stanu dr. Schmidta na dwugodzinnej audjencji, podczas której omawiano aktualne zagadnienie polityczne.

W rozmowie tej wzięli udział min. Rzeszy bar. Neurath, austrjacki poseł w Berlinie dr. Tauschitz, amb. von Papan i sekretarz stanu dr. Meissner.

Berlin. (PAT) Min. Neurath podejmował dr. Schmidta bankietem, podczas którego obaj wygłosili toasty, podkreślające znaczenie porozumienia austrjacko-niemieckiego z dnia 11 lipca r. b.

Wśród gości obecni byli poseł węgierski Sztigay i włoski chargé d'affaires Magistrati.

Widmo wojny na Dalekim Wschodzie?

Londyn. (PAT) Z Szanghaju donoszą:

Walki na granicy prowincji Sujuan przybierają na sile. Punkt kulminacyjny został osiągnięty 16 b. m., gdy w okolicy m. Taolina zetknęły się główne siły mandżursko-mongolskie z oddziałami gen. Fu-Tso-I, gubernatora prowincji Sujuan. Dzienniki szanghajskie twierdzą, że w bitwie wzięły również udział po stronie mongolskiej oddziały japońskie. Bitwa została nierozstrzygnięta i obie strony utrzymały swe pozycje.

Pociągi pasażerskie na linii Pekin—Sujuan kursują normalnie, lecz pod ochroną wagonów pancernych i oddziałów wojskowych. W całych Chinach odbywają się zbiórki pieniężne na obronę prowincji Sujuan przed najeźdźcą mongolsko-mandżurskim.

Londyn. (ATE). W związku z wzrostem nastrojów przeciwjapońskich w Szanghaju wybuchły poważne rozruchy uliczne. Robotnicy chińscy zatrudnieni w fabrykach japońskich porzucili pracę. Grupy strajkujących wtargnęły do fabryk i usiłowały zdemolować maszyny i urządzenia techniczne.

Policja chińska nie zdołała przywrócić porządku, wobec czego zawezwano oddziały policji międzynarodowej, które rozprędziły tłumy. Dokonano licznych aresztowań.

Londyn. (ATE). Z Tokio donoszą:

Według wiadomości agencji „Kokutsu”, chińska partia komunistyczna zwróciła się oficjalnie do Kuomintangu z propozycją utworzenia wspólnego frontu przeciwjapońskiego.

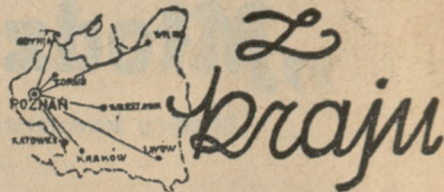
Jest rzeczą znaną, że tylko trzech członków Kuomintangu wypowiedziało się za przyjęciem tej propozycji. Kuomintang zastrzegł sobie prawo udzielenia odpowiedzi w terminie późniejszym.

Skazanie żabójcy

Katowice. (AJS). Przed sądem okręgowym odpowiadał żabójca śp. Gerharda Miski, 28-letni Emil Grzegorzek z Katowic-Zależa.

W dniu 28 sierpnia Grzegorzek udał się do restauracji Golczyka w Zależu, gdzie na podwórzu zauważył Miskę. Wypiwszy „na odwagę” udał się na podwórze i po krótkiej wymianie zdań, dobył z kieszeni rewolweru, dając strzał do Miski. Gdy ten padł, ugodzony kulą w brzuch, Grzegorzek przyskoczył do niego i pchnął leżącego na ziemi nożem w skroń. Miska wskutek odniesionej rany zmarł.

Na rozprawie oskarżony Grzegorzek tłumaczył się, że nie miał wcale zamiaru zabicia Miski, gdyż strzał padł przypadkowo w czasie szamotaniny się. Jednak z zeznań świadków okazało się, że żadnej bójki nie było. Sąd skazał Grz. na 5 lat więzienia.

STRAJKI W POLSCE

Główny Urząd Statystyczny opracował zestawienie, dotyczące strajków w Polsce w II kwartale r. b. W okresie tym zanotowano ogółem 620 strajków, które objęły 4.869 zakładów pracy. Liczba strajkujących wynosiła 226.209 osób, liczba straconych robotników - dni 779.089.

Z ogólnej liczby strajków przypada na przemysł mineralny 118, budowlany 115, włókienniczy 104, drzewny 72, spożywczy 52, metalowy 43, na rolnictwie 24, na przemyśle odzieżowym 22, na górnictwie 10, na handel 5, ponadto 9 strajków objęło więcej niż jedną gałąź pracy.

Największa liczba strajkujących przypada na strajki, które objęły więcej niż 1 gałąź przemysłu, mianowicie 111.905 osób.

KONFERENCJA W SPRAWIE UBOJU RYTUALNEGO

Jak donoszą, w ministerstwie rolnictwa zakończona została konferencja w sprawie ustalenia techniki wprowadzenia w życie z dniem 1 stycznia nowej ustawy o uboju rytualnym. Jako maksymalny kontyngent całego uboju rytualnego ustalono 60 proc. uboju rytualnego z lat ubiegłych. Powyżej tej kwoty nie wolno udzielać żadnych kontyngentów. O rozmiarze kontyngentu decyduwać będzie wojewoda. Uznano również konieczność wyodrębnienia uboju rytualnego z uboju ogólnego dla umożliwienia ścisłej kontroli. Następną konferencją międzyministerjalną zajmie się wprowadzeniem instrukcji, ustalającej nowe zasady uboju.

ZE STRAJKU RZEŹNIKÓW W ŁODZI

Czeladź rzeźnicza w Łodzi od kilku dni wstrzymuje się od pracy. Rzeźnia miejska jest unieruchomiona. Między właścicielami warsztatów rzeźniczych, którzy sami stanęli do pracy, dochodzi do starć ze strajkującymi. Są ranni.

W Konstancynie pod Łodzią wywiązała się gwałtowna bójka między rzeźnikami żydowskimi, dostarczającymi mięso do Łodzi. Musiała ostatecznie wkrócić policja; kilku rannych odstawiono do szpitala łódzkiego.

DOSYPYWALI KARTEK DO URN WYBORCZYCH

Przed sądem okręgowym w Tarnowie toczyła się rozprawa przeciwko Wojciechowi Królowi i trzem towarzyszom, oskarżonym o to, że w Łękach Górnych w czasie ostatnich wyborów do sejmu i senatu wpływali na wynik głosowania w ten sposób, że Król jako przewodniczący komisji i Jędrzejczyk, drugi oskarżony, dosypali do urn 260 głosów. Dwaj inni oskarżeni zaznaczyli w spisie wyborców ilość oddanych głosów na 326 zamiast 70. W wyniku rozprawy oskarżeni Król i Jędrzejczyk skazani zostali na 8 miesięcy więzienia każdy, oskarżeni Augustyn i Lech po 6 miesięcy więzienia każdy z zawieszeniem wszystkim kary na lat 3. Poza tem oskarżonych skazano na ponoszenie kosztów sądowych.

NAJWIĘCEJ KRADZIEŻY W WOJEWÓDZTWIE ŁWOWSKIM

Z ogólnej liczby 107.734 kradzieży, dokonanych w całej Polsce w trzecim kwartale r. b. największa liczba kradzieży, mianowicie 12.032 przypada na teren województwa łwowskiego. Na terenie województwa krakowskiego dokonano 10.633 kradzieży, kieleckiego 9.442, w woj. łódzkim 8.486, poznańskim 7.784, warszawskim 7.114, lubelskim 8.140, pomorskim 5.547, tarnopolskim 5.290, Stanisławowskim 5.120, wołyńskim 4.607, w białostockim 4.632, w m. st. Warszawie 4.233, w woj. wileńskim 3.959, w poleskim 3.857, śląskim 3.744, oraz w woj. nowogródzkim 3.114 kradzieży.

DOWODY Z FOTOGRAFIĄ PRZY ULGOWYCH PRZEJAZDACH Z UZDROWISK

Związek Uzdrówisk Polskich wyjaśnia, że zgodnie z rozporządzeniem ministerstwa komunikacji zaświadczenia do uzyskania ulgi kolejowej na przejazd powrotny z uzdrowisk mogą być wydawane jedynie za okazaniem dowodu tożsamości z fotografią. Dowód taki musi być również okazany na żądanie konduktorowi w pociągu.

Przez cały rok bez przerwy przysługują zniżki dla osób powracających z następujących uzdrowisk: Czarniecka Góra, Drużkienniki, Horyniec, Inowrocław, Iwonicz, Jaremcze, Jaworze (st. kol. Jaworze-Jasienica), Krynica, Nałęczów, Otwock, Rabka, Rudka (st. kol. Mrozy), Szczawnica (st. kol. Stary Sącz i Nowy Targ), Truskawiec, Wisła (st. kol. Wisła lub Głębcze), Worochta, Zakopane z Bukowiną, Jaszczurówką i Poroninem (st. kol. Zakopane lub Poronin), oraz Żegiestów Zdrój (st. kol. Żegiestów i Żegiestów Zdrój). Pozostałe uzdrowiska posiadają zniżki ważne tylko w okresie letnim i jesiennym.

O tekę ministra spraw wewnętrznych

Samobójstwo min. Salengro, stojącego pod zarzutem dezeracji podczas wojny światowej, otwiera niespodziewanie wakans we francuskim ministerstwie spraw wewnętrznych. Salengro dzierżył w rządzie „frontu ludowego” Bluma tekę z ramienia socjalistów. Stronictwo ze zrozumiałych względów chciałoby wakuje ministerstwo obsadzić swoim człowiekiem.

Sprawę wiktają kombinacje polityczne, zmierzające do scementowania rysów na „froncie ludowym”.

Rozbieżności w koalicji rządowej wystąpiły wskutek tolerowania przez rząd Bluma strajków okupacyjnych, ostro potępianych przez rozumną część opinii francuskiej, do której przylączyło się również stronictwo radykalne, współpracujące w „froncie ludowym”. Radykałowie uwarunkowali przyszłość swej współpracy z rządem od bezwzględnej poszanowania prawa własności, a więc skończenia ze strajkami okupacyjnymi. Również ze strony senatu spotkał się rząd Bluma z surową krytyką i zapowiedziami wyciągnięcia konsekwencji z tego stanowiska.

Śmierć min. Salengro przyspiesza teraz rozgrywkę polityczną między rządem i obu izbami parlamentu, której spodziewano się dopiero z początkiem grudnia. Blum pragnie przez zgrabne posunięcie personalne zażegnać ewentualny kryzys rządowy, mogący powstać w wypadku opuszczenia „frontu ludowego” przez radykałów. Dla tego celu socjaliści będą się może musieli wyrzec nawet ministerstwa spraw wewnętrznych.

Mówi się przeto o wybitnym radykałach i masonie, b. premierze Chauteemps jako następcy Salengro. Chauteemps jest zdecydowanym przeciwnikiem strajków okupacyjnych; stałoby się zatem zadość żądaniom kongresu radykałów w Biarritz. Nominacja Chauteemps miałaby też duże znaczenie na terenie senatu, który z uwagi na wybitną osobistość, na pozycję osobistą Chauteempsa i jego wpływy w kuluarach politycznych, ustosunkowywałby się może życzliwiej do p. Bluma i jego rządu.

Tym zabiegiem załatwiliby na pewien czas jeszcze rysy w koalicji rzą-

dowej. Zależy na tem przedewszystkiem francuskim socjalistom i komunistom. Czy ten zabieg okaże się jednak długotrwały?

Pułkownik Je la Rocque, twórca „Ognistego Krzyża”, nie wierzy w długotrwałość „frontu ludowego”. Dał temu wyraz w tych dniach w wywiadzie

z korespondentem „IKC” temi słowy: „Historja oceni później, że porozumienie między radykałami socjalistycznymi, socjalistami i komunistami było krótkotrwałe. Nie mogę jednak przewidzieć dokładnie daty jego końca.”

W ten sposób ocenia trwałość sztucznej formacji obecnych rządów we Francji cała opinja umiarkowana i prawicowa.

K. Karol, od-
czytując mowę
tronową, otwiera
uroczyście sesję
parlamentu ru-
muńskiego.

plotki stoleczne

19 listopada.

O Rzymowskim zaczyna być coraz głośniejsz. Akademia Literatury wyłoniła z siebie specjalny komitet rozpoznawczy. Ba, ale trudności wyrosły już u samego początku. Otóż w skład owego sądu czy komisji orzekającej weszli akademicy Irzykowski, Staff,

Tadeusz Zieliński i Sieroszewski. No i zaraz rzekł się mandatu Staff.

Rzymowski zaczyna pono wywołać, że pierwotnie nawet cytował Russela, lecz wykreślono mu odpowiednie ustępy i cytaty z rękopisu w „Kurj. Por.”. To już trochę inaczej wygląda, niż pierwsze jego oświadczenia, kiedy dowodził, że i on i Russel cytował odpowiednie ustępy z wydawnictw Międzynarodowego Biura Pracy. Byłoby bardzo ciekawe, czy także i Russel potwierdziłby te same źródła, z których rzekomo miałby czerpać materiały. Poczekajmy, może i to się wyjaśni.

A może tymczasem wyniknie coś nowego? Któż to wie?...

Ot np. wystąpienie ppłk. Adama Rudnickiego w dzisiejszej „Polsce Zbrojnej”. Płk. Rudnicki jest wojskowym, oficerem dyplomowanym, odkomenderowanym przez marsz. Śmigłego-Rydza do prasy wojskowej. Jego głos tedy posiada dla kół wojskowych duży walor.

A właśnie dzisiaj, występując przeciwko zaśmiecaniu kultury polskiej miazmatami bolszewickimi, ppłk. Rudnicki właściwie uderzył mocno i w — Rzymowskiego. Cięży na tym akademiku nieustannie jego udział w zjeździe lwowskim tego lata i forytowanie rozmaitych naleciałości komunistycznych.

W naszych warunkach stuknięcie szablą przez ppłk. Rudnickiego posiada specjalne znaczenie, szczególnie w kołach, grupujących się około „Kurjera Porannego”, chcących uchodzić za środowisko, wyrażające opinję otoczenia generalnego inspektora armji.

Pan Ludwik Landau i pan dr. Marek Breit zostali z miejsca zwolnieni. Nie byli to byle jacy urzędnicy. Obaj naczelnicy wydziałów w Instytucie Badania Konjunktur. (Mój Boże, ileż to instytutów i iluż to urzędników!). Usunięcie ich nastąpiło niespodzianie przedewszystkiem dla nich samych: przewiniłi swojemi defetystycznymi wystąpieniami w kwartalniku Instytutu Badania Konjunktur, gdzie oceniali sytuację walutową bardzo defetystycznie i krytykowali politykę Banku Polskiego.

Fantastyczne to doprawdy takie postępowanie urzędników! Krytykować w oficjalnem wydawnictwie działalność instytucji oficjalnej. I czynić to bez wiedzy swego szefa. To mogą robić tylko — Żydzi...

WARSZAWIANIN.

Ś. p. inż. Jan Naturski

Dnia 18 listopada b. r. zginął na skutek wybuchu torpedy dynamitowej na kopalni nafty w Lipinkach pod Gorlicami inż. Jan Naturski, docent Akademji Górniczej w Krakowie. Wiadomość o tragicznym wypadku wywarła olbrzymie wrażenie zarówno w sferach naukowych jak wśród rzesz robotniczych i młodzieży akademickiej Krakowa, gdzie zmarły był powszechnie znaną i cenioną postacią.

Ś. p. Jan Naturski urodził się, w roku 1887 jako syn chłopca w Nawojowej Górze. Wykazując ochotę do nauki udał się do Krakowa, gdzie o własnych siłach ukończył gimnazjum realne. Studja techniczne odbywał w Akademji Górniczej w Loeben, która ukończył ze stopniem inżyniera.

Jako inżynier górniczy pracował kolejno na kopalniach w Libiążu, w Karwinie na Śląsku Cieszyńskim, w Pięciokościolach na Węgrzech, w Bochni. Ostatnio pracował w Towarzystwie Przedsiębiorstw Górniczych w Krakowie i w fabryce materiałów wybuchowych „Lignoza”, i mimo stałego zamieszkania w Krakowie często przebywał na Śląsku lub w Zagłębiu naftowym.

Na polu naukowym ś. p. inż. Jan Naturski zajmował się torpedowaniem otworów naftowych, który to przedmiot wykładał na Akademji Górniczej w Krakowie w charakterze docenta. Będąc w Polsce jedynym specjalistą w tej dziedzinie, cieszył się wielkiem uznaniem świata naukowego i technicznego. Przy pracy też nad torpedą stracił życie.

Ś. p. inż. Naturski brał żywy udział w pracach społecznych i narodowych, którym przez całe życie był oddany. Czy niegdyś przed wojną pracując na zagrożonym terenie Śląska Cieszyńskiego, czy później w czasie wojny, gdy bronił kopalni w Bochni przed zajęciem przez wojska zaborcze, czy ostatnio, gdy pracował nad wzmocnieniem polskości we Wschodniej Małopolsce w Zagłębiu naftowym, zawsze przyświecała Mu idea Polski Wielkiej.

Szczególnie bliskie więzy łączyły go z szerokimi rzeszami robotników polskich, z których razem pracował, którym dawał chleb i których dola najbardziej go przejmowała. Był wzorem polskiego inżyniera, który daje pracę i jest równocześnie najlepszym przyjacielem i przywódcą polskiego robotnika, to też cieszył się nie tylko szacunkiem ale prawdziwą miłością warstw pracujących.

Jako czynny członek Stronictwa Narodowego nie szczędził nigdy czasu i ofiar na pracę narodową i na pomoc bezrobotnym narodowcom.

Był najczulszym ojcem, przyjacielem i bratem dla tych, co Jego pomocy potrzebowali. Zginął bohaterską śmiercią technika przy pracy, którą ukochał nad życie.

Cześć jego pamięci!

Przesłuchania studentów

Przedwczoraj podaliśmy notatkę o rewizji w Donni Akademickim przy Władach Leszczyńskiego 6, pozostającej w związku z jakąś tajną ulotką młodzieży akademickiej.

W związku z tą sprawą przesłuchano wczoraj przed południem następujących studentów, pp.: Ulandowskiego, Schnittera, Preczaka, Markowskiego, Calkę Wacława, Lukaszka Hermana i Królikowskiego. (b.)

Przy niezycie jelit i żołądka stosuje się często od dziesiątków lat znaną naturalną wodę gorzką **Franciszka-Józefa**, która przyjmowana rano najczęściej działa delikatnie, szybko i niezawodnie. Zalecana przez lekarzy.

Tg 1918

Lot Paryż — Tokio zakończył się katastrofą

Jak doniosły depeze, lotnik francuski André Japy, przy lądowaniu przymusowem w północno-zachodniej części japońskiej wyspy Kiu-Sziu, został ciężko raniony. Japy usiłował, na reprodukowanym powyżej samolocie typu „Simoun”, wyrób fabryki Caudron-Renault, 220 km. — ustalić rekord szybkości lotu na trasie Paryż—Tokjo. Tuż u celu — o 900 km przed stolicą Japonji — opuściło go szczęście.

OSTATNIE DEPESE O KATASTROFIE LOTNIKA JAPY

London. (Tel. wł.) Lotnik Japy, przebywający w szpitalu w małej wiosce japońskiej na północ od Saga, w północnej części wyspy Kiu-Sziu przedstawił krótko przebieg swego wypadku.

W czasie lotu nad wschodniem morzem Chińskim, w drodze do Kiu-Sziu, natrafił na bardzo ciężkie warunki atmosferyczne. Ponieważ zapasy paliwa się kończyły, zdecydował się na przymusowe lądowanie. Gdy aparat znajdował się na wysokości 100 metrów we mgle, wiatr zepchnął go na pasmo gór na południe od Fukuota, wskutek czego samolot rozbił się, a Japy cudem niemal ocalał.

Tokjo. (Tel. wł.) Japy był oczekiwany w stolicy Japonji wczoraj o godzinie 18 lub 19-tej według czasu miejscowego. Wiadomość o wypadku nade-

szła do Tokjo o godz. 20-tej. Dzienniki tokijskie wydały dodatki nadzwyczajne z opisem katastrofy i z wywiadem, jakiego Japy udzielił dziennikarzom japońskim.

Lotnik francuski odniósł poważne rany, życiu jego jednak nie grozi niebezpieczeństwo. Jest on ranny w czoło, ma złamane kości prawego ramienia oraz prawą nogę. Kuracja będzie wymagała dłuższego czasu. Japy prosił dziennikarzy, by wysłali depezę do jego matki z zawiadomieniem, iż rany jego nie są poważne.

Japońskie cesarskie towarzystwo lotnicze postanowiło dać francuskiemu lotnikowi medal zasługi w dowód uznania za jego rekordowy lot z Paryża do Japonji.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Sobota | Niedziela
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 Ofiarowanie N. M. P. | Cecylii p.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Sława | Wszemiła

Słońca: wschód 7.24, zachód 15.53
 Długość dnia 8 godzin 29 minut
 Księżyca: wschód 12.16, zachód 23.00
 Faza: 7 dzień po nowiu

Liście 21
Sobota

Ważne numery telefonów:
 Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
 Straż ogniowa: 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Posłańcy: 15-63 i 28-36
 Taksówki: Postój przy ulicy Grunwaldzkiej 77-72, przy Rynku Jeź. 77-08, przy ul. Marsz. Focha (naroz. Niegolewskich) 77-82, Pl. Świątokrzyski 49-80, przy ul. Zielonej (nar. Strzeleckiej) 50-35, Rynek W. Wildecki 66-35, W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.
 Poczta, biuro zleceń: 49-23. Dekladny czas: 55-66.

Wzrost: + 0,63 mtr.
 temper.: + 3,2 st. C.

NOCNY DYŻUR APTEK

Sródmieście: Apt. św. Marcina, ul. Fr. Rajtacza 12; Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41; Apt. św. Piotra, pl. Świątokrzyski; Apt. przy Rynku Śródeckim 1. **Jeżyce:** Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (naroz. Staszica). **Łazarz:** Apt. im. Matejki, ul. Matejki 1; Apt. Plucińskiego, ul. Marsz. Focha 72. **Górczyn:** Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158. **Wilda:** Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3; Apt. Fortuna, G. Wilda 96. **Solacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12. **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. **Staroleka:** Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃ

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 20 listopada 1926 r.

Dyrektor Biblioteki Raczyńskich p. Adam Bederski obchodził jubileusz 35-letniej pracy w tej bibliotece. — W pierwszych dwóch dekadach listopada wyszły z Poznania 42 berlinki. — Przejechał przez Poznań, odbywając podróż na około świata na jednokolowym rowerze, niejaki kapitan Buffalo z Meksyku.

OSOBISTE

— * **Ślub.** W dniu 17 bm. w kolegiacie farnej odbył się ślub pomiędzy panem inżynierem Edwardem Zdanowskim z Gniewu, synem Jana i Władysławy Zdanowskich, i panną Lutoslawa Kozewska, córką znanego kupca i przemysłowca Aleksandra Kozewskiego i Katarzyny z Wiesów. Związek małżeński pobłogosławił przyjaciel pana młodego, ksiądz mansonarz Tomaszewski, w asyście ks. ks. mansonarzy Heruda, Janyego oraz Waltera. Młodej parze na progu pożycia małżeńskiego towarzyszą serdeczne życzenia „Szczęść Boże“.

WYCHOWANIA, KURSY

— * **3-dniowy kurs stosowania gazu** do gotowania i pieczenia odbędzie się w dniach 23, 24 i 26 bm. w godz. od 9—12. Zgłoszenia przyjmuje Skład Gazowni przy ul. Grobla 10 i Kasa opłat za gaz w oddz. K. K. O. przy ul. 27 Grudnia 19. (o)

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Wydział Nadzoru Budowl.** Zarządu Miejskiego przenosi się z dniem 23. b. m. z gmachu przy ul. Nowej 10 do gmachu Hotelu Polonia przy ul. Grunwaldzkiej 18, IV piętro. Z powodu tego biura Wydz. Nadzoru Budowlanego będą nieczynne od 23 do 25 bm. włącznie. W nagłych sprawach zgłaszać się będzie można już w Hotelu Polonia, IV piętro, pokój 474. (o)

— * **Poradnia dla dzieci i młodzieży szkolnej z wadami wymowy** czynna jest wyłącznie w soboty od 18—19 przy ulicy św. Marcina 35 (szkoła powszechna). Badań i porad bezpłatne. (o)

— * **Zbiórka deklaracji na pomoc zimową dla bezrobotnych.** Od kilku dni wysłannicy Miejskiego Komitetu Obywatelskiego do walki z bezrobociem obchodzą wszystkie mieszkania w mieście i odbierają deklaracje na pomoc zimową dla bezrobotnych. Deklaracje te wraz z wyjaśnieniem akcji pomocy, zostały doręczone poprzednio. Wysłannicy ci mają do obejścia 56 000 zgórą mieszkań. Zbiórka deklaracji poszła znacznie szybciej, gdyby nie to, że do niektórych osób musza chodzić kilkakrotnie. Naraża to komitet na duże szkody, których możnaby uniknąć, gdyby każda osoba, która otrzymała deklarację, wypełniła ją i zostawiła demownikom do chwili, w której zgłosi się po nią wysłannik komitetu.

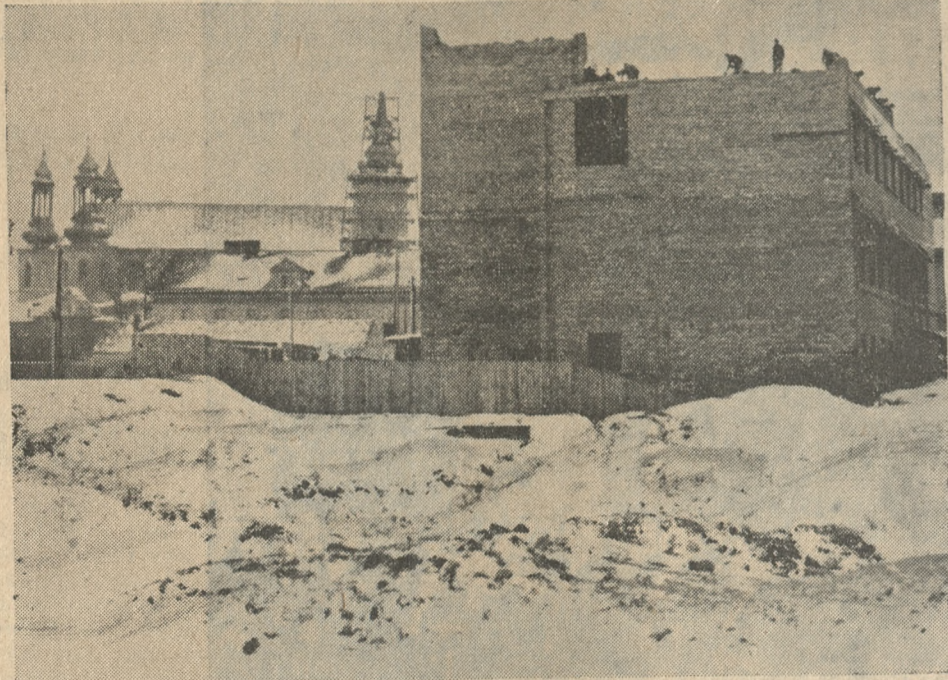
Wysłannicy nie są upoważnieni do odbierania żadnych pieniędzy, gdyż po pieniądzu zdeklarowane zgłaszają się specjalni inkasenci. Każdy z tych inkasentów przedkłada legitymację z fotografią inkasenta oraz podpisem prezesa komitetu, komisarzyckiego prezydenta miasta, lub zastępcy prezesa, ks. pralata Steinmetza i skarbniczki komitetu. Przedkłada również specjalny kwitarsz komitetu i kwituje odbiór przy pomocy kalki na dwóch kwitach, sumę odbieraną wpisuje na „oczach ofiarodawcy. Oba kwity po wypełnieniu sumy, podpisują i inkasent i ofiarodawca.

Jeśli który z wysłanników komitetu, zgłaszający się po odbiór deklaracji, domagał się wpłacenia deklarowanej kwoty, lub jeśli ją już poprzednio zainkasował, komitet prosi o powiadomienie go

Powietrze arktyczne zwyciężyło

Ubiegła noc przekonała nas, że zimne powietrze syberyjskie odniosło na terenie Polski zwycięstwo nad ciepłym powietrzem oceanicznym z południowego zachodu. Śnieg padał w Pozna-

terenie dyrekcji krakowskiej i toruńskiej, pociągi, które w ciągu dzisiejszego rana przybyły do Poznania. Pociąg osobowy z Gdyni, nr. 211, miał opóźnienie 40-minutowe. Pociąg

Mimo śniegu i dwustopniowego mrozu nie przerwano prac przy wznoszeniu budowli w Poznaniu. Na zdjęciu, wykonanym dziś przed południem, widzimy robotników przy wznoszeniu gmachu Seminarjum Zagranicznego.

niu i w całej Wielkopolsce całą noc, a nad samym rankiem termometr spadł poniżej dwóch stopni minus.

W Poznaniu grubość pokrywy śnieżnej oblicza się na 3 centymetry.

Jeszcze kilka takich nocy, jak ubiegła i będziemy mieli prawdziwą zimę.

Opóźnienie pociągów

Z powodu opadów śnieżnych w ciągu ubiegłej nocy uległy opóźnieniu, na

osobowy z Kutna (z Warszawy) nr. 1313 przybył do Poznania zamiast o godz. 7.28, o godz. 7.45. Pociąg pośpieszny nr. 8, kursujący pomiędzy Krakowem i Gdynią, przyjechał do Poznania z 26-minutowym opóźnieniem, a pociąg osobowy Kraków — Poznań (nr. 416), przybywający do Poznania normalnie o godz. 7.37, wjechał na dworzec główny w Poznaniu o godz. 7.57. (gz)

LIST GOŃCZY

IMIĘ POSZUKIWANEJ	ERNA
RYSOPIS	wzrost 1 m. 70 smukła, wytworna, młoda (24 lat) kobieta. Oczy — niebieskie. Brunetka
TRUDNI SIĘ	SZPIEGOSTWEM
GRASUJE	W OBRĘBIE MIASTA
POSZUKIWANA PRZEZ	

„TAJNĄ BRYGADĘ“

Dalsze rewelacyjne szczegóły tej niebywałej afery szpiegowskiej w największym filmie szpiegowskim świata p. t. „Tajna Brygada“, który już w sobotę ujrzymy na ekranie kinoteatru „SŁOŃCE“ ng 19/95

natychmiast o tem telefonicznie (Tel. 11-19) lub inną drogą, ratusz, pokój 9.

— * **Tow. Opieki nad Grobami Bohaterów.** Z kwoty ulicznej oraz ze sprzedaży nalepek zebrano ogółem 892,16 zł.

— * **U samodzielnych drogerzystów.** Przy licznych udziale członków odbyło się wczoraj w Domu Kupiectwa Polskiego zebranie Związku Samodzielnych Drogerzystów R. P. obwodu poznańskiego. W obradach uczestniczyli goście warszawscy, z prezesem obwodu warszawskiego p. Kubickim, który omówił ważne zagadnienia, m. in. normalizację cen. Po omówieniu spraw zawodowych, p. Kubicki podkreślił, że kupiectwo chrześcijańskie w b. Kongresówce z zainteresowaniem śledzi akcję podjętą przez społeczeństwo Wielkopolski około unaradawiania miast polskich i wiele się po niej spodziewa. Wykład, poparty demonstracjami, na temat: „Fotografia na usługach wiedzy“, wygłosił red. H. Grudziński. Prelegent przedstawił nowe zdobyte fotografie, w dziedzinie stereofotografii i filmu kolorowego dla celów kinowych i diapozytywnych. Referat o najaktualniejszych zagadnieniach zawodu drogistowskiego, oparty na długoletnim doświadczeniu, wygłosił p. St. Chociszewski. Ujęte w dziesięciu punktach główne myśli przewodnie prelegenta, zgromadzeni przyjęli ze zrozumiałym zainteresowaniem.

Na zakończenie obrad, p. Ksawery

Gadebusch, jako przewodniczący zebrania, podkreślił gorliwą i długoletnią pracę prelegenta dla zawodu drogistowskiego. (kl)

— * **Znęcanie się nad końmi, przeznaczonymi na parówki w Paryżu.** Inspektorat Tow. Opieki nad Zwierzętami skierował w tym tygodniu do sądu grodzkiego w Poznaniu sprawę przeciw przedstawicielowi Żyda Arthura Friedmanna, eksportera koni zagranicę, Żydowi Leonowi Kalinowskiemu (ul. Małe Garbary nr. 6, m. 13), oraz naganiaczom Stefanowi Seifertowi (ul. Półwiejska 4 m. 22) i Franciszkowi Felsmanowi z Chodzieży (ul. Górna 3) o znęcanie się nad końmi, przeznaczonymi na rzeź.

W ubiegłym tygodniu inspektor Tow. Opieki nad Zwierzętami zauważył na Śródcie transport złożony z 12 okropnie wyglądających koni. W transporcie tym znajdowały się konie, idące tylko na trzech nogach, czwarta bowiem wisiała beżwładnie. Niektóre konie byłyby niewątpliwie upadły z wyczerpania, gdyby nie to, że były z sobą powiązane ogonami. Naganiacze, nie bacząc na taką mękę koni, pędzonych do Poznania z terenu powiatu chodzieskiego przez 22 godziny, bili je grubymi kółkami drewnianymi, aby tylko zwierzęta doszły do rzeźni miejskiej, gdzie oczekiwano je rzeź. (Mięso z tych koni, jak już o tem pisaliśmy, jest przeznaczony na wywóz zagranicę). Przechodnie ze wstrętem odwracali się od te-

Wytbitni goście w Poznaniu

W najbliższą niedzielę, 22. bm. przybysza do naszego miasta J. E. Ksiądz Biskup Okoniewski z Pelplina. Wygłosi on na uroczystej akademii ku czci Ks. Piotra Skargi w Auli Uniwersytetu Poznańskiego referat n. t. „Ks. Piotr Skarga Praeceptor Polonise“. Na Uroczystości Skargowskie przybysza również wielki znawca tej epoki Ks. St. Bednarski T. J. z Krakowa z referatem n. t. „Tragizm Skargi“, który wygłosi na sali koncertowej św. Marcina w sobotę, 21. bm. o godz. 16.30. Również w sobotę usłyszymy referat p. dr. T. Grabowskiego, prof. literatury narodowej na Uniwersytecie Poznańskim na temat „Rola Skargi w dziejach literatury narodowej wieku XVI“.

Bilety na te imprezy nabyć można w biurze Związku Sodalicyj Mariańskich, św. Marcin 69 m. 17 i w Księgarni św. Wojciecha a w dniu uroczystości przy wejściu do sali.

zg 696/7

Budownictwo Biskupińskie na tle porównawczym. Na powyższy temat, w ramach Powszechnych Wykładów Uniwersytetu Poznańskiego, mówić będzie w piątek, dnia 20. bm. prof. U. P. Dr. Józef Kostrzewski. Wykład ilustrowany będzie przezroczami. — W sobotę odczyt pt. „Poznawanie charakteru z rysów twarzy według nauki greckiej“ (z przezroczami) wygłosi doc. Dr. H. Markowski. — Wykłady odbywają się o godz. 20 w sali XVII Collegium Minus. **Wstęp 30 gr.**, dla młodzieży i wojskowych niższych stopni **15 gr.**

zg 688/9

Zabawa jesienna Tow. Pom. Fryzjerskich w sobotę, 21 listopada od godz. 21 do rana w Domu Rzemieślniczym. Wstęp 0,99 zł. Poczta japońska. Bilard stołowy o nagrody.

zg 14 736/7

„Sokół“ **Żeńskie gniazdo Poznań XII.** **Sródmieście** przypomina o herbatce towarzyskiej, którą urządza w sobotę, dnia 21. bm. o godz. 19 w lokalach biura Sokoła, Wały Zygm. Augusta 10. Smaczny i tani bufet we własnym zakresie.

zg 692/3

Pol. Tow. Krajz. urządza dn. 21. bm. w sobotę wykład p. dr. B. Stelmachowskiej p. t. „Kabliczki przydrożne kolo Poznania“ w Coll. Medicum, sala Śniadeczek o godz. 18. **Wstęp 10 — 30 gr.**, dla członków P. T. K., P. T. T. i młodzieży Kół Krajzn. wolny.

zg 690/1

Wieczór towarzyski Korporacji Bractwa Kurkowego odbędzie się dn. 21. bm. w salach Pałacu Działyńskich (St. Rynek). Program przewiduje szereg atrakcyj i tak m. in. utwory muzyczne własnej kompozycji odegra p. Dziegielewski, berło humoru i satyry dżeryżka będzie p. Hernes, śpiewy solowe wykona p. Zimmewiczówna. Pozaatem premiowanie tańców, poczty itp. Przygrywać będzie orkiestra salonowa. Początek o godz. 21. **Wstęp 1,50 zł** tylko za okazaniem zaproszenia. Pp. Studenti 1,— zł.

zg 14 746

Koło Chemików S. U. P. urządza dnia 21. bm. o godz. 19 w Świetlicy swej sobótkę. W programie: pogadanki naukowe z dyskusją, poczem herbatka, dancing-bridz. Członków i sympatyków uprzejmie zaprasza Zarząd.

zg 685

go obrazu, nie mogąc patrzeć na katusze zwierząt.

Inspektorat Opieki nad Zwierzętami, poza skierowaniem sprawy do sądu przczął wyżej wymienionym osobom, wszczął niezwłocznie energiczną akcję, aby transporty chorych, kulawych i wynędzniałych koni odbywały się wyłącznie na wozach. W tym celu skierowane zostało do komendy wojewódzkiej P. P. pismo z prośbą o pomoc w przeprowadzeniu tej akcji. (sk)

Troski mieszkańców Poznania

— * **Czy nie można w dni pogodne?** Jeden z naszych Czytelników donosi nam, że w ubiegły poniedziałek przed południem, podczas ulewnej zimnego deszczu, zauważył na drodze do Mały jakas wycieczkę szkolną. Były to dzieci jednej ze szkół powszechnych, które wybrały się na zwiedzanie papierni na Malcie. Czytelnik nasz pyta, czy tego rodzaju wycieczki dzieci w czasie sioły i błota są wskazane? Chyba nie — dodaje — boć przecież dużo dzieci tej szkoły jest niedostatecznie odżywionych i niezabezpieczonych należycie przed zimnem i siołą. Nikt nie kwestjonuje tych wycieczek naukowych, chodzi tylko jednak o to, aby nie urządzano ich podczas fatalnej pogody, oszczędzając w ten sposób dzieciom uciążliwych marszów i marnowania obuwia. Na marginesie tych uwag nale-

zy zaznaczyć, że dzieci, aczkolwiek wybrały się na zwiedzenie papierni, nie osiągnęły celu; fabryka na Malcie bowiem dostępna jest dla młodzieży od lat 15. (sk)

Z TARGU

Dnia 20 b. m. na placu Sapiężyńskim placem (w złotych za pół kg wzgl. za sztukę):
 Mieso: wieprzowina 0,65—0,90, wołowina 0,80—0,80, cielęcina 0,60—1,00, skopowina 0,80—1,20 słonina 0,80—0,85, smalec 1,00—1,10, mózg cielęcy 0,60—0,70.
 Nabiał: masło wiejskie 1,30—1,40, masło mlecz. 1,50—1,60, twaróg 0,25—0,30, śmietana (litr) 1,20—1,40, mleko (litr) 0,17—0,20, jaja mendeł 1,30—1,50, z wapna 1,10—1,20.
 Drób i dziczyzna: kura 1,80—2,80, kaczka 2,00—3,20, geś 3,50—6,00, gołębie (para) 0,80—0,90 para kurozart 2,40—3,20, para kurozart 1,60—1,80, zając 2,30—2,50, bażant 2,00—2,50, królik 0,90—1,00, perlicy 1,40—2,00 (peczek) 10, seler (sztuka) 5—10, zielona sałata 5—10, rzodkiewki (peczek) 10, marchew (peczek) 5—10, kaliafor 10—40, cebula 5—8, kapusta biała (główka) 5—15, włoska 10—15, modra 10—15, brukselka 25—35.
 Grzyby: zielone 15—25.
 Ryby: szczupak 1,10—1,20, lin 1,00—1,10, leszcz 0,50—0,80, białe ryby 0,20—0,40, sandacz 1,00—2,00, karp 0,90—1,00, karaś 0,60—1,00, ryby śniecie 20—30 gr mniej, świeże śledzie 0,45, dorsz dzielony 0,40—0,60.
 Jarzyny (w groszach): ziemniaki 3—4, szpinak 25—30, buraki peczek 10, pietruszka (pecz.) 10, seler (szt.) 5—10, rzodkiewki (pecz.) 10, 10—15, modra 10—20, brukselka 25—35.
 Owoce: jabłka 25—60, gruszki 20—30, owoce suszone 0,80—1,00, winogrona 0,80—1,20, borówki 60—70, orzechy włoskie 80—90. (hu)

ROZNE
 — **Odwolanie zmiany rozkładu jazdy pociągów.** Wobec ukończenia prac przy naprawie mostu nad ulicą Fabryczną w Poznaniu, odwołuje się zmianę rozkładu jazdy pociągów nr. 643 i 644, kursujących w dni robocze pomiędzy stacjami Poznań — Środa i z powrotem. Pociągi te kursować będą normalnie począwszy od dnia 21 bm. (o)

— **Wezwanie pod adresem techników.** Zarząd Główny Stowarzyszenia Techników w Poznaniu prosi nas o zamieszczenie poniższej odezwy:
 „W dniu 25 października rb. utworzona została „Naczelna Organizacja Stowarzyszeń Techników”, w skrócie: NOST. — Organizacja łączy 8900 techników polskich. Stwierdzono, że jest to zaledwie połowa techników. Na zjeździe delegatów uchwalono wezwać wszystkie miejscowe organizacje do intensywnej akcji w kierunku zarejestrowania wszystkich techników i powiększenia szeregów zorganizowanych jednostek.
 Idąc po myśli apelu N. O. S. T., wzywamy techników niezrzeszonych, zamieszkałych na obszarze województwa poznańskiego, do wstąpienia w szeregi członków naszego stowarzyszenia. Stowarzyszenie Techników zał. w roku 1907

Kinoteatr „Słońce“
 urządził dwa specjalne popularne przedstawienia po cenach niebywale zniżonych dla **MŁODZIEŻY I DZIECI, które odbędą się w sobotę, 21 i w niedzielę, 22 listopada o godzinie 3 po poł.** Nadzwyczajny wielki program składać się będzie z arcywesołych komedii rysunkowych i przepięknych kolorowych filmów jak „Słoń nigdy nie zapomina”, świetnej kolorowej komedijki „Mała malarzka”, oraz uroczy kolorowy film „Pieśń ptaszek”, z dalszych doskonałych komedijek z których wszyscy uśmieją się do lez należy wymienić „Kubuś dyrygentem”, dalej „Bohaterski piesek” — „Falszywy kotek” — „Nie udzielamy kredytów” — „Nalobna orkiestra” i „Miniaturowa rewia”, oprócz tego przepiękny program, który zachwyci wszystkich naszych bywalców od lat 6 do 80-ciu, wyświetlany będzie śliczny polski dodatek krajoznawczy „Pałac na wodzie”, oraz najnowszy tygodnik aktualności P. A. T. przynoszący historyczne zdjęcia z ostatnich listopadowych uroczystości w Warszawie. Program doskonały i niezawodnie ściągnie wszystkich najmłodszych bywalców kin., tembardziej, że ceny biletów najniższe!!! **CAŁY PARTER: 40 groszy! — CAŁY BALKON 60 groszy!**
 Przedsprzedaż biletów rozpoczyna się od piątku, 20. bm. przy kasie III w kinoteatrze „Słońce”.
 zg 686/7

STAN POGODY W POZNAŃNIU
 20 listopada 1936
 Temperatura 7 godz. — 2,2
 Ciśnienie 7 godz. 764,4 mm. wysokie
 Zachmurzenie 7 godz. pochmurno, pada śnieg
 Wiatr 7 godz. kierunek półn.-wsch., szybk. 10 m/sek.
 Opad w ciągu poprzednie doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dni dzisiejszego) 4,0 mm., rodzaj opadu: śnieg.
 Temperatura w dniu 19 listopada br. była: najwyższa + 3,5 o godz. 1, najniższa — 0,8 o godz. 21
 Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:
 Po dość silnym przymrozkowi w nocy, w dzień pogodnie lub dość pogodnie przy temperaturze w pobliżu zera.

Katastrofa samochodowa pod Kostrzynem

Gniezno. (Tel. wł.) W dniu wczorajszym, w godzinach południowych, wybrali się samochodem z Gniezna do Poznania pp. dr. Walery Szalkowski, lekarz, prezes Narodowego Klubu Radzieckiego, i adwokat dr. Tadeusz Zgajński, prezes pow. Stronnictwa Narodowego.
 Kiedy znajdowali się w Sannikach, pod Kostrzynem, wskutek oślizgłej szosy samochód wpadł z całym impetem na przydrożne drzewo i uległ zdruzgotaniu.

Szczęściem można nazwać, że pasażerowie doznali tylko lżejszych obrażeń. Mianowicie dr. Szalkowski ma przeciętą górną wargę, ranę ciętą od szkła na głowie i drobne potłuczenia, dr. Zgajński odniósł złamanie nosa. Pierwszego opatrunku na miejscu dokonał poszwankowany dr. Szalkowski. Poszkodowani znajdują się w leczeniu domowym. Nowy, czerwony samochód był własnością dr. Zgajńskiego. (br)

W wydziałach fachowych: architektów, budowniczych, drogowców, mierników, meljoratorów i mechaników. Sekretariat i biblioteka mieści się w Poznaniu przy ul. św. Marcina nr. 21, m. 14.

KRONIKA WYPADKÓW
 — **Chłopiec najechany przez wóz.** Przy zbiegu ul. Jasnej i Poznańskiej nieznanego woźnika najechał 7-letniego Józefa Bergandego (ul. Jasna 3). Chłopiec podczas wypadku odniósł złamanie ręki. (kl)

— **Znalezienie poranionego człowieka.** Dziś rano w Luboniu na ul. Łąkowej nr. 12 znaleziono w rowie zziębniętego mężczyznę, który, jak się okazało, był dotkliwie pobity. Przywołano pogotowie ratunkowe (66-66), które udzieliło choremu doraźnej pomocy lekarskiej i przewiozło go do szpitala miejskiego. Stwierdzono, że był to 32-letni mieszkaniec Lubonia, Jan Trocha. (kl)

— **Pobicie przez „czułych” krewnych.** Na stacji pogotowia ratunkowego (66-66) udzielono pomocy lekarskiej i przekazano do leczenia szpitalnego Tadeusza Szarzyńskiego, mieszkającego przy ul. Promienistej, gdyż stwierdzono, że uległ on złamaniu nadgarstka i ogólnemu potłuczeniu. Jak opowiada p. Szarzyński, został on pobity podczas sporu przez teścia i szwagrow. (kl)

— **Pożar od wadliwego komina.** Wczoraj wieczorem wezwano miejską straż pożarną na Górna Wilde 128. W jednym z mieszkań zapaliła się od wadliwego przewodu kominowego belka, która wyryła miejską straż pożarną, tłumiąc powstały ogień. (kl)

Wyskoczył oknem podczas biegu pociągu
 Zbąszyń (zb) W środę w godzinach wieczornych podczas biegu pociągu osobowego, zdążającego z Niemiec do Zbąszynia, niedaleko już dworca kolejowego wyskoczył przez okno w ustępie niejaki Aleksander Wierzbowski, ur. 15. 8. 1894 w Kurdowicach, tamże zamieszkały, gmina Górka Pabjanicka, pow. Łask, w woj. łódzkiej. Doznał on licznych okaleczeń na głowie i całym ciele. Po wykowaniu z pociągu, mimo potłuczeń, zamierzał jeszcze o własnych siłach uciec przed odpowiedzialnością nielegalnego przekroczenia granicy, lecz został przytrzymany przez pracowników kolejowych i odstawiony w ręce policji dworcowej. Mocno poturbowanego odstawiono do szpitala powiatowego w Nowym Tomyślu.

Jak wynika z zeznań Wierzbowskiego, w dniu poprzednim przekroczył on nielegalnie granicę polsko-niemiecką przy wiosce Strzyżewo, przytrzymany jednak został przez niemiecką straż graniczną i odstawiony do aresztu, gdzie nałożono na niego karę 5 marek niemieckich, którą zaraz uiscił, poczem odstawiono go do granicy państwa polskiego. Aby nie dostać się w ręce policji polskiej, usiłował uciec podczas biegu pociągu. Dalsze dochodzenia w toku.

Obnażył się przed sądem do pasa
 gdy mu zarzucono udawanie choroby
 W wydziale cywilnym sądu apelacyjnego w Poznaniu wydarzył się na sali rozpraw niezwykły incydent. Tłó tej sprawy, która wywołała wśród kompletu sędzącego i stron pewną konsternację, przedstawia się następująco:
 Bernard Łamaszewski, robotnik, zamieszkały przy ul. Kolejowej 10, leczył się w roku 1928 w ówczesnej kasie chorych na reumatyzm. W zakładzie przyrodoleczniczym był poddawany zabiegom diatermicznym i wskutek jakichś uchybień doznał silnych poparzeń, które odbiły się na jego zdrowiu.
 Ojciec poszkodowanego wystąpił do sądu z powództwem przeciwko Ubezpieczalni Społecznej o ustalenie strat wynikłych wskutek wadliwego leczenia. Pierwsza instancja oddaliła pretensje poszkodowanego.
 W tych dniach, na skutek wniesio-

Z WIELKOPOLSKI

— *** GNIEZNO** Złote gody małżeńskie obchodził w sobotę, 21 bm., zamieszkały przy ul. Dąbrowski emer. starszy sekretarz pocztowy p. Jan Kolodziejewski wraz z małżonką Katarzyną ze Śmigiełskich. Na intencję jubilatów odprawiono zostanie 21 bm. o godz. 9 meza św. w kościele OO. Franciszkanów.

— **Wiekowej kradzieży** dopuszczono się w nocy na 18 bm. w składzie galanterijnym przy ul. Chrobrego 31. skąd skradziono na szkodę Stanisława Łukawskiego różnych towarów, wartości około tysiąca złotych.

— **W Mieleźnie** skradziono rolnikowi Henrykowi Meyerowi, pozostawionemu tam przed piekarnią Karola Schacka, rower męski wartości około 50 zł. — **Z pasieki** rolnika Hermanna Mutzka w Mącznikach skradziono trzy ule z pszczołami, które na miejscu zniszczono, zaś łup wartości 40 zł zabrano.

— **Osadzono w areszcie** Stanisława Piechociego, ul. Grzybowo 21, za kradzież starego żelaza na szkodę gazowni miejskiej. — **Aresztowano** za opilstwo i awantury w Gnieźnie Stanisława Gawalka z Kulparkowa, pow. Lwów.

— **Wskutek nieostrożnego obchodzenia** się ze światłem przez Władysława Janika, ul. Komilowej 10, spaliły się na szkodę jego matki, Józefy, firany wartości 20 złotych. (br)

— *** INOWROCŁAW.** Pod przewodnictwem prezesa Bogusławskiego odbyło się zebranie koła kujawskiego Stow. Chrześ. Nar. Nauczycielstwa Szkół Powsz. na którym p. Kamiński zdał obszernie sprawozdanie ze zjazdu delegatów kół w Poznaniu

— **Sokolnice inowrocławskie** urządzają w sobotę 21 bm. wielki dancing w odnowionych salach sokolni przy ul. Symborskiej.

— **W auli szkoły** wydziałowej męskiej nastąpiła inauguracja nowego roku szkolnego na Uniwersytecie Powszechnym. Uroczystość zagalil inspektor szkolny Halardziński, w im. władz przemówił prezydent miasta Jankowski oraz kurator dr. Jakóbiec. Pierwszą prelekcję p. t. „Psychologia patologiczna przestępcy” wygłosił p. sędzia Medyński.

— **Dla udogodnienia** płatników urząd skarbowy organizuje w siedzibach zarządu poszczególnych gmin pow. inowrocławskiego w dniach 26, 27 i 28 bm. pobór podatku gruntowego, i to od płatników, od których II rata wspomnianego podatku wraz z dodatkami samorządowym wynosi maksymalnie 200 zł. Jednocześnie delegowani urzędnicy będą inkasowali daninę majątkową.

— *** GRODZISK.** Obchodzili tu złote gody małżeńskie pp Henke.
 — **Najechany** został przez samochód p. M. Matuszewski z Starego Rynku. Na szczęście p. M. odniósł tylko szereg lekkich obrażeń. (gf)

— *** KROTOSZYN.** Program jubileuszowy 50-lecia Wolnego Cechu Stolarskiego w dniu 22 bm. jest następujący: o godz. 10,15 zbiórka zaproszonych Cechów i Tow. w hotelu „Pod Białym Orłem”, godz. 10,45 wymarsz do kościoła na nabożeństwo, godz. 12 uroczyste zebranie jubileuszowe. Wieczorem o godz. 20 zabawa taneczna w hotelu „Pod Białym Orłem”.

— **W związku z** notatką naszą o kupnie octu u Żydy przed drogerzystę, który jest członkiem zarządu Tow. Kupców Samodzielnych w Krotoszynie, wyjaśniamy, że nie chodzi tu o prezesa tego towarzystwa p. Kazimierza Bajerleina. Jak się dowiadujemy, danego pana oczekuje wykreślenie z listy członków towarzystwa. (sh)

— *** LESZNO.** W ub. niedzielę przybyła z Głogowy wycieczka w ilości 93 osób celem zwiedzenia grobów poległych w czasie wielkiej wojny.

— **W niedzielę 15 bm.** odbyło się w Lesznie zebranie Kasy Bezprocentowego Kredytu dla Rzemiosła Chrześcijańskiego, na którym dokonano wyboru zarządu. Zarząd tworzą pp.: prezes — Skrzypczak Jan, zast. — Jankowski Stanisław, sekr. — Marcinkowski, zast. — Bilewicz, skarb. — Stanek T., zast. — Kiepuł. Do komisji rewiz. weszli pp.: Barański Jan, Drygas Fr. i Kazmierski Stan. Komisje rozdzielczą tworzą pp.: Quows Al., Szykank Stan. i Rygus Ant. — **Paraf. Akcja** Kat. urządziła dla rodziców wszystkich stanów szereg bezpłatnych wykładów o wychowaniu. Wykłady odbywać się będą na sali kina Pałacowego o godz. 17. (lh)

WŁ. MAKOWSKI, POZNAŃ
 Al. Marcinkowskiego 27, tel. 56-94
P O L E C A
 STEREOFONICZNE SUPERY
PHILIPS 456
 NA DOGODNE RATY!
 ng 19 311

Bączyk zmarł w szpitalu
 Poraniony podczas pościgu przez wywiadowcę służby śledczej przestępca Marjan Bączyk zmarł dziś w szpitalu miejskim. Rana postrzałowa poniżej łopatki w okolicę serca okazała się śmiertelną.
 Należy nadmienić, że wspomniany Bączyk był jednym ze sprawców napadu na znanego feljtonistę Tadeusza Hernesa na ul. Wysokiej. (kl)

— *** OSTROW.** Bójka krwawa wynikała tu między szewcam-straganiarzami podczas targu na tle konkurencji. Kilku uczestników bójki odniosło cięższe obrażenia. Dopiero przyświecie policji położyło kres walce. Szereg osób aresztowano

— **Komitet** pomocy zimowej dla bezrobotnych, urządził tu wielką loterię fantową. Losy po złotych mają wielki popyt; wydano ich 10 tysięcy. Ciągnięcie nastąpi 20 grudnia. Wystawa fantów znajduje się w lokalach na narożniku ulic Szpitalnej i Gimnazjalnej i jest tłumnie zwiedzana. (os)

— *** RAWICZ.** W dniu 16 bm. o godz. 6,45 odprawiona została w tut. kościele parafialnym meza św. za zmarłych wzgl. poległych członków Stron. Narodowego w walce o Wielką Polskę. Przy tej okazji nie obyło się bez asysty dwóch funkcjonariuszy tut. P. P.

— **W ub. poniedziałek** odbyła się w sali tut. gimnazjum t. zw. „wywiadowka”, która zgromadziła dużą ilość rodziców i opiekunów. Z inicjatywy Koła Rodzicielskiego odbyło się poprowadzone zebranie, na którym referat p. t. „Różne formy współpracy domu rodzicielskiego z szkołą” wygłosił kpt. dr. Sosin. Nadzwyczaj treściwy referat spotkał się z ogólnym aplauzem. Wywiązała się także rzeczowa dyskusja. Z upoważnienia władz kuratorjum szkolnego zawiadomił dyr. gimnazjum, p. Maślak zebranych o rozbudowie gmachu gimnazjalnego na liceum ogólnokształcące, z którego już na przyszły rok szkolny I klasa zostanie zorganizowana. Koszta rozbudowy gimnazjum obliczono prowizorycznie na 40 tysięcy złotych. Udział w wydatkach na rozbudowę mają wziąć nie tylko zarząd miasta Rawicza i powiatu ale także poszczególne gminy i miasteczka powiatowe. Utworzył się specjalny komitet rozbudowy gimnazjum. (rs)

— *** ZBASZYN.** Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej przystąpiono do wyboru jednego członka do rady Komunalnej Kasy Oszczęd. W wyniku przeprowadzonego głosowania wybrano radnego Stron Nar., kupca p. Franciszka Filipowskiego.

KINO APOLLO
 W niedzielę, 22 bm. o godz. 3 po poł.
PAT i PATACHON
 w arcyuciesznej komedii
CYRK SARANA
 to już nietylko **SMIECH** i **ZABAWA** ale wprost **REKORD BURZLIWEJ WESOŁOŚCI** i **niemiłkających huraganowych oklasków.**
 Ceny miejsc najniższe: 40, 60 i 80 gr.

Z POMORZA

— *** TORUN.** Przez cały ub. czwartek nad Toruniem i okolicą trwały opady śnieżne przy temperaturze 21 stopnia powyżej zera.

— **Dnia 21 bm.** nastąpi otwarcie gimnazjum kupieckiego.

— **Do Torunia** przybywa w sobotę konsul francuski Gantier i weźmie udział w uroczystościach rozdania nagród uczestnikom kursów języka francuskiego.

— **Przed sądem** grodzkim toczyły się znów dwie rozprawy przeciw nieletnim. W pierwszej rozprawie 14-letni Zygmunt Kwasecki, oskarżony o wymuszenie pieniędzy od kolegów, został uniewinniony. Drugi oskarżony, 14-letni Ludwik Klimek, dokonał kradzieży zegarka wartości 50 złotych. Sąd skazał go na upomnienie.

— **Podczas prac** brukarskich na ul. św. Ducha odkryto starą piwnicę, pochodzącą niewątpliwie z wieków średnich.

— **Za kradzież** kolarstwa z lisa srebrnego i skórki wydry sąd skazał niej. Stefanję P., karana już 17 razy, na karę więzienia przez lat 5. (z)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi
 Dnia 19 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):
 Drukarz Leon Dizmann w Debut, pow. pozn., i Władysława Schlabówna w Świerczewie, pow. pozn.; Herbert Weira w Brozowie, pow. chełmiński, i Jadwiga Gralla w Żabikowie, pow. pozn.; kraw. Czesław Pawlicki i funkcj. poczty Felicja Lewandowska, oboje w Bydgoszczy; rob. Stanisław Nowak i szwaczka Janina Grzesiakówna; elektromont. Bronisław Spodzieja i pielegniarka Kazimiera Wiatrowska; druk-zecer Stefan Wiśniewski i ksiązk. Wanda Guzkówna; druk. Marjan Salkowski i Franciszka Krzyżaniakówna; czeladn. obuw. Feliks Seifert i krawc. Franciszka Grobyówna.

Zgony:
 Dnia 19 listopada 1936 r. zapisano następujące zgony: Wacław Szrankiewicz, emerytowany budowniczy, 64 lat; Bernard Sadowski, konduktor kolejowy, 39 lat; Augusta Werner z domu Schleifer, wdowa, 71 lat; Franciszek Marjański, woźny, 46 lat; Kazimiera Tułodziecka z domu Niedźwiedzińska, wdowa, 67 lat; Lidia Blesse z domu Bussing, 23 lat.

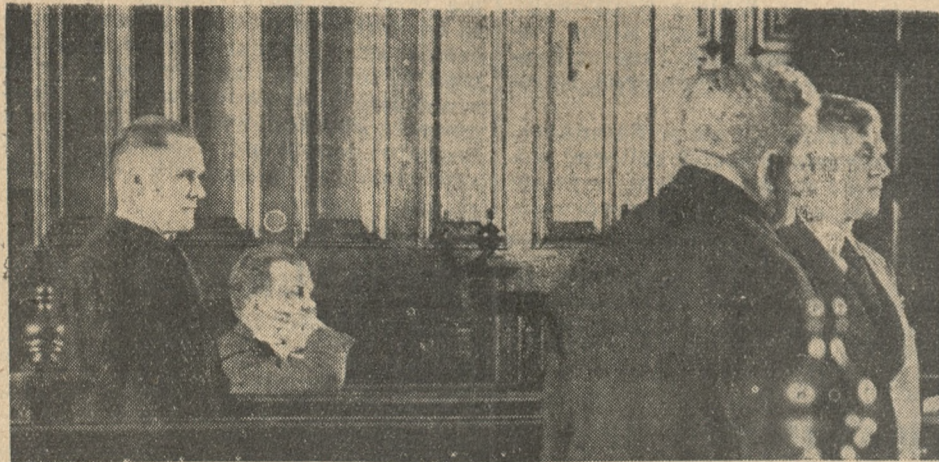
Dziś rozpoczął się proces rodziny Packów

Zdrowego człowieka zamknięto w zakładzie dla obłąkanych

W dniu dzisiejszym, przed sądem okręgowym w Poznaniu, rozpoczął się proces przeciwko 45-letniej Pelagji Filitzowej z domu Pacek i przeciwko jej bratu Stanisławowi Packowi, 38-letniemu kupcowi z Wroniek, oskarżonym o pozbawienie wolności swego brata Jana Packa przez podstępne umieszczenie go w zakładzie dla umysłowo chorych w Owińskach.

Oskarżonych doprowadzono na rozprawę z więzienia. Na rozprawę powołano 14 świadków. Sprawę tę rozpatruje trybunał w składzie 3-osobowym pod przewodnictwem prezesa Sosińskiego. Oskarża prokurator Góralewicz, bronią oskarżonych adwokat Kossowski i Łużyński z Poznania, powództwo cywilne w imieniu poszkodowanego Packa wnosi adw. Piekarski.

W rodzinie Packów panowały od dłuższego czasu nieporozumienia, przyczem cała nienawiść była skierowana przeciwko Janowi Packowi.

Od lewej: adwokat Łużyński i oskarżony Stanisław Pacek, a z prawej świadkowie: dr. Szarf i Jan Pacek, którego chciano pozbawić wolności.

Jego rodzeństwo, po porozumieniu się, postanowiło pozbawić go wolności przez umieszczenie w zakładzie dla obłąkanych.

Filitzowa w marcu ub. r. zwróciła się do profesora Uniwersytetu Poznańskiego dr. Jana Borowieckiego, aby wydał świadectwo, że Jan Pacek jest niebezpiecznie umysłowo chory. Profesor Borowiecki pojechał do Wroniek i na miejscu przeprowadził badanie Jana Packa i stwierdził, że on jest zupełnie zdrowy.

Niezrażona tem Filitzowa, w tajemniczy sposób, uzyskała świadectwo od dr. Szarfa z Poznania, który w świadectwie tem stwierdził, że Pacek jest człowiekiem umysłowo chorym, w wysokim stopniu niebezpiecznym dla otoczenia.

Jak się okazało, świadectwo to zostało wyłudzone w podstępny sposób. Do dr. Szarfa przyprowadzono bowiem jakiegoś innego osobnika, którego badanie przeprowadził dr. Szarf i wydał wspomniane świadectwo.

Filitzowa, uzyskawszy tak cenny dokument, rozpoczęła polowanie na brata Jana. W dniu 20 maja, pod pretekstem wypłacenia mu 15 tysięcy złotych, tytułem rozdziału majątkowego, zwała go do Poznania. Kiedy Jan Pacek przyjechał do Poznania i zjawił się przed bankiem, gdzie miało dokonać transakcji, został ujęty przez personel karetki pogotowia (66-66), która już na niego czekała. Pacek zdołał się jednak wyswobodzić i zbiec.

W dziewięć dni później, do Wroniek, gdzie mieszkał Jan Pacek, w godzinach rannych, zjechała karetka pogotowia z Poznania (55-55). Obsługa karetki w towarzystwie braci Packów wyważyła drzwi do mieszkania Jana Packa i obezwładniwszy go, założyła mu kaftan bezpieczeństwa i wywoziła go karetką do zakładu psychiatrycznego w Owińskach. W zakładzie tym Pacek przebył 6 dni i na interwencję prokuratora został zwolniony.

Ówczesny dyrektor zakładu, ś. p. dr. Górny, w czasie pobytu Jana Packa w zakładzie nie stwierdził u niego żadnej choroby.

Na rozprawie oskarżona Filitzowa nie przyznaje się do winy, twierdząc, że akt oskarżenia jest krzywdzący i niesłuszny. Obstała przy tem, że brat jej, Jan, od najmłodszych lat wykazywał cechy choroby umysłowej. Od najmłodszych lat zachowywał się niemoralnie, uciekał z domu i nie chciał się uczyć. W późniejszym wieku urządził ciągle awantury i był dla otoczenia niebezpieczny. Twierdzi, że od dłuższego czasu szantażował ją listami. Uzyskanie świadectwa od dr. Szarfa wyjaśnia w ten sposób, że dr. Szarf sam ją do siebie zawoził. Gdy przybyła, dowiedziała się, że dr. Szarf zbadał na własną prośbę Jana Packa i stwierdził u niego bardzo poważną chorobę.

Na pytanie przewodniczącego dlaczego tak silnie zabiegała u wszystkich lekarzy i z własnej kieszeni pokryła koszty karetki i honorariów lekarskich, oświadcza, że robiła to dla dobra rodziny i zdrowia Jana. Na pytanie sądu, dlaczego przy wywożeniu Jana do zakładu jechał w karetce Stanisław Pacek, oskarżona wyjaśnia, że

miał interes do Poznania i przy okazji się zabrał. Rodzina Packów pochodzi z Tucholi.

Oskarżony Stanisław Pacek do winy również się nie przyznaje, obrzucając swego brata Jana oskarżeniami, których często bliżej nie potrafi spreeczynować. Twierdzi m. in., że brat był anormalny i często na cmentarzach rozkopywał groby, przyniesioną zaś z cmentarza czaszkę podrzucił swemu ojcu w sypialni.

Jako pierwszego świadka przesłuchano dr. Stefana Węsewicza, lekarza psychiatrę z Owińsk. Świadek zeznał, że Jan Pacek został przyjęty do zakładu na podstawie świadectwa dr. Szarfa. U pacjenta nie stwierdzono choroby umysłowej, jedynie pewne defekty w sferze intelektu i to w stopniu najniższym. Pacjent zachowywał się najpoprawniej. Po sześciu dniach został zwolniony.

Jako drugi z kolei zeznał poszkodowany, Jan Pacek.

Wyjaśnia, że niesnaski między nim i rodzeństwem powstały na tle jego narzeczeństwa, któremu rodzeństwo zdecydowanie się przeciwstawiało. — Stwierdza, że fałszywie oskarżono go o kradzież 3 tysięcy złotych.

Następnie z placzem zeznaje o porwaniu go karetką pogotowia z Wroniek. Dokładnie opisuje przebieg zajścia oraz okres swego pobytu w zakładzie.

Rozprawa trwa, sąd przesłuchuje dalszych świadków. (k)

z estrady

Wieczór muzyki kameralnej. Wykonawcy: Thelma Reiss (wiolonczela), John Hunt (fortepian).

Mówią, że fortuna rzadko uśmiecha się ponownie tym, którzy jej się przeciwstawiają, albo też nie potrafić jej wykorzystać, albo też nie potrafią jej drugi taki wieczór, jakim był występ angielskiej pary kameralistów, nie prędko się nam zdarzy. A był to istotnie los szczęśliwy dla prawdziwych miłośników muzyki, los na wielką artystyczną wygraną, którego niestety nie zauważyła i nie wykupiła nasza publiczność. Prawie pusta sala domu Ewangelickiego, smutnie świadczyła o szerszym zrozumieniu dla prawdziwych wydarzeń kulturalnych. Rzecz inna, że winna temu poczęści nazbyt tym razem skromna reklama, gdyż nazwiska Thelmy Reiss i Johna Hunta nie były nikomu znane. Ale w tem też tkwi całe nieporozumienie. Ciągłe bowiem jeszcze pokutuje u nas błędne nastawienie, że na koncert idzie się po to, aby posłuchać wykonawców. Natomiast dzieło muzyczne, dla przeciętnego słuchacza jest sprawą drugorzędą. Nieliczni tylko traktują rzecz odwrotnie, umiając jednocześnie trafnie docenić rolę wykonawcy, gdy w grę wchodzi wybitny artysta.

Ostatni koncert był tak z uwagi na ciekawy program, jak i jego wykonanie, wydarzeniem nieprzeciętnej miary. Było nielada przeżyciem usłyszeć w ujęciu angielskich muzyków, takie asy literatury wiolonczelowej jak suitę C-dur J. S. Bacha (na wiolonczelę solo), lub Brahmsa zespołową sonatę e-moll. Bo też Thelma Reiss, wiolonczelistka o tonie aksamitnym i głębokim, posiada wielkie wyczucie muzycznej frazy i silnie rozwinięty zmysł do polifonii. Panistą wybitnych zalet okazał się również John Hunt. Ciekawie wypadła sonata patetyczna Beethovena w jego numerze solowym. Grał ją klasycznie, podkreślając osobliwe elementy konstrukcyjne, chociaż bez wielkiego patosu, którym pianiści szafują tu często do przesady.

Wykonano także sonatę wiolonczelową współczesnego kompozytora angielskiego Arnolda Baxa; muzyk ten stylistycznie stoi raczej na pograniczu romantyzmu i kierunków współczesnych. Utwór wspomniany w swoich charakterystycznych rytmach i modulacjach nieco kanciastych ujawnia wiele rysów nacjonalnych.

Przykładem ogólnego wrażenia koncertu niech będzie fakt, że obecna na sali garstka słuchaczy zdołała sprokocować bisy, wobec czego artyści dodali jeszcze dwie części sonaty wiolonczelowej Szopena. Z. S.

Uroczystości Skargowskie rozpoczęły się już

Na zapoczątkowanie poznańskich uroczystości 400-lecia urodzin Skargi rozpoczęło się wczoraj „uroczyste Triduum” na uproszenie beatyfikacji wielkiego syna Polski. Nabożeństwa odbędą się jeszcze dziś i jutro, w sobotę o godz. 6.30 wiecz. w kościele poddominikańskim u Ks. Ks. Jezuitów. Nauki wygłosi ks. Szopiński T. J.

Jutro w sobotę, o godz. 4.30 po poł. nastąpi zebranie inauguracyjne w sali kon-

certowej św. Marcina, na którym przemówienie powitalne wygłosi Ks. prałat Prądzyński i wygłoszą referaty: Ks. Bednarski, T. J. z Krakowa n. t. „Tragizm Skargi” oraz dr. T. Grabowski, prof. U. P. n. t. „Rola Skargi w dziejach literatury narodowej w. XVI.” Spodziewać się należy, że tak osoby wybitnych mówców jak i same tematy przyciągną liczne zastępy słuchaczy kulturalnego Poznania.

Przed spotkaniem finałowym Poznań — Kraków

Zawody międzyokręgowe Kraków — Poznań należały zawsze do najciekawszych. Niedzielne spotkanie dochodzi do skutku znów po długim czasie i w dość niespodziewanych okolicznościach. Kraków zakwalifikował się do finału po sensacyjnej wygranej z najlepszą reprezentacją ligi, nieoficjalną reprezentacją Polski, a Poznań po trzech kolejnych zwycięstwach nad okręgiem kieleckim, Włnem i wreszcie pogromcą Śląska i Łodzi, reprezentacją Pomorza.

Prezes okręgu poznańskiego, p. mec. Seydlitz docenia ciężar i odpowiedzialność, jakie ciąży na przedstawicielach i obrońcach barw PZOP w spotkaniu z niedzielnym przeciwnikiem. „Wiem — mówi on, że jest to najsilniejszy okręg w Polsce, zwłaszcza jeżeli chodzi o poziom gry. Szczególnie w roku obecnym, gdy barw Krakowa broni niemal cała Cracovia, znana ogółowi sportowców Polski z ostatnich pięknych sukcesów. Wiem również, że i ta drużyna jest do pokonania. Od zawodników naszych spodziewam się ambicji, ofiarności i zacięcia w niedzielnej walce i przypuszczam, że dołożą wszystkich sił, by z tej walki wyjść z honorem. Jeżeli pogoda dopisze, zawody będą niezwykle ciekawe. Mam nadzieję, że po ostatnich sukcesach Poznania publiczność poznańska przełamie swą dotychczasową bierność i przybędzie na boisko

Warty, by odpowiednio zachęcać i zagrzewać naszych pupilków”.

Kapitan sportowy p. Staliński odnosi się do drużyny Poznania z dużym zaufaniem.

Graczy czeka ciężkie zadanie, ale przy ambicji i odpowiedniej woli zwycięstwa, wynik niedzielnego spotkania nie powinien być dla nas zbyt ujemny. Reprezentację Poznania ostatecznie wyłonili dopiero na miejscu. W chwili obecnej mam tylko wątpliwości co do lewego skrzydła, które ustale w zależności od warunków atmosferycznych. W rachubę wchodzi — jak już wiadomo — jedynie Markiewicz i Sztok.

W czwartek drużyna przeprowadziła na boisku Cegielskiego ostatni trening. Wszyscy są pełni zapału i chęci wykazania w niedzielę swych umiejętności, by przysporzyć Poznaniowi nowy sukces. Czekają ich zadanie ciężkie, myślę jednak, że dadzą ze siebie maksimum tego, na co ich stać.

Początek zawodów, które odbędą się na boisku K. S. Warta, naznaczono o godzinę 11.30.

Poznań wystąpi prawdopodobnie z następującą drużyną: Marek (KPW) — Boettcher (HCP) i Kubalczak (Warta) — Kwintkiewicz (Legja), Kaźmierczak (Warta) i Jakubowski (HCP) — Skrzypczak, Musielak (HCP), Mikołajewski (Legja), Przybylski (Warta) i Stock.

Kalendarzyk P. Z. L. A.

Zarząd PZLA ustalił terminarz najważniejszych imprez w roku 1937. Terminarz ten przedstawia się następująco:

1 — 2 lutego — zimowe mistrzostwa Polski w Przemyślu.

11 kwietnia — bieg na przelaj panów o mistrzostwo Polski we Lwowie, 18 kwietnia — bieg na przelaj pań o mistrzostwo Polski w Krakowie.

3 maja — narodowy bieg na przelaj.

13 czerwca — zarezerwowany na mecz międzypaństwowy zagranicą, (Polska, Czechy, Grecja w Atenach); 19 — 20 czerwca — okręgowe mistrzostwa męskie, 26 — 27 czerwca — okręgowe mistrzostwa żeńskie, 26 — 27 czerwca — zarezerwowany na wyjazd 8 naszych lekkoatletów do Antwerpii.

3 — 4 lipca — główne męskie mistrzostwa Polski na Śląsku, 8 — 9 lipca — zarezerwowany na wyjazd kilku zawodników na mistrzostwa Anglii, 10 — 11 lipca — główne kobiece mistrzostwa Polski na Pomorzu, 17 — 18 lipca — rezerwowany na zawody międzynarodowe w kraju.

Połowa sierpnia — wyjazd na akademickie mistrzostwa świata w Paryżu, 21 — 22 sierpnia — rezerwowany na mecz międzypaństwowy w Polsce, prawdopodobnie Polska — Niemcy; 22 sierpnia — pięciobój pań i dwie sztafety kobiece w Lublinie, 29 sierpnia — rezerwowany na kobiece mecz międzynarodowy.

4 — 5 września — maraton, dziesięciobój i dwie sztafety męskie o mistrzostwo Polski w Łodzi, 18 — 19 września — re-

zerwowany na międzynarodowe zawody w Polsce, 26 września — mistrzostwa Polski w chodzie na 50 km., na 3.000 m w biegu z przeszkodami i w dwóch sztafetach męskich w Białymstoku.

Uprawnieni do dwóch kółek olimpijskich na koszulkach. W związku z wprowadzeniem premjowaniem zawodników lekkoatletycznych, zarząd PZLA przyznał, na zasadzie wyników ubiegłego sezonu, prawo do noszenia dwóch kółek olimpijskich na koszulkach następującym zawodnikom:

Walasiewiczównie, Nowackiej, Wajsównie, Cejkikowej, Kwaśniewskiej, Zaslonie, Śliwakowi, Biniakowskiemu, Kucharskiemu, Gąsowskiemu, Noji, Gancarzowi, Bieregojni, Pławczykowi, Hoffmanowi, Sznajdrowi, Klemczakowi, Morończykowi, Luckhanzowi, Heljaszowi, Gierutcie, Siedleckiemu, Lokajskiemu i Turczykowi.

Komisja sportowa PZLA zaakceptowała wniosek poznańskiego okręgu o dyskwalifikowanie na okres lat 8, byłego kierownika sekcji lekko - atletycznej poznańskiego AZS, p. Kochana, Andrzejewskiemu postanowiono podwyższyć karę do 1 roku.

Na miejsce Cejkika zaangażowany zostanie prawdopodobnie trener zagraniczny. Projektuje się również zaangażowanie instruktorki dla lekkoatletyki kobiecej.

Zaprawa lekkoatletyczna członków sekcji lekkoatletycznej i gier sportowych Sokoła, odbywa się w środy od godz. 19 do 21 i w niedziele od godz. 11 do 13 w hali na boisku Sokoła przy Drodze Dębińskiej. Tamże przyjmuje się zapisy kandydatów. (kom)

DZIAŁ GOSPODARCZY

Prace nad kredytem długoterminowym

Niedawno temu odbyła się w m-stwie skarbu pod przewodnictwem p. wicepremiera Kwiatkowskiego konferencja, poświęcona zagadnieniom kredytu długoterminowego. Słusznie stwierdził w zagajeniu p. minister skarbu, że „o prawdziwym, pewnym i trwałym rozwoju ekonomicznym Polski będziemy mogli mówić dopiero wówczas, gdy nasze instytucje kredytu długoterminowego znajdą się w fazie rozwoju”.

Zdanie to możnaby uzupełnić, wywodząc, że dopiero wówczas będzie można mówić o racjonalnych warunkach rozwoju ekonomicznego, gdy kredyt długoterminowy znajdzie w naszym organizmie gospodarczym przysługujące mu miejsce. Dotychczas bowiem dzieją się tutaj dziwne rzeczy. Niema u nas należytego do różniczkowania stopy dyskontowej. Inna jest stopa, jaką wolno brać bankowi, inna spółdzielni, inna wreszcie osobom prywatnym. Poza tem stopy te nie stoją w żadnej proporcji do rentowności papierów procentowych, która swą wysokością przewyższa znacznie stopę pieniądza krótkoterminowego, przez co odciąga się kapitały z krótkoterminowego rynku. Jest to objaw doniedawna zupełnie w Polsce nieznan. Ale — jest to tylko szczegół niezmiernie ważnych zagadnień, wiążących się ze sprawą kredytu długoterminowego w Polsce.

W tej chwili ministerstwo skarbu znajduje się w obliczu konieczności zadecydowania postulatów, związanych z przeprowadzoną konwersją długów rolniczych i łączącego się z niemi postulatu parcelacji oddłużeniowej; aktualny jest postulat rozszerzenia rynku lokacyjnego dla nowych emisji; pierwszorzędnej wagi dla towarzystw kredytowych jest postulat dot. opodatkowania sum funduszy rezerwowych; wreszcie na porządku obrad znajdują się postulaty w stosunku do ustawy o ochronie lokatorów, dot. reformy w dopłatach skarbu państwa do kredytów budowlanych itd. Jak widzimy z pobieżnego wyliczenia, otwartych współcześnie zagadnień, dziedzina kredytu długoterminowego brzemienista jest w problemy o bardzo dalekim zasięgu. Prace nad powyższymi zagadnieniami podjęto ostatnio.

Krótkie informacje gospodarcze

— W dniach od 22 do 29 listopada r. b. odbywać się będzie w sali Resursy Obywatelskiej w Warszawie VIII Kiermasz Kupiecki.

— Zgłoszenia udziału w konkursie pod hasłem „Dobry Ekspert” należy nadsyłać najpóźniej do dnia 1 grudnia r. b. do Państwowego Instytutu Ekspertowego.

— Staraniem Związku Hodowców Jedwabników w Polsce powstała spółdzielnia jedwabnicza w Warszawie. Spółdzielnia prowadzić będzie skup oprzędów, które przerabiać zamierza we własnych zakładach przemysłowych.

— W październiku na giełdzie pieniężnej w Warszawie zawarto 5.350 transakcyj na sumę 50.416,2 tys. zł.

— W czerwcu 1937 r. uruchomiona zostanie w Łodzi fabryka wełny syntetycznej t. zw. lanitalu z kazeiny.

— Ogólne rozchody pieniężne w wielkopolskich gospodarstwach rolnych w r. 1935/36 uległy redukcji o zł 18,8 na 1 ha, czyli o 9 proc. Rozchody gospodarce spadły o 10 proc.; poszczególne pozycje rozchodowe wykazują prawie równy spadek na robociznie i paszy (ok. 5 proc.). Również pewnej redukcji uległy wydatki na utrzymanie maszyn, budynków i melioracji.

— Miasto Ostrzeżów w pow. kępińskim otrzymało od min. przemysłu i handlu uprawnienie do wytwarzania i rozdzielania energii elektrycznej na obszarze miasta. Uprawnienie to opiewa na 20 lat.

— W ciągu pierwszych 10 miesięcy r. b. browary polskie sprzedały ogółem 924.000 hl piwa, czyli o 5.000 hl t. j. o 0,6 proc. mniej, niż w analogicznym okresie r. ub. Z ogólnej tej ilości przypada na żelazo 156.290 t., na rury 22.334 t. oraz na żelazomangan 7.457 t.

— Wywóz wyrobów hutniczych z Polski w okresie pierwszych 10 miesięcy r. b. wyniósł 186.081 t. czyli o 4,74 proc. mniej, niż w analogicznym okresie r. ub. Z ogólnej tej ilości przypada na żelazo 156.290 t., na rury 22.334 t. oraz na żelazomangan 7.457 t.

— Wywóz wyrobów hutniczych z Polski w okresie pierwszych 10 miesięcy r. b. wyniósł 186.081 t. czyli o 4,74 proc. mniej, niż w analogicznym okresie r. ub. Z ogólnej tej ilości przypada na żelazo 156.290 t., na rury 22.334 t. oraz na żelazomangan 7.457 t.

— Wywóz wyrobów hutniczych z Polski w okresie pierwszych 10 miesięcy r. b. wyniósł 186.081 t. czyli o 4,74 proc. mniej, niż w analogicznym okresie r. ub. Z ogólnej tej ilości przypada na żelazo 156.290 t., na rury 22.334 t. oraz na żelazomangan 7.457 t.

— Wywóz wyrobów hutniczych z Polski w okresie pierwszych 10 miesięcy r. b. wyniósł 186.081 t. czyli o 4,74 proc. mniej, niż w analogicznym okresie r. ub. Z ogólnej tej ilości przypada na żelazo 156.290 t., na rury 22.334 t. oraz na żelazomangan 7.457 t.

Polski przemysł winiarski

Po referacie, jaki się odbył w ub. wtorek na temat winiarstwa w Związku Ekonomistów, ukazała się obecnie na półkach księgarskich książka dr. A. Skowrońskiego pod powyższym tytułem, zawierająca wyczerpującą monografię naszego przemysłu winiarskiego.

W książce znajdujemy najpierw rys historyczny winiarstwa polskiego, które ongiś miało okres swego rozkwitu. Oto już w XI i XII wieku w Polsce istniały winnice i produkcja wina, którego podawanie na stół możnych od XIV wieku stało się zwyczajem. W wieku XIV i XV rozwija się natomiast w Polsce wspaniałe sadownictwo i winiarstwo owocowe, a w wieku XVIII i XIX produkcja miodów pitnych. W tym jednak ostatnim wieku winiarstwo polskie upadło zupełnie i po odzyskaniu niepodległości praca musiała być podjęta od początku.

Ze względu na zapoczątkowanie dopiero naszej produkcji winogronowej, obecnie winiarstwo polskie jest przedewszystkiem winiarstwem owocowym. Przechodziło ono w okresie roku 1930 włączanie pomyślny rozwój i produkcja opodatkowana samego wina owocowego w latach 1928 i 1929 przekroczyła liczbę czterech milionów litrów. Wprowadzony jednak w 1931 roku znacznie podwyższony podatek od wina krajowego zabił winiarstwo nasze zupełnie. W 1935 r. produkcja wina owocowego spadła do 17,7 proc. Z obecnej produkcji około połowy wszystkich napojów winnych i przeszło 70 procent wina owocowego przypada na wytwórnie położone w rejonie Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

Podatek od wina krajowego został obecnie niższy, co stwierdza szanse rozwoju dla winiarstwa, gałęzi przemysłowej wartej ze wszechmiar poparcia ze względu na swe dobre warunki naturalne (owoc i cukier). W omawianej pracy znajdujemy bardzo ciekawe przedstawienie rejonów owocowych w Polsce i naszej produkcji sadowniczej z uwzględnieniem odmian nadających się na wyrób wina. Mimo naszego stałego importu owoców i niedoboru owocowego w ilości od 400 — 750 milionów kg. rocznie, przemysł winiarski, który

przerabia głównie owoce opadłe, a który przez to ponosi specjalne zasługi, ma surowca poddostatkami. W razie pomyślnego swojego rozwoju (możliwa produkcja 17 milj. litrów) mogłaby przemysł winiarski przerabiać od 6 — 12 procent naszych obecnych zbiorów owoców i około 5 milionów kg. cukru.

Z ciekawych danych statystycznych wynika, że nawet ze względów skarbowych podwyżka podatku od wina krajowego była szkodliwą, gdyż wpływy skarbowe z tego źródła po dokonanej podwyżce spadły. Ze względu na zapowiedziane wydanie ustawy o winie, regulującej stosunki w tej ważnej gałęzi produkcji z punktu widzenia dozoru nad żywnością, warto się zapoznać ze stanem i problemami tego przemysłu. Jego pomyślna przyszłość zależy nietylko od zupełnego zniesienia podatku od wina krajowego, utrzymania racjonalnych stawek celnych na wina zagraniczne, których import na podstawie szczegółowych statystyk autor omawia, rozluźnienia reglamentacji i etatyzacji w dziedzinie tego przemysłu, ale także od poparcia sadownictwa i winnic polskich.

Ciekawe są uwagi autora co do obecnego stanu winnic polskich, jakie posiadamy w rejonie Ciepłego Podola. Winnice te od roku 1930 rozwijają się pomyślnie i dzisiaj mamy już przeszło 131 ha. tych winnic. Wbrew ogólnemu mniemaniu, Polska ma dobre warunki naturalne dla uprawy winnic w południowej części kraju i przypuszczać należy, że w ciągu 10-ciolecia nasze winnice obejmą już około 2.000 ha., co zaspokoi prawie potrzeby winogron do bezpośredniego spożycia.

Omawiana książka winna się znaleźć nietylko w rękach naszych winiarzy, importerów win i właścicieli sadów, ale w rękach kierowników cukrowni, browarów, fabryk konserw, wódek, marmelad i innych działów przemysłu spożywczego. Działy te bowiem zostały w książce także uwzględnione, a ich działalność statystycznie ujęta. Życzyłoby należało, ażeby, podobnie jak winiarstwo, także inne nasze gałęzie przemysłowe doczekały się swojej monografii, których brak odczuwa się bardzo.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Dwutygodniowy termin załatwiania podań o ulgi podatkowe.** Wicemin. skarbu zarządził, że podania o ulgi podatkowe dla nabywców samochodów muszą być przez urzędy skarbowe załatwiane najdalej w 2 tygodnie od dnia złożenia podania. Jest to termin ostateczny. Zaniedbania terminowe mają być karane karami porządkowymi.

Z KRAJU

(k) **Obieg pieniężny wzrósł o 61 milionów złotych.** Według danych G. U. S. ogólny obieg pieniężny w Polsce wynosił na dzień 31 grudnia 1935 r. — 1.411,5 milj. złotych, na dzień 31 października 1935 r. — 1.464 milj. złotych, a na 31 października 1936 r. — 1.524,9 milj. zł. W stosunku do stanu z końca grudnia ub. roku obieg pieniężny podniósł się o 113,4 milj. złotych, a w ciągu roku, t. j. na 31 października br. w porównaniu z dniem 31 października 1935 r. o 60,9 milionów złotych.

(k) **Dostawy węgla polskiego na rynek austriacki.** Import węgla kamiennego do Austrii w ciągu 9 miesięcy r. b. zmniejszył się z 1.655 tys. tonn na 1.566 tys. tonn, czyli stanowi 94,6 proc. importu zeszłorocznego. Zaznaczyć należy, że mimo ogólnego spadku wzrost import z Niemiec o 15 proc., natomiast dostawy z Czechosłowacji zmniejszyły się o 5 proc. Przywóz z Polski, jak wynika z danych statystycznych wyniósł w r. ub. 625 tys. tonn, a w r. bież. wyniósł tylko 52 tys. tonn. Zniżka wywozu polskiego stanowi blisko 10 proc., dostawy koksu polskiego utrzymały się na poziomie zeszłorocznym.

(k) **Tendencje w eksporcie lnu.** Z początkiem października, który jest normalnie okresem najlepszego zbytu lnu, sytuacja na światowym rynku lniarskim kształtowała się niezbyt korzystnie, co wywarło również wpływ na sytuację wywozu lnu polskiego. Pogorszenie warunków zbytu nastąpiło częściowo, wskutek dewaluacji korony czeskiej oraz franka francuskiego, przez co eksport do tych krajów doznał zahamowania. W drugiej połowie paź-

Za defetyzm gospodarczy

Dymisja dwóch urzędników Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen pp. Landaua i Breita, którzy zajmowali stanowiska wybitne w tym Instytucie (p. Landau był kierownikiem sekcji badania konjunktur, a dr. Marek Breit — kierownikiem oddziału rynku pieniężnego), komentowana jest w stolicy w tym sensie, że w dymisjonowanych urzędnikach doszukuje się autorów uwag o kształtowaniu się rynku pieniężnego w Polsce, zamieszczonych w przeglądzie sytuacji za 3-ci kwartał b. r. (w publikacji „Konjunktura Gospodarcza”). W przeglądzie tym jest mowa o ożywieniu obrotów i produkcji przez zwiększenie inwestycji oraz powiększanie zapasów pod wpływem obaw o dewaluację, dalej że bankom państwowym przypisać można motyw celowego powstrzymywania się od nowych lokat, że wreszcie Bank Polski działał na życie gospodarcze znacznie bardziej ożywczo, niż to wynikało z samego zestawienia cyfr bilansowych.

W tych uwagach i twierdzeniach — nie uzgodnionych z czynnikami kierowniczymi w naszej polityce gospodarczej — należy dopatrywać się przyczyny dymisji wspomnianych urzędników.

Listy do redakcji

Nieuczciwa konkurencja

Nietylko Katowice ale cały górnośląski rejon przemysłowy oblepiony jest reklamami afiszami, na których pewna zagraniczna fabryka mydła oferuje gratis „jedną puszkę proszku do czyszczenia (Vim) przy zakupie 2 paczek proszku do prania (Radion)”. Oferta jest ważna przez 14 dni.

Należy zaznaczyć, iż w zachodnio-europejskich krajach taki sposób reklamy, t. zn. bezpłatne dodawanie jakiegokolwiek wartościowego przedmiotu do zakupionego towaru jest ustawowo zakazane. U nas, niestety, ustawowego uregulowania tej kwestji jeszcze niema. To wykorzystuje obcy kapitalista, ażeby — kpiąc sobie ze wszystkich, co się w życiu gospodarczym nazywa jeszcze dobrami obyczajnymi — „kłaść” przemysł krajowy. Miejmy nadzieję, iż swawolę tę zagranicznego korsarza rychło ukroci znowelizowanie odnośnej ustawy. J. L.

dziennika nastąpiła jednak podwyżka cen na rynkach światowych w zakresie włókna lnianego, co z kolei wywarło dodatni wpływ na eksport lnu z Polski, ponieważ ceny uzyskiwane kształtowały się o 10% wyżej, niż na początku miesiąca.

Z ZAGRANICY

(z) **Handel zagraniczny Niemiec** w okresie 10 miesięcy r. b. wyniósł po stronie importu 3.495,0 milj. Rm., po stronie eksportu zaś 3.890,1 milj. Rm.; tak więc dodatnie saldo wyniosło 395,1 milj. Rm. Należy zwrócić uwagę, że niemiecki handel zagraniczny od początku roku bież. idzie po zupełnie innej linii rozwojowej, niż w roku poprzednim, gdyż wywóz wykazuje stopniowo ale ciągle wzrost, podczas gdy przywóz pozostaje na niższym poziomie, niż poprzednio. W związku z tem dodatnie saldo wykazuje stały wzrost.

(z) **Podwyżka stopy dyskontowej w Danii.** Duński Bank Narodowy podwyższył z dniem 19 bm. stopę dyskontową z 3% proc. do 4 proc. Zaznaczyć należy, że do dnia 22 sierpnia 1935 r. obowiązywała w Danii stopa dyskontowa w wysokości 2½ proc., w dniu tym zaś podwyższona została do 3% proc.

(z) **Pogłoski o reglamentacji dewizowej we Francji.** Na łamach „Le Capital” opublikowano następującą znamienne notatkę: „W ostatnich dniach wiele mówiono o ewentualnej organizacji kontroli na francuskim rynku walutowym. Utrzymując się ostatnio orientacja ruchu kapitałów nie pozwala na absolutne wykluczenie tego rodzaju przypuszczenia. Sądzi się jednak, że przed powzięciem tak krańcowych decyzji będzie możliwe stosowanie innych metod, mogących spowodować na rynku francuskim szeroką powrotną falę wywycieczek zagranicę kapitałów”. — Możliwa jest rzeczą, że zawarta w tej notatce aluzja do zmiany w polityce finansowej - walutowej pozostaje w związku z ostatnimi przesunięciami personalnymi w min. finansów.

(z) **Podewaluacyjna wyżka cen w Holandji.** Wskaźnik cen hurtowych w Holandji, który we wrześniu r. b. (do dnia 26 września, czyli do dnia dewaluacji) wykazywał spadek, od tego czasu szybko wyż-

kował. W okresie od 28 września do 31 października r. b. w porównaniu do okresu 1 — 26 września r. b. wskaźnik ogólny wzrósł z 62,6 do 68,2 czyli o 8,9 proc. Najwięcej wzrósł wskaźnik surowców dla przemysłu spożywczego. Przeciętny wskaźnik cen wszystkich surowców wzrósł o 20,9%, to też stosunkowo nieznaczny wzrost (7,4 proc.) cen artykułów przemysłowych przypisać należy energicznej interwencji rządowej. Ceny detaliczne wykazują rozwój bardzo niejednorodny. Najwięcej podrożały: obuwie, artykuły gospodarstwa domowego oraz meble; zaznaczyć jednak należy, że z uwagi na posiadane zapasy i one zwykowały w mniejszym stopniu niż wynikałoby z pełnego wykorzystania marży dewaluacyjnej. Zwyżka cen pozostaje również w pewnej zależności od normalnych tendencji sezonowych, jednak zazwyczaj zwyżka sezonowa była stosunkowo nieznaczna.

(z) **Nowe warunki zbytu towarów polskich w Kanadzie.** Umowa handlowa polsko-kanadyjska przyniosła dla szeregu towarów polskich zniżki stawek celnych, zmieniając w ten sposób warunki zbytu. M in. stawka celna od nasion koniczyzny, która dotychczas wynosiła 3 centy od funta, obecnie wynosi 2¼ centa plus opłata 3 proc. tytułem „excise tax”. Nasiona buraków cukrowych są jak dotychczas wolne od cla. Z innych artykułów wolnych od cla wymienić można włosie końskie, smołę ędrzwną, skóry bydlęce nie wyprawione oraz surowe futrzane. Wyroby alabastrów opłacają: ornamenty i statuetki 36 proc., obecnie 23 proc., inne wyroby 35 proc., obecnie 22 proc. oraz opłaty dodatkowe 8 proc. i 3 proc., wyroby ze szkła dotychczas 32½ proc., a obecnie 27 proc., plus opłaty 8 proc. i 3 proc., zaś wyroby ze szkła do wykończenia dotychczas 22½ proc., a obecnie 10 proc. ad valorem oraz 3 proc. „excise tax”. Od mebli i ich części cło wynosiło 45 proc. a v. i zniżone zostało obecnie do wysokości 27 proc. a v., plus opłaty dodatkowe 6 proc. i 3 proc.

Kupuj tylko u rodaka — buduj Polskę dla Polaka!

Świat przed wiekami

Sensację zwykle wywołują filmy, które dają nam pojęcie, jak wyglądał świat dawniej. Zwierzęta-olbrzymy, zwłaszcza straszliwe gady, budzą w nas grozę i lęk. A jakże wyglądała roślinność zamierzchłych czasów? Zupełnie inaczej, niż dzisiaj. Przedewszystkiem była o wiele bujniejsza i okazałsza. Drzewa np. to były olbrzymy w porównaniu z dzisiejszymi, jeśli nie liczyć eukaliptusów, sekwoi i in.

Pierwsze rośliny lądowe pojawiły się w erze, zwanej paleozoiczną, a w perjodzie tej ery zw. dewonem. Były to t. zw. paprocie, skrzypy i widłaki. Te trzy wymienione grupy doszły w perjodzie następnym po dewonie, w karbonie (perjod węglowy) do rozkwitu nieznanego w późniejszych epokach geologicznych. Te trzy grupy roślin, objęte razem nazwą paprotników, posiadają dla nas ogromne znaczenie, dostarczyły nam bowiem złoża węgla kamiennego.

A teraz, jak wyglądał krajobraz roślinny w perjodzie węglowym? Rosły więc olbrzymy, bo dochodzące do 30 m wysokości kałamity, drzewa pokrojowo podobne do dzisiejszych skrzypów, dalej skrzypy właściwe wielkich rozmiarów, będące protoplastami dzisiejszych karłowatych skrzypów i, pokrewne im sfenofilla. Z widłaków rosły lepidodendrony, wielkie drzewa widlasto rozgałęzione, i sigillarie, przodkowie dzisiejszych widłaków. W pokładach węglowych znajdują się rozgałęzione podstawy pn¹ tych drzew, t. zw. stigmaria. Prócz tych, rosły właściwe olbrzymie paprocie, a wreszcie drzewa, przypominające wyglądem paprocie, t. zw. paprocie nasienne (Pteridospermae) najwyżej uorganizowane z paprotników.

Z kolei rosły drzewa, przypominające nasze drzewa szpilkowe, t. zw. kardaity. Drzewa te najbujniej rozwinęły się w perjodzie węglowym, gdzie liście ich zalegały całymi pokładami. Były to do 30 m wysokości dochodzące drzewa o smukłym pniu.

Przy końcu ery paleozoicznej pojawiły się t. zw. benetiity, miłorzaby i drzewa szpilkowe. Z tych dwie pierwsze klasy odegrały wielką rolę w erze mezozoicznej, a ostatnia dzisiaj święci swoje triumfy. Miłorzaby, sagowie i gniotowe należą dzisiaj do roślin szczątkowych. Miłorzaby rosły dziko w górach Chin południowych.

Marynarz, dziennikarz i aktor — laureatem Nobla

Król, szwedzka akademія przyznała nagrodę literacką Nobla za rok 1936 dramaturgowi amerykańskiemu Eugenjuszowi O'Neill. Nagrody literackiej za r. 1935 nie przyznano, sumę zaś, przeznaczoną na nagrodę, przekazano funduszowi nagród Nobla.

Laurat nagrody literackiej O'Neill, z pochodzenia Irlandczyk, urodził się w Nowym Jorku w r. 1890. Ojciec jego był wędrownym aktorem, O'Neill grał przez pewien czas wraz z ojcem w teatrze, następnie pracował na uniwersytecie, później pracował jako marynarz, przebywał w Afryce, uczęszczał do konserwatorium muzycznego, był reporterem, publicystą i znów aktorem. Dziś jest najwybitniejszym dramaturgiem Ameryki, znanym szeroko na obu półkulach.

W twórczości swej daje wyraz tęsknocie do poezji i wolności, którą przeciwstawia zmechanizowanej cywilizacji współczesnej. W zakresie formy dramatycznej zrewolucjonizował tradycyny teatru amerykańskiego, pisząc swoje utwory w formie poetyckiej wizji. Do najwybitniejszych jego dzieł, głęboko religijnych, należy sztuka o murzynach p. t. „Wszystkie dzieci Pana Boga mają skrzydła”. W Warszawie grano dwie sztuki O'Neill'a: „Anna Christie” i „Czarne ghetto”.

często są hodowane, posiadają charakterystyczne wachlarzykowate liście. Miłorzab (Ginkgo biloba) można oglądać w Poznaniu w Parku Wilsona, jako okazałe drzewo, oraz w Ogrodzie Botanicznym. — Rośliny okrytonasienne — liściaste — pojawiły się znacznie później, bo pod koniec ery merozoicznej. Trawy zaś dopiero w

erze ostatniej, zw. Kenozoicznej. Od chwili pojawienia się pierwszych roślin, którymi były glony, do ery dzisiejszej, upłynęło około 1.500.000.000 lat oczywiście w grubym przybliżeniu.

Oblicze ziemi zmieniło się niejednokrotnie, z niem życie, a więc zwierzęta i rośliny. Powody tych zmian były różne. Nie zawsze były one gwałtowne. Możliwe, że i obecnie jesteśmy świadkami takiej zmiany oblicza naszego globu.

EMKA.

Gdyby i u nas było takie pismo!.....

Gdy Staszek, idąc ze szkoły do domu, kupił z polecenia rodziców świeży numer „Ilustracji”, obstała go cała gromada kolegów.

— Pokaż! Pokaż! — woła jeden przez drugiego.

Weszli w wąską uliczkę i znaleźli się na ustroniu, w szczerem polu prawie. Tędy nikt nie chodzi, nawet samochody nie jeżdżą.

Przykucnęli na obumarłej trawie.

Staszek zna dokładnie swoją ulubioną gazetę. Szybko przeczesał stronicę i znalazł: „Dział młodzieży”.

— Patrzcie! — krzyknął uradowany Leoś, którego ojciec, gdy nie był bezrobotny, także abonował „Ilustrację Polską”.

Każdy się uśmiecha, ujrzawszy piękną bajeczkę o Mruczusiach, co to korzystając ze słonecznej pogody, wyszli na spacer. Albo jak ładnie wygląda ta Felcia, która tak potrafiła goląbki oswoić, że usiadły na jej ramieniu.

— Gdyby i moi rodzice zaabonowali! — westchnął Franuś, syn właściciela restauracji.

Bezpłatne numery okazowe wysyła na życzenie Administracja „Ilustracji Polskiej” w Poznaniu, św. Marcin 70.

zg 68814

Olbrzymie zyski z wyświetlanych obrazów

Jedno z amerykańskich pism fachowych opublikowało kolosalne cyfry zysków, jakie czerpie najwięksi producenci filmowi w St. Zjednoczonych. Dochód brutto z obrazu u „Dom Rotszylda” wyniósł bajeczną sumę 1.250.000 dolarów. „Skandale rzymskie”, stanowiące znany przebieg ubiegłego sezonu, przyniosły niemięjszy dochód, wyrażający się sumą 1.500.000 dolarów. Zaznaczając należy, że w powyższych obliczeniach nie uwzględniono sum napływających stale z licznych biur wynajmu, mieszczących się zagranicą.

Rekordowy zysk pomimo nadzwyczajnych kosztów przyniósł jednakże wyświetlany na ekranach całego świata obraz historyczny „Król Królów”. Słynna ta epopeja filmowa zapelniała kasę amerykańskich producentów sumą dochodząca bezmala do 2 milionów dolarów.

Miłość i polityka

Statystyka ludnościowa stolicy bułgarskiej Sofji wykazuje przytłaczającą większość kobiet. W stolicy żyje 31.333 kawalerów w wieku nie przekraczającym 30 lat, oraz 39.048 pań gotowych każdego dnia wstąpić w związki małżeńskie. Wesoła i szczęśliwa, z dużego wyboru brać kawalerska nie długo jednakże cieszyła się ze swej swobody. Oto zabrakło pań dla pragnących ożenić się młodych i słynących z urody obywateli uroczego Belgradu, stolicy Jugosławii.

Rychło za zgodą miarodajnych czynników nawiązano bliższe stosunki towarzyskie między czarnoookimi Bułgarkami i pełnymi temperamentu Jugosłowianami. Rozpoczęły się pierwsze wspólne zjazdy i wycieczki, w ślad za którymi szły liczne zapowiedzi i zmiany stanu pańskich, względnie kawalerskiego.

Każde takie zaślubiny odbywały się z dużą pompą, wśród ochoczych płasów i obfitych toastów. Niemal zawsze o nowożeńcach pamiętali ministrowie spraw zagranicznych obu państw, nadsyłając depesze gratulacyjne, dziękujące za uzmocnienie wzajemnych stosunków politycznych. W rezultacie niemięjsi ognisci kawalerowie sofijscy zaczynają oglądać się za kandydatkami do małżeństwa w innych miastach Bułgarii.

Film szpiegowski

Wstrząsający film szpiegowski na tle wydarzeń wielkiej wojny p. t. „Suzy”, z Franchot Tone, Cary Grant i piękną Jean Harlow w rolach głównych ukaże się dziś na ekranie kina „Metropolis”.

Fascynujący ten film o niebezpieczeństwach nocy paryskiej warto zobaczyć.

Pani częstuje

wiedząc, że goście Jej z przyjemnością sięgną po pyszną czekoladkę lub aromatyczny cukierek „Goplana”

Rozkoszujcie się wyrobami „Goplana”

Goplana
S.A.
POZNAŃ

Pg 8298-47,123

Jutro „Lohengrin”

Jutro w sobotę ukaże się z niebywałem zainteresowaniem oczekiwane wspaniałe arcydzieło Ryszarda Wagnera „Lohengrin” w nowej inscenizacji. Doskonale przygotowana ta opera otrzymała świetną obsadę czołowych artystów Opery pp.: Dr. Stani Zawadzkiej, Dr. W. Roessler-Stokowskiej, J. Wolińskiego, Z. Dolnickiego, E. Maja, R. Wragi i innych. Nad stroną muzyczną czuwa dyr. Dr. Zygmunt Latoszewski. Reżyser K. Urbanowicz. Nowe dekoracje Z. Szpingiera.

Na sobotnim przedstawieniu widownie wypełni niewątpliwie do ostatniego miejsca doborowa publiczność, która dozna wielkich wzruszeń artystycznych, słuchając tej tak od dawna nie granej genialnej opery.

TEATRY

Z Teatru Wielkiego

Dziś jako reprezentacyjne przedstawienie z okazji 10-lecia Korporacji Akademickiej „Hermesia”, odegrana zostanie piękna opera Wł. Żeleńskiego „Goplana”, w świetnej obsadzie z pp.: H. Dudicz-Latoszewską, Z. Fedyczkowską, M. Janowską, J. Musielewską, M. Kisieleńską, K. Czarnecim, E. Majem, R. Peterem, i in. Kierownictwo muzyczne dyr. dr. Z. Latoszewski, reżyser K. Urbanowicz.

W niedzielę po południu po raz pierwszy po cenach popularnych od 60 gr. do 2,50 zł przemila operetka Lehára „Ewa”, w świetnej obsadzie. Kierownictwo muzyczne kapelm. W. Buchwald, reżyser Bolesław Horski

W niedzielę wieczór wobec niebywałego powodzenia ostatnich przedstawień „Rose-Marie”, na ogólne życzenie ukaże się jeszcze raz ta przepiękna operetka, po czym nieodwołalnie zostanie zdjęta z repertuaru.

Poranek Symfoniczny w Teatrze Wielkim

Przypominamy o Poranku Orkiestry Symfonicznej w Teatrze Wielkim w niedzielę 22 b. m. o godz. 12. Jak już donosiliśmy, na Poranek obowiązują ceny popularne od 25 gr do 1,50 zł. Dyrygentem koncertu będzie dyr. Kazimierz Wilkomirski, jako solista wystąpi ceniony pianista Aleksander Wielhorski, który odegra własną kompozycję „Fantazję Polską” oraz Chopina „Andante i Polonez Es-dur”. Część orkiestrowa obejmuje Moniuszki uwerturę „Bajka”, Poradowskiego „Symfonie IV” oraz Karłowicza „Odwieczne pieśni”. — Przeprowadź biletów w firmie A. Szrejbrovski, ul. Pierackiego 20.

Z Teatru Nowego

Jutro, t. j. w sobotę po południu o godz. 4.30 drugie z cyklu najtańszych przedstawień (50 gr., 5 gr., 1 zł) i ostatnie przedstawienie świetnej sztuki Fodora „Matura”, w reżyserji i z udziałem p. dyr. Nuny Młodziejowskiej.

Wieczorem o godz. 8.10 premiera dawno zapowiadanej z tak wielkim zainteresowaniem oczekiwanej rewelacyjnej sztuki Wilhelma Wernera „Ludzie na krze”, która w tej chwili grana jest z niebywałem powodzeniem na kilku scenach polskich. „Ludzie na krze”, to jeden z krzyków prawdy młodego czeskiego autora, zamknięty w mocną, świetną formę teatralną. Główna postać męską profesora gimnazjalnego odtworzył utalentowany reżyser p. Ryszard Wasilewski. Dalszą obsadę tej arcydziełowej sztuki tworzą pp.: Korecka, Młodziejowska, Ślaska, Zakliczka, oraz pp. Jaroń, Peliński, Smoczyński, Przysiański i in.

Teatr Polski odniósł triumf niesłychany. Szekspir przepelnia codziennie teatr do tego stopnia, że trzeba odłożyć premierę. „Wieczór Trzech Królów”, stał się gwózdziem sezonu. Publiczność jest oczarowana przedstawieniem i nie chce opuszczać teatru po skończonej komedji, domagając się powtórzenia w nieskończoność finałowej piosenki i śpiewając razem ze sceną. Zainteresowanie „Wieczorem Trzech Królów”, jest tak ogromne, że przyjeżdżają przedstawiciele innych miast, aby zobaczyć to re-

welacyjne przedstawienie. W niedzielę po południu po cenach do połowy zniżonych po raz ostatni „Testament”, wieczorem „Wieczór Trzech Królów”. Na zdjęciu powyższem widzimy wesołą trójkę z „Wieczoru Trzech Królów”: Fabjan Pagowski, święty w masce, humorze i śpiewie Tobiasz Czakawa p. Bolesława Rosłana i pobudzający do ustawicznego śmiechu groteskowy Andrzej Chudogęba. p. Stanisława Jaworskiego.

37. Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

W 1-szym dniu ciągnięcia 2-iej klasy wygranych na numery następujące:

Po 10 000 zł na n-ry: 19390 132741.
 5 000 zł na n-ry: 135174.
 Po 2 000 zł na n-ry: 79086 135659 184909.
 Po 1 000 zł na n-ry: 41926 42041 76416 133059 148128 143128.
 Po 500 zł na n-ry: 18138 33397 72723 133618 140109 163346.
 Po 400 zł na n-ry: 13813 23188 28739 42849 47420 51217 80576 110825 123664 155333 168108 187312 190195.
 Po 250 zł na n-ry: 7174 12082 13865 20969 26657 38780 74716 80361 85628 90098 90850 110973 111513 114209 121495 128223 131217 134505 135260 150077 155811 168780 178955.
 Po 200 zł na n-ry: 4686 6389 10698 16218 25529 30673 37847 39647 40632 55772 62907 70048 87107 91880 103531 115162 115933 128859 131492 132697 134245 134725 148296 160612 164021 164689 167340 170445 177543 177680 179935 190168 193017.
 Po zł 150 na n-ry:

218 692 1278 589 2632 3081 227 57 352 433 67 553 4538 836 5308 6826 7132 399 303 8997 9248 10041 57 390 11740 822 978 12209 13933 14149 316 664 738 847 15264 504 997 16027 128 687 17334 482 18113 19415 86591 861 934 20138 394 449 680 886 22142 23192 743 24006 339 69 25335 8104 26246 349 59950 61098 326 62187 228 63508 26 917 64153 279 65465 851 908 66024 127 207 504 687 67367 79 574 963 68201 21 64 391 822 69564 663 71614 807 72037 443 639 74525 38 615 889 75269 866.
 70428 70 956 77736 83 78331 688 704 925 26 91 80028 141 244 682 819 81161 501 78 92 662 709 984 82095 482 509 706 83051 445 84219 85904 86211 426 87237 309 85 88383 93 608 738 89799 894 90144 91032 426 547 708 810 92800 918 44 92365 94369 95223 795 96195 325 555 96 890 97297 331 910 98135 560 604 737 99035 100426 76 726 814 34 102150 103075 155 104085 741 105251 84 565 690 93 106930 107102 322 883 108806 41 109106 88 201 868 110000 338 480 757 111178 246 443 882 113652 916.
 114209 708 115000 613 116294 338 884 117043 279 329 593 694 756 118555 850 915 119054 120009 347 502 777 99 980 121126 646 864 926 122249 80 97 812 123685 982 125422 923 126895 127547 724 128360 43 3885 129115 130231 663 842 938 131126 566 694 796 877 989 132113 270 472 768 896 133953 375 134025 167 466 135166 643 136570 823 35 137000 297 360 138391 626 139646 734 943 140035 191 286 141281 541 633 142522 143019 237 144317 18 636 893 916 145080 449 500 146410 779 887 147415 148077 118 563 644 149699 150050 585 809 901 2 85 151375 638 749 996.
 152136 272 156076 881 157108 338 650 707 158460 883 159183 313 50 400 160921 478 161143 308 162757 885 163066 284 418 164634 165746 166024 25 58 73 147 960 167190 495 856 168356 169232 851 170072 171186 347 639 172564 99 173681 889 174264 324 175242 400 657 176183 522 628 902 178006 96 434 839 179012 800 180070 387 798 181146 329 416 554 652 182228 183390 545 76 184044 251 602 185687 925 186236 324 187154 188364 189379 684 871 190214 973 739 191075 808 192040 494 193309 524 194106 796 878 960.
 Po 50 zł na nr.:
 396 369 587 679 800 1257 555 933 70 2179 258 318 808 991 3283 638 972 4701 5128 6073 273 322

437 82 858 7054 241 92 466 526 836 9713 10192 510 11023 137 12204 362 726 13959 14315 70 538 53 15466 919 74 16397 99 837 80 998 17091 170 225 361 91 479 539 701 921 18291 314 37 538 20009 83 111 338 733 21083 331 961 62 85 22038 154 66 255 391 531 77 23291 386 636 987 24021 84 167 261 421 501 27 923 77 25825 26112 353 412 532 879 951 27767 28063 523 606 65 899 29568 81344 75 428 862 32137 517 33367 696 34300 647 35088 948 36312 70 493 750 891 908 581 93 931 91.
 83730 958 39967 40032 226 341 93 544 96 829 983 85 41495 42376 483 706 43167 276 451 44496 857 45001 412 46282 511 92 852 47229 624 48563 49328 95 50032 173 568 51490 514 914 52014 222 33 467 686 53716 68 54145 221 49 487 558 758 96 848 937 59 55269 832 943 62 56208 52 67 510 14 901 15 54 57130 204 443 91 542 58547 79 59155 894 60311 682 61011 140 358 450 634 62571 63075 107 459 780 953 77 89 64249 377 800 65079 564 965 66160 447 592 93 634 776 862 79 67286 558 826 68273 344 775 938 69066 241 423 952 70177 840 71074 446 603 46 808 72112 261 787 73099 205 323 69 71 764 74494 937 75290 496 727 71.
 76085 856 556 814 19 77502 78720 79008 799 952 80415 581 837 81207 73 82 504 43 82 728 83 82339 80 410 95 617 42 83176 327 648 825 84435 40 921 85212 835 86574 85 673 823 47 967 87374 622 729 88206 557 88 729 856 89052 482 980 90282 333 509 688 824 962 91408 725 94 92757 93 815 79 93892 94071 681 856 918 95205 11 329 96896 957 97992 98917 59 99277 310 70 608 873 006 100050 186 434 535 101073 359 434 552 78 634 74 102139 842 900 103448 104546 64 81 843 54 80 105035 64 259 649 854 106339 97 495 615 786 107632 794 98 917 108584 109392 516 955 110533 111069 195 393 676 79 112235 578 666 790 809 113457.
 114050 176 438 115402 687 736 116098 341 637 64 117179 789 118800 57 755 911 119284 584 960 120236 460 620 121146 374 71 625 844 122062 101 77 352 407 58 551 81 706 79 878 123273 96 550 700 68 124227 431 125079 196 439 803 126439 522 48 88 676 786 127029 351 587 129145 358 832 993 130009 227 75 515 781 85 815 131176 84 364 726 132021 788 133153 289 350 71 134538 819 135152 217 777

55 995 184084 119 904 185815 63 460 186161 249 300 492 720 187263 503 653 845 52 188303 526 50 692 830 58 62 189532 963 190114 88 423 582 604 33 191257 950 89 192175 98 723 41 194223 749 913 55 60.

Po 150 zł na N-ry:

1200 716 2055 3731 4085 477 5015 690 8598 643 820 9477 11167 13413 14227 525 15098 495 16670 17166 805 73 966 21902 24639 25512 26140 28103 532 59 20148 440 673 30042 31034 51 912 32214 857 990 33450 34625 35365 36589 711 37044 418 571. 39529 862 950 40301 21 42596 888 953 43839 46756 49358 50046 471 798 51270 55574 57949 90 58305 59388 510 62417 63688 904 64150 376 517 885 65907 136 66990 67416 905 68015 69201 532 741 70561 73159 254 74667.

78108 19211 28 615 60 803 80690 81665 82619 83262 85062 579 86978 87648 81 89041 50 92969 93970 94623 96602 98825 99230 101775 104488 105457 753 106229 865 107507 39 109000 110201 544 111346 951 112108 280.

114095 116499 117018 367 890 118938 95 119335 449 59 120265 121007 42 122 523 715 67 874 123634 81 124215 593 939 125518 80 726 126345 842 127273 593 128053 978 130056 346 131072 405 13 136295 138719 139109 303 581 141230 790 846 142595 143271 145564 789 146096 829 147833 149517 685 754 150414 57 644.

153146 552 154802 156058 489 501 85 666 159511 660 160797 161096 676 162750 163055 200 320 164140 348 66 165136 527 166089 167066 168630 169126 171049 172411 173938 178128 365 904 179183 556 181161 979 182401 183112 481 661 184008 185184 987 187542 926 188234 190844 191494 904 192038 334 193109 460 614.

Po zł 50 na N-ry:

1536 2094 648 553 4719 6275 360 529 7004 276 322 739 8131 542 9545 11693 12245 561 13008 14148 711 15039 249 482 702 17196 683 795 18382 19101 417 20266 610 21079 965 23058 325 24513 73 25871 26028 873 27160 74 855 28047 696 29175 549 691 786 31359 32359 32983 33434 620 34224 560 35568 645 36184 637 798 37462 509 989.
 38075 134 330 970 40372 477 528 42001 187 817

Przypominamy

że listowi i poczta przyjmują przedpłatę za miesiąc grudzień do 25. bm. Przy późniejszym zamówieniu można się narazić na utratę pierwszych gazet grudniowych. Dlatego prosimy o uiszczenie przedpłaty przed 25. listopada. Przy zamawianiu gazety wprost w administracji prosimy o tak wcześnie nadesłanie przedpłaty pod naszym adresem (P. K. O. 200 149 lub przekazem rozrachunkowym), abyśmy byli w posiadaniu pieniędzy przed 25. bm., celem terminowego przekazania gazety.

139880 140063 270 628 141013 313 145289 410 148162 149345 596 978 150152.
 152586 154921 155157 83 157201 29 394 587 158119 267 159100 423 525 160302 947 162151 63 351 617 918 163257 862 940 164038 888 166095 122 167778 86 168609 169842 170144 171409 172598 934 42 173642 174789 175195 357 66 176399 793 948 177746 55 179062 180443 181115 203 562 182518 605 7 940 183508 817 23 184574 609 185097 305 16 186262 76 713 811 187169 559 868 188102 33 189504 191449 795 192067 797 987 93 193902 194390 580 631.

Aktualny wynalazek Gnieźnianina.

W związku ze zbliżającym się terminem wprowadzenia w życie ustawy o ograniczeniu uboju rytualnego z dniem 1-go stycznia 1937, rozpisyują się różne pisma o tem, iż z Anglii sprowadzi się w ciągu najbliższych tygodni około 1.000 aparatów rewołwerowych, służących do uboju mechanicznego. Sprowadzenie z Anglii takich aparatów stanie się zbędne, o ile kompetentne czynniki wczasu zapoznają się z polskim wynalazkiem p. Zygmunta Nakulskiego z Gniezna p. n. „Radical”, który został już zgłoszony do Urzędu Patentowego w Warszawie. Z tego polskiego aparatu można ogłuszać wszystkie zwierzęta do wagi 1.500 kg, gdyż do większych sztuk bydła stosuje się odpowiednie silne naboje. Dowiadujemy się, że przed zgłoszeniem aparatu do urzędu patentowego p. Nakulski w celach reklamowych dał do użytku swój aparat w rzeźniach w Warszawie, Lwowie, Poznaniu, Toruniu, Wilnie, Białymstoku i innych miastach, a lekarze weterynaryjni odnoszą się do wynalazku p. Nakulskiego z całym uznaniem. Również wynalazkiem p. Nakulskiego zainteresowało się ministerstwo rolnictwa i reform rolnych.
 zg 700/1

Seanse 5 — 7 — 9 **APOLLO** 5 — 7 — 9
 OD JUTRA SOBOTY 21 bm.
KASKADY NIEMILKNAJĄCEGO ŚMIECHU!
 Wielka czarująca komedia MIŁOŚNA z życia dworu królewskiego
WALC KRÓLEWSKI
 W rol. gł. WILLI FORST, PAWEŁ HÖRBIGER
 CAROLA HÖHN, HELI FINKENZELLER
 W NADPROGRAMIE: Film „GENERALNY INSPEKTOR ARMII GENERAL ŚMIGŁY - RYDZ WE FRANCJI”
 ng 19/78 — UZIS w piątek, poraz ostatni — Najwspanialszy film świata KRÓL KOBIEC —

136802 137220 372 459 555 72 642 138338 139057 72 282 625 35 140540 673 141421 858 142033 294 724 928 90 143030 384 478 907 144292 624 95 702 145109 215 519 92 746 71 860 76 146889 147276 741 928 148488 149179 564 150410 151038 875 910.
 152220 553 153197 410 37 745 154139 67 257 507 615 35 858 65 155169 359 74 561 156252 701 915 157024 760 990 158159 859 414 786 159364 795 160053 246 390 418 503 613 721 161524 162452 605 759 163082 175 79 261 377 464 524 164122 399 425 572 620 55 99 862 939 165429 697 753 813 83 166105 68 205 59 167500 956 168044 70 244 597 169288 478 574 170138 472 510 40 171033 204 172094 587 668 958 174032 100 333 85 471 866 175160 73 328 618 176171 606 94 792 177013 74 331 593 910 178295 417 504 35 697 179178 571 608 180202 771 821 181741 90 178 41 781 924 182347 567 964 183541

W dniu 18 listopada 1936 r. zmarł po krótkich cierpieniach ś. p.
Wacław Szramkiewicz
 em. wyższy techniczny sekretarz krajowy długoletni pracownik Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu.
 Cześć Jego pamięci!
 Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu
 inż. F. Baranowski, naczelny dyrektor.

Dnia 18 listopada 1936 r., zasnął w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz kochany brat, ś. p.
ks. Wojciech Duczmal
 proboszcz
 przeżywszy lat 59. Ekspozycja odbędzie się dnia 21. bm. o godz. 9,30 z domu żałoby do kościoła farnego.
 W smutku pogrążona rodzina.
 Krotoszyn.

Wydzierżawię **SKŁAD**
 o jednej mniejszej ubikacji w centrum cwtl. w ruchliwej dzielnicy miasta Poznania oraz kupię **DOMEK**
 z ogródkiem działkowym
 Szczegółowe oferty z podaniem warunków proszę do Administracji Kurjera Poznańskiego pod zg 14 748.
POSZUKUJĘ
 litografa,
 przedrukacza-maszynisty na blasze „Emcha”, Górna Wilda 149.
 zg 14743

W dniu 18 listopada 1936 r., zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, zaopatrzony Sakramentami św., ś. p.
Wacław Szramkiewicz
 przeżywszy lat 64. W Zmarłym straciłmy serdecznego i zacnego Kolegę. Cześć Jego pamięci.
 Urzędnicy
 Towarzystwa Ubezpieczeń „Przozorność” S. A.
 oddział w Poznaniu
 ng 20 161

Wszystkim, którzy dzielili naszą żalobę i okazali nam dużo serca i współczucia i udziałem swym uczcili pamięć naszej najdroższej matki, ś. p.
Róży z Sadłowskich Dzierzgowskiej
 z Pakości
 a w szczególności Przewielebnemu Ks. Proboszczowi za piękne słowa, wypowiedziane u trumny, Ks. Wikariuszowi, Ojcu Gwardjanowi z Kalwarii pakoskiej, Ks. Proboszczowi z Stodół, Ks. Wikariuszowi z Pobiedzisk oraz wszystkim Krewnym i Znajomym, składamy serdeczne

Dnia 19 listopada 1936 r. o godz. 8,15 rano, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza matka, teściowa, babcia, i prababcia, ś. p.
 z Szajkowskich
Antonina Kotlińska
 w 78 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 22. bm. o godzinie 15 z domu żałoby Wielkie Garbary 8 m. 15 na cmentarz farny przy ul. Bukowskiej.
 W ciężkim smutku pogrążona rodzina.
 Poznań.
 zg 14 747

Dnia 18 listopada 1936 r. o godz. 1, zasnął w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, namaszczony Olejami św., nasz najukochańszy syn, brat, szwagier, wuj i stryj, ś. p.
Adam Zandecki
 Powstaniec Wlkp. i b. żołnierz 1 pułku Ułanów Wlkp. w 43 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 21. bm. o godz. 15.15 z kaplicy garnizonowej Wąły Jana III na cmentarz jeżycki. Msza św. za spokój duszy ś. p. Zmarłego odprawia się w środę 25. bm. o godz. 7.30 w kościele na Jeżycach, o czym zawiadamiamy w ciężkim smutku pogrążeni matką i rodziną.
 Osobnych zawiadomień nie wysyła się.
 dg 3735

Bóg zapłać!
 Dzieci.
 Poznań, w listopadzie 1936.
 Do Miejskiego Ośrodka Zdrowia we Wrześni potrzebna jest od 1. 1. 1937
higienistka
 obeznana dokładnie z pracami Przychodni Przeciwdżurliczej, Przeciwnięrycznej i Przeciwnenerycznej. Pobory według umowy. Zgłoszenia z odpisami świadectw uprasza się kierować do Zarządu Miejskiego we Wrześni do dnia 1 grudnia 1936.

W sobotę, dnia 21. bm. o godz. 13-tej, otwieram po gruntownej renowacji **„Restaurację Warszawską”** przy Placu Wolności 5
 Kuchnię powierzyłem byłemu kuchmistrzowi domu Książąt Czartoryskich w Baszkowie, z praktyką w Hotelu Ritz w Paryżu oraz Carlton w Londynie
 Proszę jak najuprzejmiej o łaskawe poparcie mego przedsięwzięcia, które prowadzić będę na wysokim poziomie przy cenach przystępnych
 Z poważaniem
Stanisław Serwo, gospodarz
 zg 1744

H

40 852 lekarzy polskich i zagranicznych potwierdziło pisemnie, że gwarantowanie wolna od kofeiny kawa Hag jest dobrodziejstwem w tych wszystkich przypadkach, kiedy bezsenność, bicie serca i inne objawy nakazują wystrzeganie się kofeiny. Kawa Hag jest to prawdziwa kawa z plantacji wysokogórskich, zestawiona fachowo z najprzedniejszych gatunków kawy. Jedyne kofeina ten niepożądany, podniecający

A

składnik, został ziarna tej kawy usunięty i to najlepszym z dotąd znanych, opatentowanym sposobem (Polskie Patenty Nr. 1048 i 19401). Ostatnio zaprowadzono jako opakowanie bezkofeinowej kawy, puszki zamknięte pod wakuem. Opakowania to wykluczają rozkładający wpływ powietrza i wilgoci, tak, że kawa zachowuje smak i aromat zupełnie świeży jak bezpośrednio po paleniu.

G

OTWARCIE

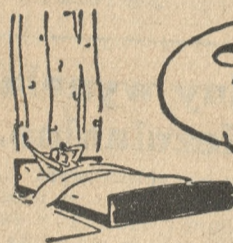
KAWIARNI KUPIECKIEJ

przy ul. Pocztowej 29 (dawniej Colombina)
nastąpi po gruntownej renowacji w sobotę dnia 21 listopada rb.

Polecam się łaskawym względem P. T., zapewniając zarazem rzetelną i fachową obsługę.

dg 8729

Z poważaniem
GOSPODARZ

Pani
SIE BUDZI

„już olśniewająca świeżością w następstwie wczorajszych wieczornych zabiegów toaletowo-leczniczych. Przez całą noc naskórek przeszedł kurację wypoczynkową i odmładzającą dzięki kremowi higienicznemu, poleconemu przez lekarzy,

CRÈME SIMON

A ponieważ czeka Panią śniadanie w kółku znajomych, aby podnieść jeszcze swój urok użyje Pani kremu, który dopełni zbawiennego działania poprzedniego nadając cerze matowość i gładkość aksamitu

CRÈME SIMON M.A.T

DWAJ SPRZYMIERZENCY PANI URODY

FUTRA

GOTOWE i MIAROWE

PŁASZCZE KURTKI UBRANIA

olbrzymi wybór
i najkorzystniejszej
tylko

W. KONKIEWICZ

POZNAŃ, ST. RYNEK 8

NAJWIĘKSZA FABRYKA ODZIEŻY

SUKNA — PODSZEWKI

ng 20 520

Już czas zakupić na Gwiazdkę

Serwisy stołowe i do kawy
Szkło stołowe i kryształ.

Ze względu na wzmożony popyt w fabrykach porcelany i szkła zaleca się zawczasu dokonać zakupów dopóki nasz ogromny wybór jest kompletny. Propagandowa cena na piękny serwis stołowy Ćmielów fason „Bałtyk” 32 części zł 42,— Serwis do kawy na 6 osób 12,50 zł

W. JANASZEK

Skład porcelany, szkła i sprzętów kuchennych
P 8307-47.141 Poznań, Świętosławska 1 (dawn. Jezuicka)
Na ostatniej wystawie „Sztuka Kwiaty i Wnętrze” pierwsze nagrody otrzymały stoły, dekorowane porcelaną naszego magazynu.

ng 19 375

OBNIŻYLIŚMY CENY

na jesienne i zimowe

PŁASZCZE DAMSKIE

Prosimy korzystać z wielkiego jeszcze wyboru.

Od dzisiaj do końca bieżącego roku, oddajemy wszystkie nasze towary NA ASYGNATY SPÓŁDZ. „KREDYT” po cenach gotówkowych, bez jakichkolwiek doliczeń.

DOM HANDLOWY

F. WOŹNIAK

POZNAŃ-STARY RYNEK 85-RYNKOWA

ng 20 257/8

Prawdziwy CHLEB LITEWSKI

tylko ze znakiem
ochronnym
firmy

Dr. A. WANDER
S. A.

ng 20 339

5
FLEURS

SUBTELNY
DOBÓR
ZAPACHÓW
I KOLORÓW

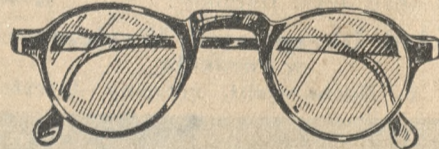
Puder 5 Fleurs
Forvil-Paris
raz wzięty, staje
się niekwestionowa-
nym kosmetykiem
na karko, cerę

FORVIL
Paris

ng 19 622

DŁUGIE WIECZORY

— to praca oczu przy sztucznym świetle
a ochroną wzroku —
— odpowiednie okulary ze szklami
„Uro-Punktal” Zeissa

od **Gregera**

27 GRUDNIA 18.

Pg 8286-47.26

Dostawca Ubezpieczalni Społecznej.

PARCELE

front Górna Wilda
„ ul. Prądyńskiego
„ ul. Umińskiego

od 500—1000 m² b. korzystnie na sprzedaż.

GÓRNA WILDA 92, dom ogrod.

zg 14742

FARBY LAKIERY POKOSTY

Fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych tylko

Poznań, Wodna 13, tel. 53-26.

EMALJA BIAŁA 1 KG (PUZKA) 2,— ZŁ

ng 19 871

MEBLE solidne - piękne - tanie

W. NOWAKOWSKI i SYNOWIE

Wystawa: Kantata 1. Fabr. i Magaz. Górna Wilda 134
Parkiet po cenach konkurencyjnych

ng 19 450

DROPSY ANYŻOWE

NA SEZON ZIMOWY poleca
FABRYKA CUKRÓW St. Marecki, Poznań
6w. Wołciech 28.

ng 19 418/19

ng 19 422

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, l. w. z. a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 10.45.

1. KAMIENICE

Parcele
sprzedam, dogodnie warunki telefon 70-53, godz. 9-13, zdg 38 811

Dom
czynszowy w Poznaniu lub wiek-szym mieście Poznańskie, Pomorze, Śląsk, wpłaty do 12 000.— Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 178

Willę
śledziopokojową, komfortową na Ostrołęku sprzedam lub wydzierżawię. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 142

Parcele
Komandoria krzyżystnie sprzedam „Venidor”. Poznań, Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 39 247

Kamienice
nowocześnie bardzo solidnie budowaną, komfortowymi, cztery, trzypokojowymi mieszkaniami

Wierzbicę
zaliczka 125.000 sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 259

Domek
pokój kuchnia, ogród, 500 m² 4.000.— Słoneczna 59. zdg 39 276

Kamienice
Łazarz solidnej budowy, dochód 12.000, wpłaty 70.000 sprzedam. Krzesiński, Piekary 8. zdg 39 344

Dom
bezpłatkiwo składem kupię. — wpłata 20.000.— Oferty Kurjer Poznański zdg 39 334

Parcele
zwarta budowa, 940 m², centrum 20 000 złotych — 900 m² poczatek Solacza 12 500.— 1 500 m² Łazarz 10 000.— sprzedam, Piekary 8. — m. 6.

2. PIENIADZ

Większa
kancelaria adw. na Pomorzu — szuka, czynnego spółnika, „aryz-czyka”, wymagany kapitał 20 tys. zł. Zgłoszenia pod „Spółnik”, — Kurjer Poznański, Gdynia, ng 19 937

Świeżna
lokata kapitalu, Młyn 500 ctr. na dobie, istniejący czterdzieści lat stałe w ruchu, nowe maszyny wiele zabudowań, ogrody, najlepsza okolica zbity maki na miejscu. Sprzedam wpłaty około 50 000.— reszta długie lata. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 38 508

5 000.—
posiadam, oczekuję uczciwych propozycji. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 156

20 000 zł
gotówki posiadam kupiec i proszę o propozycje. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 375

4. OSOBISTE

Futra
damskie, meskie, lisy, peleryny najnowsze fasony poleca znany Magazyn Futur.

Z. Goździewicz,
Poznań, tylko

Podgórna 10.
Asygnaty kredyt. Pracownia kuśnierska na miejscu.

Modernizacja
futer. dg 3411

100.—
z komu powiem nieprawdę chiromantka „Lu-ne”. Poznań, Focha 111 — 22. zdg 39 346/7

6. OZENKI

Drogerzysta
właściciel drogerji kawaler 33. poślubi kobietę z posagiem. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 39 131

Niezależna
brunetka czterdziestoletnia, po-żna pana państwowego posiadzie pobliżu Poznania celu matrymonijalnym, chętnie nauczyciela. — Zgłoszenia z fotografją Kurjer Poznański zdg 39 137

Giemnoblondynka

lat 39, 6 000 i dom na prowincji z powodu braku znajomości poszu-kuje towarzysza życia, dobrego charakteru na stanowisku. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 39 374

7. SPRZEDAŻE

Meble
w wielkim wyborze poleca naj-taniej

K. Bakoś,
Stary Rynek 51. zdg 38 164

Okazyjne
krono wszelkich urządzeń domo-wych także

kompletnych pokoi
spiesz wszystkich na
Jezuicka 10
(Świętosławska). Pg 7 838-45,41

Kryształy najtaniej

„Lamus”. Strzelecka. Pg 7976-58,42

Kryształy
wielkim wyborze okazynie tylko Jezuicka 10 (Świętosławska)

Dom Okazyjnego Kupna.
Pr 7 839-45,40

Gdynia
warsztat wędliniarski, wypoży-czalny, dobrze prosperujący, — dzierżawa tania, sprzedam zaraz lub od 1. 1. 37., fachowiec nie wymagany. Oferty Wróblewski, Gdynia, Morska 4. ng 19 935

Okazyjnie

Sypialnie
kubisz

Jadalnie
gabinety

kuchnie, garnitury klubowe, tap-czany, leżanki, Komisowej Hail Mebli.

Wrocławska 38.
Pg 8304-58,73

Sprzedam

kolonjalke, dobrze zaprowadzona, z powodu wypadku śmierci, Myl-na 6, m. 6. zdg 38 988

Wytworne
Plaszcze
Futra
Poranniki
Swetry

Kostiumy
narcisarskie w ol-brzymim wyborze poleca najkorzyst-niej F-a A.

Dzikowski,
Poznań, Stary Rynek 49, telefon 29-68. Asygnaty „Kredyt”. Pg 7797-37,174

„Každy
ma takiego psa, na jakiego za-sługuje”. — Dogi, boksy, foks-terjery, owczarki niemieckie, pin-czerki, rodowodami najpiękniejsze okazy w kraju. I nagrody na międzynarodowych Wystawach. Zapytanie znaczk dołączyc. Kolec „Sarmatia”. Nowawies-Da-browa, Mogilno. zdg 37 949

Lis
Bałkański 30 złotych. Stroma 1, m. 5. zdg 39 161

Mleko
4% tłuszczu własnej obory 50—80 litr. dziennie dostarcze. Adam-ski, Główna 32. tel. 19-01. zdg 38 943

Frak
dobrym stanie sprzedam, obej-rzeć 4—6. Ogrodowa 10, m. 3. zdg 39 215

Obrazy - Dewocjonalia
w wielkim wyborze bardzo ko-rzystnie poleca

Tomaszewska
Poznań, Półwiejska 34. Pg 7975-46,88

Młyn
automat, pszenno-żytni, w ruchu o przemiśle doborowym 400 me-trów, przy stacji kolejowej, oko-lica zbożowa. Dzierżawa, sprze-dać. Warszawa, ul. Krucza 29, m. 9, tel. 8-25-31 Beyer Jerzy. ng 19 257

Plachty

najprzemakalne impregnacja prze-ciwwilna sprzedaje najtaniej. — Wejman, Kościelna 17. zdg 39 132

Dodge
6 cyl. limuzyna w pierwszorzęd-nym stanie do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 143

Sprzedam
ostra suka Bernardyna. Gasi-rowskich 3. zdg 39 210

Restauracje
15 stołów, 15 kanap, 25 krzeseł, bufet za beczon, z powodu wyja-zdu. Adres Kurjer Poznański zdg 39 102

Centralne ogrzewanie
kompletne kocioł 20 radiatorów, mało używane sprzedam. Zgłosze-nia Kurjer Poznański zdg 39 249

Pianina fisharmonje
okazyjnie, Marcina 22, podwórze. zdg 39 243

1 000 samochodów

rozczepionych używanych części, pod-wozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autosklad, Poznań, Dąbrowskiego 9, telefon 46-74. dg 8159/60

Parasole

Torebki
damskie. Czysta. Po-zań. Szkolna 11. Pr 7 423/4-41.34/5

Maszynę parową
30 KM oraz kocioł, ciśnienie 8 atmosfer, powierzchnia 66 mtr. kwadr. sprzedam w dobrym stanie i bardzo okazynie Fabryka Ma-szyn Blumwe, Bydgoszcz, Nakiel-ska 53. dg 3732

Aparat Roentgena

dermatologiczny z dodatkowymi uzupełniającymi przyrządami — oraz dwie lampy kwarcowe i róż-ne przyrządy do gabinetu derma-tologicznego jak również odnośna literatura (atlas) z powodu śmierci męża sprzedam na dogod-nym warunkach. Helena Stein-bornowa, Toruń, Bydgoska 90. dg 3736

Samochód

połciężarowy, kryty Ford korzyst-nie sprzedam Spółdzielnia, Grun-waldzka 9. zdg 39 349

Sterylizator
tanio sprzedam. Półwiejska 12, m. 4. zdg 39 269

Pianino
czarne, polerowane, krzyżowe 520.— Grobla 6, m. 24. zdg 39 341

Skład
delikatesów, nabiału, wędlin. — kasa dzienna do 200.— sprzedam Marszałka Focha 39, mieszkanie 17. zdg 39 323

Skład
nadający się na każdą branżę tania odstepię. Focha 39, m. 17. zdg 39 321

Restauracje
duży lokal, najruchliwsza ulica — tania odstepię. Wędzikowski, Pie-kary 11. zdg 39 320

Sypialnia
luksusowa bardzo elegancka. — orzechowa okazynie.

Gabinet
orzechowy kombinowany solidny okazynie.

Jadalnia
orzechowa, nowoczesna bardzo ta-nio.

Salon
mahoniowy „Empire” dobrym stanie okazynie.

Sypialnia
brzozowa polerowana tania. Po-zański Dom Komisowy, Domi-nikańska 3. Pg 8312-47,147

Pianino
czarne, dobrym stanie korzystnie. Fr. Ratajczaka 11 a, m. 112. zdg 39 370

Skład
pieczywa, kawiarerka, śródmie-sciu tania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 369

Skład
kolonjal y, zaprowadzony, magiel mieszkanie sprzedam. Adres Kur-jer Poznański zdg 39 367

11. KUPNA

Pianino
stare niemodne. Oferty cena Kur-jer Poznański zdg 39 047

Piec
żelazny kupię. Podgórna 6. skład mebli. zdg 39 180

Plaszcz
oficerski kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 123

Złoty
damski zegarek Omega. Longi-no kupię okazynie. Oferty Kur-jer Poznański zdg 39 232

Pianino
kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 245

Rower
męski, dobrze utrzymany kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 299

Umywalkę
kupię tania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 264

Kupię
postaw walcowy, podwojny, gładki o wymiarze 1000x300. Oferty do Towarzystwa Reklamy Międ-zynarodowej, Kraków, Florian-ska 25 pod „1000”. Tg 1922

Kupię
motor 5 konny, prąd stały, piec do łazienki, węglowy. Oferty Kur-jer Poznański zdg 39 274

Fotel
klubowy, używany tylko dobrze utrzymany poszukiwany, celem kupna. Oferty pod 1397 do Biura Ogłoszeń Kosmos, Marsz. Piłsud-skiego 25. ng 19 624

Maszynę
do pisania kupię. Zgłoszenia te-lefem 70-38. zdg 39 363

12. DO WYNAJĘCIA

Trzypokojowe
pełnokomfortowe, pokój z kuch-nia, słońeczna, parkiety, przy przystanku Ostrobrzy, Wille. — Zgłoszenia Siemiradzkiego 3, m. 2 zdg 38 845

Dwupokojowe
Łazarz, Stableskiego 18. zdg 38 876

Dwupokojowe
centralne ogrzewanie, łazienka, tamże

garaż
Opalenicka 18, m. 6 (przy Gro-dziskiej). zdg 38 935

Cztero-
lub pięciopokojowe. Komforto-we, Centralne ogrzewanie, taras, ogród, ewentualnie garaż. Tele-fon: 78-18. zdg 38 210

Okazja
mieszkanie 4 pokojowe kuchnia, wszelki komfort, w lepszym do-mu całkowicie odnowione i czę-sciowo umeblowane, sypialnia, — jadalnia, park Wilsona 55 zł mies. dzierżawy odstepię bezplat-nie jedynie za wyrobienie posady z małym służbowym mieszkaniem jako dozorca, woźny, magazyn-ier, portier w poważnej instytu-cji. Miejscowość obojętna. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 361

3 pokoje

Dąbrowskiego 3. Zgłoszenia Po-zańska 55, lewo. zdg 39 206

3
pokoje kuchnia. Staszica 6. zdg 39 303

Dwupokojowe
służbowy, łazienka, bezpodatkowe 60.— Łazarz, Aleja Hetmańska 6 mieszkanie 7, gospodarz. zdg 39 342

Czteropokojowe
komfortowe Focha (Park Wilsona) czysz zgóry Wędzikowski, Piekary 11. zdg 39 322

3 pokoje
od 1 grudnia. Małeckiego 35. — m. 1. Codziennie między 10—12. zdg 39 136

Słowackiego 30
pełnokomfortowe, trzypokojowe, bezpodatkowe. zdg 38 956

Pięciopokojowe
komfortowe, słońeczne zaraz. — Marsz. Focha 78 — 4. zdg 39 218

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE

Sobota, 21 listopada.

6.30 audycja poranna: — 11.30 audycja dla szkół: Spiewamy piosenki!; 11.57 sygnał czasu; — 12.03 koncert w wykonaniu zespołu „Aimar i Otten” z udziałem 2 fortepi; 12.50 dziennik poludniowy; 14.30 Teatr Wyobraźni dla dzieci: „Emil i detektyw” — sluchowisko dla dzieci starszych; 15.00 wiadomości gospodarcze; — 16.15 koncert orkiestry wileńskiej (z Wilna); 17.00 onert solistów. Wyk. Flora Czarnocka — for-epian. Marian Tarno — śpiew (baryton); 17.50 przegląd wydawnictw; 18.00 wiadomości sporto-we; 18.50 pogadanka aktualna; 19.00 audycja dla Polaków zagra-nicą: „O kolonjach dla Polak”; 19.30 „Na swojska nute” — lekka audycja muzyczna w opracowa-niu Jana Leskiego, w wykonaniu Walerji Jedrzezewskiej, Weso-łej Piątki, orkiestry mandolinistów „Hejral” i konferansjera (ze Lwowa); 20.30 nowości literackie; 20.45 dziennik wieczorny; 20.55 pogadanka aktualna; 21.00 koncert w wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia pod dyr. Mieczysława Mierze-jewskiego z udziałem Sławo O-łowskiej — śpiew; 22.00 Kukulka Wileńska” — W kawiarni pod kukulka”

Niedziela, 22 listopada.

8.00 audycja poranna: 9.00 transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. Ka-zanie wygł. ks. prof. Broni-sław Pakowski zreszone chóry archidiecezji warszawskiej wyk. msze „Misericordia Dominus” ks. dr. Józefa Orszulika pod dyr. kompozytora. Przy organach dyr. genjusz Lanzer; 10.30 programy lokalne; 12.03 poranek muzyczny (z Poznania). Wykonawcy: Orkiestra symfoniczna pod dyr. Kazimierza Wilkowskiego i A-leksander Wielhorski. (fortep.); ok. godz. 13.00 programy lokalne; 14.00 reportaż z portu gdzińskiego w obr. Stanisława Zadrożnego; 14.30 „1000 taktów muzyki” — odegra zespół Stefana Rachonia; 15.30 „Audycja dla wsi”: 1. „Jak doszedłem do dobrej laki” — po-zadanka — wygl. Fabjan Dober-sztyn, gospodarz z pow. wagro-wieckiego (z Poznania). 2. „Prze-ział ryneków produktów rolnych”; 16.00 programy lokalne; 16.30 Ku-ranty staroswieckie: „Szkoła wasów”, komedjo — opera Ludwika Adama Dmuszewskiego, osnu-ta na motywach piosenki z XVIII w. i początku XIX w. Audycje prowadzi Leon Schiller; 17.10 „Podwieczorek przy mikro-fonie”. Transmisja z sali restauracji hotelu Bristol w wykonaniu: mała orkiestra R. P. Janina Godlewskiego, Nina Grudzińska, Andrzej Bogucki, Ludwik Lawri-ski i Stefan Witas. W przerwie ok. godz. 17.55 pogadanka aktu-alna; 18.50 programy lokalne; 19.00 Roman Palestr: Fragmenty z „Godów weselnych”. Wyko-nawcy: orkiestra symfoniczna P. R. pod dyr. Mieczysława Mierze-jewskiego. Wanda Werbnińska, Janusz Popławski (transmisja do Londynu); 19.30 „Przebliski idei kolonialnej w naszej literaturze” — szkice literacki Janusza Ste-powskiego; 19.45 programy lokalne; 20.40 przegląd polityczny; 20.50 dziennik wieczorny; 21.00 „Na wesolej lwowskiej fali” w t. „Czy jest coś dla panny Anieli?” — wg J. Steina, w oprac. W. Budyńskiego. Muzyka kompozy-torów zagran. 21.30 wiadomości sportowe; 21.50 koncert w wyko-naniu orkiestry Marynarki Wyo-iennej pod dyr. kpt. Aleksandra Dulina (z Gdyni przez Toruń); 22.35 programy lokalne.

WARSZAWA

Sobota, 21 listopada.

Warszawa — 12.40 skrzynka rolnicza; 15.15 orkiestra Marka Webera i Ryszard Crooks — te-nor (płyty); — 16.00 „Nasz pro-gram”; — 16.10 życie kulturalne stolicy; 22.30 muzyka taneczna (płyty).

13. SZUKA MIESEK.

Pokoju
kuchnia, czysz zgóry wprost go-spodarza. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 200

50.— zł
za uzyskanie stróżstwa zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 396

Staly
pracownik miejski poszukuje mieszkania 2 i kuchnia od gospo-darza, pół roku zgóry. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 39 285

Dwupokojowego
Oferty warunkami Kurjer Po-zański zdg 39 281

Pokoju
lub pokoju z kuchnią wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 273

15. POKOJE UMEBL.

Frontowy
elektryczność. Wielkie Garbary zdg 37 284

Stroma 27, m. 4
światło, opał 40.— zdg 38 634

Focha
80 — 9. dg 3722

Frontowy
niekrepujący. Działyńskich 11, parter, Matuszek. zdg 38 967

Dwuosobowy
Wodna 17/18, m. 14. zdg 39 207

Utrzymaniem
3 Maja 3a — 17. zdg 39 234

Pusty
frontowy. Piekary 8 — 11. zdg 39 296

Bez pościeli
Wolnica 3 — 5. zdg 39 302

Pokój
panom, panienkom. Strzelecka 8, m. 9. zdg 39 345

Przyjezdny
tania. Wodna 13 — 9. zdg 39 286

Pokój
z utrzymaniem. Górna Wilda 3, m. 22. zdg 39 280

0.15 Bruksela flam.

Muzyka jazzowa. 0.30 Radio Paris. Muzyka lekka.

na niedziele:
6.00 Hamburg. Koncert portowy.
7.40 Praga. Koncert muzyki religijnej.
8.00 Praga. Koncert z Karlo-nych Varów.
9.00 Brno. Koncert solistów. Hamburg. Muzyka niedzielna.
9.20 Praga. Kwartet salono-wo. 9.20 M. Ostrawa. Koncert chóru.
10.10 Praga. Pieśni cygańskie.
10.30 Berlin. Muzyka klasyczna.
11.00 Praga. Muzyka klasyczna.
11.30 Lipsk. Kantata J. S. Bacha.
11.55 Bukareszt. Koncert radio-orkiestry.
12.00 Wiedeń. Koncert orkie-strów. Hamburg. Muzyka zabo-łona. Berlin. Muzyka w południe.
12.20 Praga. Koncert popularny.
12.30 Budapeszt. Koncert orkie-strów.
13.10 Wiedeń. Koncert rozryw-kowy.
14.15 Budapeszt. Muzyka cy-gańska.
15.00 Bukareszt. Muzyka ludo-wa. 15.10 Lipsk. Utwory Rege-ra.
15.15 Koszyce. Koncert radioork.
15.20 Wiedeń. Kwartet smyczk. Glazunowa.
16.00 Frankfurt. Koncert rozryw-kowy. Sztuttgart. Popołudnie mu-zyczne. Kolonia. Koncert popo-ł. Radio Paris. Muzyka lekka. 16.10 Ryga. Melodie wiedeńskie i pie-sni szwajcarskie.
17.00 Anglia (Reg. Progr.) U-twory Marcello. Rzym. Koncert symf. dyr. Ryszard Strauss. 17.30 Strasburg. Koncert orkiestrowy. 17.35 Koszyce. Muzyka cygańska. 17.45 Wiedeń. Wesole melodie.
18.00 Anglia (Reg. Progr.) Kon-cert ork. Königswust. Melodie o zmiernieju. Paris PTT. Folklor kolumbijski. Budapeszt. Koncert ork. wojsk. 18.15 Bukareszt. Koncert rozrywkowy. Berlin. Muzyka organowa i chóru. Radio Paris. Koncert symf. 18.20 Anglia (Nat. Progr.) Koncert ork. 18.50 Wro-cław. Recital klawesynowy.
19.00 Königswust. Koncert so-listów. 19.05 Bratislava. Piosenki i refreny tan. 19.25 Praga. Koncert ork. wojskowej. 19.30 Anglia (Reg. Progr.) Koncert wiecz. dyr. Casals. Bukareszt. „Requiem” — Mozarta. Anglia (Nat. Progr.) Melodie wiktoriaf-skie. 19.45 Brno. Koncert popu-larny.
20.00 Monachium. Koncert so-listów. Königswust. Koncert Wa-gnerowski. Hamburg. Muzyka zabo-łona. Berlin. Koncert rozryw-kowy. Sztuttgart. „Requiem” — Stuermera. Lipsk. Kantata leśna. 20.05 Królewiec. Koncert solistów. 20

Pokój
dla lepszego pana. Długa 10, m. 6
zdg 39 278

Półwiejska
2-6 (utrzymanie) jedno- dwu-
osobowy. zdg 39 381

Pokój
frontowy elektr., łaz. Śniadec-
kich 9, m. 4. zdg 39 378

Kraszewskiego
12 — 2 panu. zdg 39 364

16. SZUKA POKOJU

Czystego
frontowego, niekrepującego, elek-
tryczność, ewentl. obiadem,
urzednik. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 39 913

Panna
szuka małego pokoju, korytarza
w śródmieściu do 15 zł. Łaskawe
zgłoszenia do Kurjera Poznań-
skiego zdg 39 221

Pokoiku
dobrym utrzymaniem centrum —
szuka kawaler. Oferty Kurjer
Poznański zdg 39 124

Pokoju
umeblowanego, niekrepującego z
oddzielnym wejściem z klatki
schodowej od zaraz lub od 1. 12.
36 poszukuje kulturalny pan. Do-
kładne oferty do Kurjera Pozn.
pod zdg 39 202

Skromny
pokój 1. 12. 36, pan z synem 14 l.
Warunki podać Kurjer Pozn.
zdg 39 208

Wojskowy
poszukuje pokoju komfortowego
centrum. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 39 226

Pokoju
umeblowanego, niekrepującego —
centrum na biuro poszukuje pe-
wny płatnik. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 39 256

Skromnego
ciepłego pokoju, okolicy Marcin
— Jeżyce poszukują dwie panienki
od 1. Oferty ceną Kurjer Poz-
nański zdg 39 291

Poszukuje
pokoju za dzienną opłatą. Oferty
Kurjer Poznański zdg 39 385

17. LOKALE

Lokal
ślusarni - stolarni itp. Jeżycka
34 — 6. zdg 39 162

TEATRY

Poznań, piątek, 20. 11.

TEATR POLSKI: Piątek,
20. 11. „Wieczór Trzech
Królów”.

Sobota, 21. 11. „Wieczór
Trzech Królów”.

TEATR WIELKI (Opera):
Piątek, 20. 11. „Goplana”.

Sobota, 21. 11. Lohengrin.

Niedziela, 22. 11. godz. 15:
„Ewa”.

Niedziela, 22. 11. godz. 20:
„Rose-Marie”. Ceny popu-
larnie.

TEATR WIELKI — KON-
CERTY SYMFONICZNE:
Niedziela, 22. 11. godz. 12:
I. Poranek symfoniczny.
Dyrygent: Kazimierz Wił-
komirski, solista: Alek-
sander Wielhorski, for-
tepiar.

TEATR NOWY: Piątek, 20.
11. IMRE UNGAR koncert
8,15.

KINA

Poznań, piątek, 20. 11.

APOLLO: „Król Kobiet”.

CORSO: „Synowie pustyni”.

GLORIA: „Maly Buntownik”.

GWIAZDA: „Wesoła Roz-
wódka”.

OŚWIATOWE T. C. L.: —
„Bunt zwierząt” i „Lu-
dzie o stalowych ner-
wach”.

METROPOLIS: „Suzy”.

RENAISSANCE: „Ręce za-
winily” oraz „Burza nad
Andami”.

SLONCE: „Pałac we
Flandrii”.

SFINKS: „Kto ostatni ca-
luje”.

ŚWIT: „Burlak z nad Wołgi”.

TECZA-Łazarz: „Nocny
patrol”.

TECZA-Wilda: „Raj na
ziemi”.

WILSONA: Serce Indianki.

Poszukuje
ubikacji na warsztat rzeźniczy
z 2 lub 3 pokoj. mieszkaniem.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 164

Piwnice
obszerne. Stary Rynek 10 (Ku-
rzanoga). zdg 39 305

Skład
albo na warsztat. Stary Rynek
10 (Kurzanoga). zdg 39 304

18. DZIERŻAWY

Wydzierżawi
się restaurację przy hotelu. —
Wiadomość: Wrocławsk. Hotel
„Victoria”, Przechodnia 1/3.
ng 20 329

Wydzierżawie
plac ogrodzony na składnicę we-
gla, stajnia. Wiadomość: Gasio-
rowskich 3. zdg 39 211

Skład
spożywczy Jeżyce, 2 pokoje sprze-
dam, obficie 2 400. — Sowiński, —
Garncarska 2, telefon 18-21.
zdg 39 236

Willa
6 pokoi, piękny ogród — Aleja
Szelałowska 6 zaraz tania do wy-
najęcia. Kierczyński, Orzeszko-
wej 5, telef. do godz. 15-tej 17-07.
zdg 39 368

21. LICYTACJE

Lokal Licytacji
Brunon Trzezak.

Stary Rynek 46/47
Sprzedaż z likwidacji 5 kompletnych
sypialek, 4 jadalnie, 5 salo-
ników, pokój mebli, 5 pianin,
dywany, obrazy, lustra, Elektro-
tryki, maszyny, do pisania, szycia
i kuśnierska, pojedyncze meble,
urządzenia składowe i różne in-
ne. Lokal otwarty od 8—18-ej.
Pg 8273-47.111

22. ZGUBY

Zgubiono
ślubną obrączkę w Debu, oddać
za wynagrodzeniem. Melerowicz,
Półwiejska 41. zdg 39 350

23. ROZMAITE

Akuszzeria
Poznań, Strzelecka 2
przy Świętokrzyskim
przyjmuje, udziela porady, pomo-
cy położniczej. dg 3301-2

Futra
spody pod futra, wydry, lisy —
skóry wszelkiego rodzaju na ob-
sady, reperacje futer fachowo
i tano

Józef Dawid
Poznań, Nowa 11 przy Starym
Rynku. Pg 7442-43.47

Kroju
modelowania krawieczyzny dam-
skiej nauce korespondencyjnie
(dostawia się oplatą 20 złotych.
Mistrzini Cechu Warszawskiego
Wiśniewska - Dobrucka, War-
szawa, Alberta 12 — 9.
ng 20 964

Chiromantka
przestrzega od złych wypadków.
Kraszewskiego 1 — 13.
zdg 39 333

24. NAUKA

Mme Dygat Zakrzewski, Pari-
sienne diplômée. Professeur aux
Cours pratiques de langue fran-
çaise à Poznań donne

Leçons de français
Grammaire, Conversation, Litté-
rature. Prix Modérés. Ogrodowa
12, m. 28. zdg 36 818

Nauczycielka
korepetytorka potrzebna, przygo-
towania matury, łaciny, nie-
miecki, matematyka, Warunki,
Łazarz. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 39 171

Korepetycyj
IV gimn. nowego typu, matema-
tyki, łaciny, francuskiego, łodac
cene Kurjera Pozn. zdg 39 188

Profesorka
Francuski, niemiecki, angielski,
gruntownie, tania. Skarbowska 35,
m. 6, niski parter. zdg 39 204

Szkoła Tańców
Mikolajczak - Kledecka, Św. Ję-
zefa 6. Pg 7077-38.74

25. MUZYKA

Trio
z akordeonem, śpiew, dobrze
zgrane, od zaraz potrzebne. Cu-
kiernia Puczyńskiego, Chelmo.
dg 3717

Tenor
baryton, rewersów. Telefon
55-16. zdg 39 198

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych.

a) Służba domowa

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 39 174

Panienska
inteligentna, lat 18, przyjmie po-
sade do pomocy w składzie za
małym wynagrodzeniem. Oferty
Kurjer Poznański zdg 39 230

Poszukuje
posługi zaraz. Oferty Kurjer
Poznański zdg 39 157

Panienska
inteligentna poszukuje posady do
dzieci, pomoc w nauce od 1 do
5 lat. Oferty Kurjer Poznański
zdg 39 166

Służąca
szuka posady do wszystkiego. —
własna pościel. Oferty Kurjer
Poznański zdg 39 172

Pokoju
starsza, czysta, uczciwa lub z go-
towaniem przyjmie posade do sa-
motnych lub dwojga osób. Zgło-
szenia do Kurjera Poznańskiego
zdg 39 182

Osoba
skromna, uczciwa, długoletni
świadek szuka posady gotowa-
niem do wszystkiego małej ro-
diny lub samotnych. Łaskawe
oferty Kurjer Pozn. zdg 39 189

Kucharka
gospodyni lat 29, szuka posady
w majatku. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 39 134

Dziewczyna
do wszystkiego poszukuje posady,
najchętniej w państwie z Malopolski.
Oferty do Kurjera Pozn.
zdg 39 201

Solidna
gospoia poszukuje posady do
wszystkiego u samotnej osoby lub
do starszych państwa w Pozna-
niu. Oferty do Kurjera Pozn.
zdg 39 203

Wiejska
służąca szuka posady gotowa-
niem zaraz lub 1-go. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 38 985

Szukam
posługi. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 39 036

Praczką
szuka prania statego. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 39 016

Posługi
poszukuje. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 38 169

Szukam
posługi od zaraz. Oferty Kurjer
Poznański zdg 38 283

Poszukuje
posługi. Oferty Kurjer Poznański
zdg 39 306

Dziewczyna
samodzielnym gotowaniem, pracowi-
ta i uczciwa poszukuje posady
od 1. 12. Zgłoszenia do Kurjera
Poznańskiego zdg 39 265

Dziewczyna
skromna, uczciwa, pracowita, do-
bre świadectwa z gotowaniem do
wszystkiego szuka posady od 1.
grudnia. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 39 261

Szukam
posady jako podrecznica do kraw-
cowej lub dzieci od 1. 12. 36. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 38 161

Młodsza
poszukuje posługi od 11.00 bez
prania. Oferty Kurjer Poznański
zdg 38 559

Posługaczka
młoda, dobrimi świadectwami, —
poszukuje posługi. Oferty Kurjer
Poznański zdg 39 052

Dziewczyna
uczciwa, pracowita poszukuje po-
sady do wszystkiego lub posługi.
Miejscowość obojętna. Oferty
Kurjer Poznański zdg 38 562

Dziewczyna
poszukuje posady od 1. 12. do do-
mowej pracy. Oferty Kurjer
Poznański zdg 38 564

Posługaczka
szuka posługi zaraz wszystkiego.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 015

Uczciwa
poszukuje posługi na cały dzień,
bez gotowania. Oferty Kurjer
Poznański zdg 38 252

Praczką
poszukuje prania, czysto, tania.
Wodna 8 — Rok. zdg 38 172

Dziewczyna
gotowaniem poszukuje posady. —
Oferty Kurjer Pozn. dg 3711

Poszukuje
posady od zaraz, miejscowość obo-
jętna. Oferty Kurjer Poznański
zdg 38 608

Poszukuje
posługi. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 38 659

Szukam
prania. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 38 794

Poszukuje
całodziennej posługi. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 38 784

Posługaczka
szuka posługi. Oferty Kurjer
Poznański zdg 38 171

b) Inni

Linotypista
biegły, długoletni kierownik dru-
karni, dzielny kalkulator, poszu-
kuje posady. Referencje pierw-
szorzędne. Miejscowość obojętna.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 38 243

Ekspedjentka
branży leikarsko - cukierniczej,
młoda uczciwa, pracowita dobrą
praktyką szuka posady zaraz lub
1. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 39 214

Szukam
posady jako podróżujący, droge-
rzysta. Miasto Poznań. Oferty
Kurjer Poznański zdg 39 126

Inwalida
przyjmuje posade stróża lub ink-
senta 1. 1. 37, lub przedzej za
skromnym wynagrodzeniem, złoże
200. — kaucji. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 39 133

Syn
uczciwych rodziców, lat 17, poszu-
kuje posady, rower własny. Oferty
Kurjer Poznański zdg 39 177

Pomocnik biurowy
uczciwy, doskonaly w swym za-
wodzie, dobrimi świadectwami
z kaucją 500 złotych szuka posady
biurowej celem udoskonalenia
sie od zaraz lub później. Wyma-
gania skromne. Zgłoszenia agen-
tura Oredownika, Ujście n. Not.
zdg 39 146-7

Kelner
płatniczy, lat 25, władający pol-
skim, niemieckim, zdolny, ruty-
nowany, pierwszorzędny facho-
wiec poszukuje zaraz posady. —
Na zadanie kaucji. Miejscowość
obojętna. Zgłoszenia Ferdynand
Liszka, Wiśnicz - Stary 3, kolo
Bochni. zdg 38 678

Urządnik gospodarczy
lat 34, z dłuższą praktyką w ma-
jatkach intensywnych poszukuje
posady. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 39 065

300 złotych
dam wyrobienie posady rzadcy
dobry robocizni szuka posady Oferty
Kurjer Poznański zdg 38 528

Karmelarz
specjalność dział czekolady, po-
szukuje posady. Oferty Kurjer
Poznański zdg 39 252

Krawcowa
na płaszcz suknie, szyje, eleg-
gancko, biegle, szuka posady po
domach. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 39 288

Krawcowa
poszukuje posady w dom 1.30.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 343

Rolnik
absolwent Średniej Szkoły Rolni-
czej Bojanowo, 3-letnia praktyki
wzorowych majatkach, do pomo-
cy właścicielowi szuka posady. —
Chlubne świadectwa, referencje.
Oferty Kunze, Kościan, Cukrow-
nia pokój 23. zdg 39 371

Chłopak
do posyłek, początkujący szuka
posady. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 38 533

100 zł
dam za wskazanie stałej pracy.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 37 994

Urządnik
gosp. inwalida wojenny, lat 37, 12
lat praktyki, bez przerwy z po-
ważnymi poleceniami poszukuje
posady od zaraz za skromnym
wynagrodzeniem pod dyspozycje.
Łask. zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 38 543

Kołodziej
lat 27, żonaty, poszukuje posady
na większym majatku. Łaskawe
zgłoszenia uprasza Edmund Za-
górski, Suchorzew, poczta Kowa-
lew, pow. Jarocin. zdg 38 677

Krawcowa
szuka posady, poza dom 1.50 kro-
je szyje, pierwszorzędne. Po-
znań, Długa 18, m. 3.
zdg 38 041

Bezplatnej
posady biurowej poszukuje w za-
mian ćwiczeń na maszynie. Oferty
Kurjer Poznański zdg 38 116

Prasowaczka
z praktyką szuka posady 1-go.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 38 703

Krawcowa
dobry krój szuka posady dziennie
2 zł. Oferty Kurjer Poznański
zdg 38 620

Inteligentna
panienka szuka jakiegokolwiek
zajęcia. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 38 650

27. WOLNE MIEJSCA

Książkowej
do współpracy udziałem ponad
3 000 zł interes przemysłowo-
handlowy. Zgłoszenia Kurjer
Poznański zdg 38 550

Uczeń
elektrotechniczny z kaucją. —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 127

Apteka
mniejsza na G. Śl. poszukuje na
1. 1. 37 magistra (e) z małą prak-
tyką lub pomocnika (ce) na stałe.
Uprasza się o refer. i podanie
warunków. Oferty do Kurjera
Poznańskiego dg 3714

Poszukuje
25.000 zł zaraz do bardzo pewnego
dobrego - wysoko procentującego
interesu, możliwie otrzymanie po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 39 013

Uczennica
do krawieczyzny potrzebna zaraz
Poznań, Sienkiewicza 14, m. 2.
zdg 39 105

Potrzebna
dziewczyna do posyłek, 18-letnia.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 39 141

Pokoju
pierwszorzędna do pensjonatu na
wyjazd potrzebna. Działalskich
2 — 8. zdg 39 154

Kwartet
damski lub męski, śpiewno-dan-
cingowy poszukiwany od 31 grud-
nia br. do miasta łowiatowego
na G. Śl. Zgłoszenia z fotografią
do „Par” Katowice, Jana 12 pod
„Kwartet”. Pg 8287-11.129

Szofer - mechanik
trzeźwy, dobry fachowiec, dobrze
polecony, z kaucją, poszukujący
przez solidne większe przedsię-
biorstwo. Zgłoszenia z fotografią
pod dg 3733

Uczennica
do składu rzeźniczego. Św. Mar-
cin 77. zdg 39 205

Akwizytor
branży reklamowej, solidny z po-
ważnymi referencjami poszukiwa-
ny. Hotel „Britania” 26, godzina
18—20. zdg 39 185

Służąca
do wszystkiego, pranie, gotowa-
nie z dobrimi świadectwami po-
trzebna. Matejki 50, m. 10, mie-
dzy 5—7. zdg 39 238

Pomocnik
fryzjerski potrzebny zaraz. Pa-
miątkowa 10. zdg 39 235

Krawcowa
z dobrem krojem, płaszcz suknie
potrzebna. Makowa 7, m. 7.
zdg 39 129

Kafiarz
zdolny, energiczny młodszy facho-
wiec, umiejący samodzielnie kie-
rować mniejszym warsztatem
kafiarzkim, połączonym z przed-
siębiorstwem zdunkim od zaraz
poszukiwany. Znajomość zdun-
stwa pożądana. Zgłoszenia z od-
pisami świadectw, podaniem wa-
runków kierować do niniejszego
pisma pod dg 3718-19

Baterje anodowe
kieszonkowe, lampki elektryczne
„Centra”
przybory elektrotechniczne, za-
rówki poleca najtaniej

Kazimierz Matuszak
Pierackiego 16, tel. 30-67.
Ng 17810

„Kto ostatni całuje”
Arcyśmieszna wiedeńska komedia
Kinoteatr „Sfinks”
zdg 38 973

„Kapelusz”
modnie przefasonowany odświe-
żony, zastąpi nowy. Tanie kape-
lusze na składzie. Wytwórnia kape-
luszy męskich, damskich, 27-go
Grudnia 2, podwórze. zdg 35 5